

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

5/2022

Květen

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF
Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Mgr. M. Lukeš,
Mgr. J. Machonský, Bc. H. Nováková,
S. Pelech, PhDr. L. Tvrda,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 31. 5. 2022

Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Mgr. M. Lukeš,
Bc. H. Nováková, PhDr. L. Tvrda,
S. Pelech, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám květnové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete přehledový článek „Finanční, bankovní, ekonomické a jiné sankce: pokračování politiky, či války jinými prostředky?“, který si všímá sankčních balíčků postihujících Ruskou federaci v oblasti mezinárodního obchodu, importu materiálu a technologií využitelných vojenským průmyslem a petrochemickým sektorem, udělování víz a sankcí proti konkrétním fyzickým osobám. Nejprve jsou shrnuty všechny sankce proti Rusku, potažmo SSSR, od roku 1953, následně je podrobně rozebrána pestrá škála současných sankcí, která zasahuje jak běžné uživatele bankovních služeb, tak podnikatele, státní podniky i instituce.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. Jiří Benda

vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Globální digitální daň OECD odložena do roku 2024:

<https://www.reuters.com/markets/oecd-chief-quietly-optimistic-about-eu-global-minimum-tax-deal-approval-2022-05-24/>

Tisková zpráva Evropské komise k jednotnému portálu EU pro oblast celnictví:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_22_3210

Publikováno na webu MF

Rozpočtová strategie sektoru veřejných institucí České republiky na roky 2023 až 2025:

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/statni-rozpocet/rozpocetova-strategie/2022/rozpocetova-strategie-sektoru-verejnych-i-47360/>

Vládní návrh Státního závěrečného účtu České republiky za rok 2021:

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/statni-rozpocet/plneni-statniho-rozpocetu/2021/statni-zaverecny-ucet-za-rok-2021-47400>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 1. 5. 2022 – 31. 5. 2022 se tentokrát věnuje tématu:

Měnové intervence ČNB

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

Letní provoz Odborné knihovny MF

Rádi bychom Vás upozornili, že v období od 1. 7. do 31. 8. 2022 bude mít Odborná knihovna Ministerstva financí následující otvírací dobu:

Pondělí:	9:00 - 12.00, 13.00 - 15.00
Úterý:	9:00 - 12.00
Středa:	9:00 - 12.00, 13.00 - 15.00
Čtvrtek:	9:00 - 12.00
Pátek:	9:00 - 12.00

O B S A H

Podrobně k tématu.....	4
Finanční, bankovní, ekonomické a jiné sankce: pokračování politiky, či války jinými prostředky?	4
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	10
Daně.....	10
Ekonomické vědy. Ekonomie	19
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	21
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	27
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	32
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	32
Podnik a podnikání	35
Pojišťovnictví. Sociální péče	36
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	36
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	37
Právo.....	39
Statistika. Demografie. Sociologie	41
Účetnictví	42
Veřejná správa	43
Veřejné finance. Rozpočet.....	44
Zdravotnictví	46
Ostatní	46
Přehled nových knih	53

Finanční, bankovní, ekonomické a jiné sankce: pokračování politiky, či války jinými prostředky?

Mgr. Martin Lukeš

Oddělení 7403, Informační podpora a knihovna

Rusko, SSSR a sankce jako součást mezinárodních vztahů

Ukrajinsko-ruské vztahy jsou poznamenány komplikovanou společnou historií obou sousedících států. Bezprostřední kořeny současné krize, která vyústila vojenským napadením Ukrajiny 24. 2. tohoto roku, můžeme nalézt na přelomu let 2013 a 2014, kdy pozastavení příprav pro podpis asociální dohody Ukrajiny s EU vedlo k sérii statisícových demonstrací. Násilný způsob jejich potlačení, kdy střety mezi demonstranty a silovými složkami vedly k vyšším desítkám obětí na životech, nakonec vedly ke svržení proruský orientovaného prezidenta Viktora Janukovyče a ustavení prozatímní vlády v čele s A. Jaceňukem a prezidentem O. Turčynovem. V regionech na východě a jihovýchodě Ukrajiny s převahou etnických Rusů převažoval opačný názor a podpora proruského směřování země. Pokračující proruské nepokoje na východě Ukrajiny vedly v únoru a březnu k ruské vojenské intervenci, jejímž důsledkem byla ruská anexe Krymu a ustavení dvou separatistických států (tzv. Doněcké lidové republiky a Luhanské lidové republiky). Ruský postup vyvolal značnou mezinárodní nevoli, zejména kvůli ruskému porušení garance ukrajinských hranic¹, a anexe Krymu a separatistické státní útvary se nedočkaly mezinárodního uznání.

Součástí mezinárodní odezvy byly sankční balíčky, postihující Ruskou federaci (a loutkové státy spolu s územím okupovaného Krymu) v oblasti mezinárodního obchodu, importu materiálu a technologií využitelných vojenským průmyslem a petrochemickým sektorem, udělování víz a sankce proti konkrétním fyzickým osobám. Rusko bylo také suspendováno v rámci G8, ale nebylo mu kompletně ukončeno členství². Došlo též k ukončení financování nových ruských projektů pod záštitou Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD, *European bank for reconstruction and development*), na základě předchozího rozhodnutí Evropské rady³. Obchod mezi Evropskou unií a Ruskem poklesl o 36 %, ruská ekonomika v roce 2015 zaznamenala dvouprocentní propad a v letech 2014-2015 poklesly zahraniční investice v Rusku o 92 %⁴.

Sankce proti Rusku, potažmo SSSR, nebyly v souvislosti s jeho mezinárodní bezpečnostní politikou uvaleny poprvé. Jak SSSR, tak Ruská federace čelily sankcím kvůli řadě událostí: v případě SSSR byly uvaleny sankce různého rozsahu kvůli potlačení povstání v Berlíně v roce 1953, kvůli potlačení povstání v Maďarsku v roce 1956, kvůli invazi do Československa v roce 1968, kvůli invazi do Afghánistánu v roce 1979 a kvůli nedodržování lidských práv v letech 1980-1981⁵. Ruská federace pak sankcím čelila kvůli první (1994-1996) a druhé (1999-2000) čečenské válce, intervenci v Náhorním Karabachu a následným intervencím na východě Ukrajiny a Krymu⁶.

¹ Budapest memorandum on Security Assurance. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 14. 5. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Budapest_Memorandum_on_Security_Assurances

² ACOSTA, Jim. U.S., other powers kick Russia out of G8. *CNN* [online], 25. 3. 2014 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2014/03/24/politics/obama-europe-trip/index.html>

³ Rusko bylo před pozastavením financování nových projektů největším recipientem bankovních fondů (1,8 miliardy eur z EBRD a 1 miliarda eur z EIB). Viz též: https://en.wikipedia.org/wiki/European_Bank_for_Reconstruction_and_Development#2014_sanctions_against_Russia

⁴ POPESCU, Nicu. Sanctions and Russia: Lessons from the Cold War. *European Union Institute for Security Studies (EUISS)* [online]. 2015 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <http://www.jstor.com/stable/resrep06882>.

⁵ DRAGOI, Andreea-Emanuela, BALGAR, Anna-Cristina. Economic sanctions against Russia. A critical evaluation. *Knowledge Horizons - Economics* [online]. Vol. 8, No. 1, pp. 63-67 [cit. 2022-05-24]. Dostupné z: <http://orizonturi.ucdc.ro/arhiva/khe-vol8-nr1-2016/10.%20Dragoi%20Balgari.pdf>

⁶ International sanctions during the Russo-Ukrainian War. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 1 August 2014, last modified on 20. 5. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/International_sanctions_during_the_Russo-Ukrainian_War

Paralelně s mezinárodními sankcemi jak proti SSSR, tak proti Ruské federaci probíhala a probíhá diskuse o jejich smysluplnosti a efektivitě. Debatu o reálném dopadu sankcí a srovnání kroků proti SSSR a Ruské federaci přináší N. Popescu v článku *Sanctions and Russia: Lessons from the Cold War*⁷, zdůrazňující mj. úlohu sankcí v celkovém kontextu vztahů obou zemí (sankcionující a sankcionované). Poukazuje také na tzv. násobící efekt (*multiplier effect*), kdy samotné dopady sankcí jsou zesíleny celkovým vnitrostátním i mezinárodním děním a hospodářskou situací. Zohledňuje také časovou perspektivu, z níž je možno sankce vyhodnocovat. V tomto bodě se shoduje se studií *Economic sanctions against Russia: a critical evaluation* Andreey-Emanuelu Dragoi a Any-Cristiny Balgar⁸, kdy sankce nabývají účinku v čase a jejich efektivitu nelze vyhodnocovat v bezprostředním časovém úseku po jejich uvalení. Studie rovněž poukazuje na změnu ve směřování sankcí: oproti 20. století, kdy měly nejčastěji podobu obchodního embarga (např. v případě Kuby, Íránu a Severní Korey), nabyly sankce proti Rusku „cílené“ podoby (targeted sanctions) či „chytrých“ sankcí (smart sanctions), zahrnující i zmrazení aktiv, postihy investic, a zmíněná obchodní embarga, nicméně s užším zaměřením. Efektivita sankcí je násobena vnitřní nestabilitou cílového státu (vzhledem k efektivitě ruského represivního aparátu tento faktor v tuto chvíli nehraje zásadní roli), ale může zvýšit riziko krize likvidity, zejména v případě prohloubené mezinárodní izolace.

Ruská invaze na Ukrajinu a postihy ruského bankovního sektoru

Přelomovým okamžikem se stala ruská invaze s běloruskou podporou 24. 2. 2022, která ze „zamrzlého konfliktu“, ne nepodobného „proxy“⁹ konfliktům z období studené války, přerostla v největší ozbrojený konflikt na evropském kontinentu od konce druhé světové války. Odpovídajícím způsobem razantní byla i mezinárodní odezva, a to i v oblasti ekonomických a finančních sankcí na úrovni jednotlivých států i mezinárodních organizací. Sankcemi byla cíleně zasažena mimo jiných oblastí i valná většina ruského bankovního sektoru, především ve formě zmrazení kont, aktiv a částečného vyloučení z platebních systémů. Celkově byla zmrazena aktiva v hodnotě 91 bilionů rublů, tedy přes 80 % celkových aktiv ruského bankovního sektoru (stav k 31. 9. 2021)¹⁰. Sankcionovány byly prioritně systémově důležité banky (zpravidla institucionálně spjaté s konkrétním průmyslovým odvětvím), s výjimkou Gazprombank, kvůli zajištění plateb za export ruské ropy a zemního plynu. Sedm bank bylo odpojeno od platebního systému Swift¹¹ (PJSC Bank Otkritie Financial Corp., Joint-Stock Commercial Bank NOVIKOMBANK, PJSC Promsvyazbank, Bank Rossiya, PJSC Sovcombank, State Development Corp. VEB.RF and VTB Bank PJSC). Evropská unie a Velká Británie zmrazila aktiva většině odpojených bank, USA pak přerušily jakýkoli bankovní styk¹². Zablokovány byly transakce s ruskou centrální bankou v USA¹³, Evropské unii¹⁴ i Spojeném

⁷ Viz pozn. č. 4.

⁸ Viz pozn. č. 5.

⁹ Proxy konfliktem, též zástupným konfliktem, se rozumí nepřímý střet dvou států prostřednictvím jiných válečných stran (např. španělská občanská válka, válka v Indočíně či korejská válka). Během studené války byla hlavní motivací vedení zástupných konfliktů snaha předejít eskalaci přímé konfrontace mezi státy NATO a Varšavské smlouvy, potažmo USA a SSSR. Viz též: https://en.wikipedia.org/wiki/Proxy_war

¹⁰ More than 80% of Russia's banking sector subject to sanctions over Ukraine war. *S&P Global* [online], 22. 3. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/news-insights/latest-news-headlines/more-than-80-of-russia-s-banking-sector-subject-to-sanctions-over-ukraine-war-69434351>

¹¹ SWIFT will disconnect Russian banks under EU sanctions on March 12. *Tass: Russian News Agency* [online], 3. 3. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: https://tass.com/economy/1416127?utm_source=google.com&utm_medium=organic&utm_campaign=google.com&utm_referrer=google.com

¹² US bans transactions with Russian central bank. *Financial Times* [online], 28. 2. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/9edbefc4-6bb6-4ab4-b440-c35701b9d05c>

¹³ U.S. Bans Transactions With Russian Central Bank, Wealth Fund. *Bloomberg* [online], 28. 2. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-02-28/u-s-bans-transactions-with-russian-central-bank>

¹⁴ EU Approves Banning Transactions With Russian Central Bank. *Bloomberg* [online], 28. 2. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-02-27/eu-approves-banning-all-transactions-with-russian-central-bank>

království¹⁵. Vyčerpávající přehledy sankcí jsou k dispozici online, např. pro USA¹⁶, Velkou Británii¹⁷, Evropskou unii¹⁸ či bankovní sektor celkově¹⁹.

Technologická stránka bankovního styku patří k odvětvím, kde se efekt uvalených sankcí projevil nejdříve: oznámené ukončení funkce platebních karet systémů Visa a MasterCard²⁰ způsobilo v Rusku skokovou poptávku po hotovosti a přetížení sítě bankomatů. Ukončení podpory platebních systémů karet obou společností, platné od 6. března, tak postihlo 197 milionů uživatelů²¹. Kromě sankcí uvalených na státní úrovni, ukončily v rámci soukromého sektoru podporu platebních systémů i společnosti Google (Google Pay) a Apple (Apple Pay), nejdříve pro karty Visa a Mastercard, následně i pro karty ruského platebního systému Mir²². Ten se po odchodu předních provozovatelů platebních karet a služeb stal jednou z mála možností běžného platebního styku, a zaznamenal nejen zvýšenou uživatelskou poptávku (zejména po platebních kartách, kdy uživatelská poptávka 6x převyšuje možnosti produkce čipů pro karty), ale i zvýšené podpoře státu. Nárůst vkladů a zájmu uživatelů zaznamenaly i kryptoměny jako alternativa k dočasně dysfunkčním domácím platebním systémům, zejména Bitcoin, jehož hodnota v prvním týdnu po invazi stoupla o bezmála 20 %, podobnou hodnotu, o jakou se rubl propadl²³. K systému Mir se plánují připojit státy s dlouhodobě vstřícným postojem k Rusku, mj. Kuba, Írán, Venezuela, Bulharsko či Kazachstán²⁴, v provozu je např. ve Spojených arabských emirátech. Systém Mir, prvně uvedený do provozu v roce 2017, byl dosud ruskými bankami přijímán spíše odmítavě kvůli nízké konkurenceschopnosti a vyšším provozním nákladům, v současné situaci však představuje pro Rusko nej dostupnější technické řešení domácího i v omezené míře mezinárodního platebního styku. Systém, vyvíjený společností NSPK pod záštitou ruské centrální banky od roku 2014, je přímou reakcí na sankce za anexi Krymu v březnu 2014 se záměrem vytvoření záložního platebního systému. Od roku 2017 je systém povinně používán k vyplacení platů státních zaměstnanců (v roce 2017 bylo vydáno přes 95 milionů karet oproti dvěma milionům v roce 2016)²⁵. Společnost NSPK je pro centrální banku také významným zdrojem příjmů, plynoucích primárně z transakčních poplatků (podle výroční zprávy za rok 2020 činil zisk společnosti 94 milionů dolarů). Stejným nedostatkem, tedy velmi omezeným mezinárodním přesahem, trpí i ruská alternativa

¹⁵ *Financial Sanctions, Russia* [online], Published 18. 3. 2014, updated 20. 5. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/publications/financial-sanctions-ukraine-sovereignty-and-territorial-integrity>

¹⁶ *Ukraine-/Russia related Sanctions* [online]. U.S. Department of Treasury [cit. 2022-05-19]. Dostupné z: <https://home.treasury.gov/policy-issues/financial-sanctions/sanctions-programs-and-country-information/ukraine-russia-related-sanctions>

¹⁷ *Financial sanctions, Russia* [online]. Published 18. 3. 2022, updated 20. 5. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/publications/financial-sanctions-ukraine-sovereignty-and-territorial-integrity>

¹⁸ *EU restrictive measures against Russia over Ukraine (since 2014)* [online]. European Council - Council of the European Union, 22. 4. 2022 [cit. 2022-05-19]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/sanctions/restrictive-measures-against-russia-over-ukraine/>

¹⁹ COMER, Amy B., SITKOWSKI, Mollie D., ELLIS-REES, James. *Russian Financial Sector Sanctions: a summary* [online]. Fargre Drinker Biddle & Reath LLP., 9. 3. 2022 [cit. 2022-05-19]. Dostupné z: <https://www.faegredrinker.com/en/insights/publications/2022/3/russian-financial-sector-sanctions-a-summary>

²⁰ Visa and Mastercard suspend Russian operations. *BBC* [online], 6. 3. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/business-60637429>

²¹ OSIPOVICH, Alexander, ANDRIOTIS, Anna Maria. *Russia Built Parallel Payments System That Escaped Western Sanctions*. *Wall Street Journal* [online], 29. 3. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://www.wsj.com/articles/russia-built-parallel-payments-system-that-escaped-western-sanctions-11648510735>

²² Apple Pay, Google Pay not accessible for cards of Russian banks — Central Bank. *TASS* [online], 6. 3. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: https://tass.com/economy/1417985?utm_source=google.com&utm_medium=organic&utm_campaign=google.com&utm_referrer=google.com

²³ CUTHBERTSON, Anthony. *Is Bitcoin fulfilling its 'digital gold' prophecy?*. *The Independent* [online], 3. 3. 2022 [cit. 2022-05-18]. Dostupné z: www.proquest.com

²⁴ Populjarnyj u rossiyan kurort načnet prinimat' karty «Mir». «Sekret firmy» [online], 4. 5. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://secretmag.ru/news/populyarnyi-u-rossiyan-kurort-nachnyot-prinimat-karty-mir-04-05-2022.htm>

²⁵ Viz pozn. 16

systému SWIFT SPFS²⁶ (Systém pro převod finančních zpráv, Система передачи финансовых сообщений – Systema peradači financovych soobščenij), taktéž vyvíjený ruskou centrální bankou. Ke konci roku bylo jeho součástí 23 států (mj. Švýcarsko, převážně ale tytéž státy, využívající systém Mir, tedy bývalé svazové republiky a země bývalého východního bloku) a 400 domácích institucí, převážně bank.

Centrální banka, stabilita měny a propad ratingu

Ruská centrální banka zaujímá mezi sankcionovanými bankovními institucemi specifickou pozici. I v rámci pozastavení transakcí ze strany USA a zmrazení devizových rezerv²⁷ byla v sankcích zakomponována výjimka, umožňující splátky státního dluhu v dolarech (jejíž platnost bude ukončena 25. 5.²⁸). Ta po krátkou dobu umožňovala Rusku manipulaci se zmrazenými depozity v amerických bankách pro účely splátek pohledávek, kdy 17. března proběhla i první splátka výnosů z dluhopisů v sankčním režimu²⁹. 4. dubna však byla zrušena i tato výjimka. Rusko, trvající na platbách v rublech, se tak technicky dostalo do stavu částečné platební neschopnosti³⁰ i přes nízký veřejný dluh (17 % HDP, s celkovým zahraničním státním dluhem ve výši 100 miliard dolarů a 38,5 miliardami nákladů na jeho obsluhu³¹). V důsledku neschopnosti uhradit zahraniční pohledávky k termínu splatnosti ve smluvní měně snížily ratingové agentury Standard & Poor's, Moody's a Fitch Rusku rating z „junk“ (Fitch)³² a CCC-/C (S&P)³³ na „selektivní default“³⁴, tedy neschopnost splácet vybrané pohledávky. Splátky dluhopisů (Russia-2022 a Russia-2042) v hodnotě 649,2 milionů dolarů byly k 4. květnu evidovány jako uhrazené. Ruský přístup byl komentován Elinou Ribakovovou jako „neochota, spíše než neschopnost splátek“³⁵. Ruská vláda je při stabilizaci měny motivována do určité míry i udržením veřejného mínění, protože bankovní krize z léta 1998 stále platí jako symbol nestability 90. let, i když se nejednalo o default v mezinárodním slova smyslu.

Snížení ratingu, omezená platební schopnost a nedostupnost devizových trhů vedla i k prudkému propadu rublu, jehož hodnota 10. března klesla na rekordně nízkou hodnotu 131,52 rublu za americký dolar. I přes několik následujících výkyvů se však kurz rublu vůči dolaru koncem dubna stabilizoval a dokonce posílil oproti předválečným hodnotám. Návrat hodnoty rublu na předválečnou úroveň a jeho částečné posílení oproti hodnotám ze začátku letošního roku však není odrazem jeho reálné tržní hodnoty.

²⁶ SFPS. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online], 14. 5. 2022 [cit. 2022-05-14]. Dostupné z:

<https://en.wikipedia.org/wiki/SPFS>

²⁷ BERNSTAM, Michael. Central bank sanctions strike at the foundations of Russia's economy. *Financial Times* [online], 3. 3. 2022 [cit. 2022-05-19]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/3f1c7151-93ed-48ff-a23c-496320919621>

²⁸ MOHSIN, Saleha, MAKI, Sydney. US Set to Block Russian Debt Payments, Raising Default Odds. *Wall Street Journal* [online], 17. 5. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-05-17/us-set-to-block-russian-debt-payments-raising-odds-of-default>

²⁹ LIBOREIRO, Jorge, GLYSNOS, Vassilis. Russia claims it has made first debt payment and avoided a default. *Euronews* [online], 17. 3. 2022 [cit. 2022-05-19]. Dostupné z: <https://www.euronews.com/my-europe/2022/03/17/russia-claims-it-has-made-first-debt-payment-and-avoided-a-default>

³⁰ STEIN, Jeff, GREGG, Aaron. U.S. impedes Russia's debt payments as new sanctions package emerges. *The Washington Post* [online], 5. 4. 2022 [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/us-policy/2022/04/05/russia-default-banks-currency/>

³¹ Russian defaults: the fog of war. *Financial Times Europe* [online], 17. 3. 2022 [cit. 2022-05-16]. Dostupné pro pracovníky Ministerstva financí v systému Aktivní noviny: <http://noviny.mfcr.cz/news/2022/03/17/j8fa22632404.htm>

³² WEBB, Quentin. Russia's Credit Ratings Cut to Junk by Moody's, Fitch. *Wall Street Journal* [online], 3. 3. 2022 [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: <https://www.wsj.com/livecoverage/russia-ukraine-latest-news-2022-03-03/card/russia-s-credit-ratings-cut-to-junk-by-moody-s-and-fitch-hwWNrJAV11L3VvO36Uym>

³³ Fitch Downgrades Russian Banks Following Sovereign Downgrade. *Fitch Ratings* [online], 15. 3. 2022 [cit. 2022-05-18]. Dostupné z: <https://www.fitchratings.com/research/banks/fitch-downgrades-russian-banks-following-sovereign-downgrade-15-03-2022>

³⁴ CLINCH, Matt, SMITH, Elliot. Russia aims to avert historic debt default with last-ditch dollar bond payments. *CNBC* [online], 29. 4. 2022 [cit. 2022-05-19]. Dostupné z: <https://www.cnbc.com/2022/04/29/russia-attempts-last-ditch-dollar-bond-payments-to-try-to-avert-historic-default.html>

³⁵ WONG, Wailin, MA, Adrian. Russia could default on its foreign debt for the first time in a century. *NPR* [online], 22. 4. 2022 [cit. 2022-05-18]. Dostupné z: <https://www.npr.org/2022/04/22/1094240449/russia-could-default-on-its-foreign-debt-for-the-first-time-in-a-century?t=1653342449763>

Intervencemi vlády a centrální banky byla omezena vnitřní konvertibilita rublu pro fyzické i právnické osoby, a směna za tržní hodnotu byla nahrazena odprodejem státní, resp. centrální bance (Gazprombank realizuje konverzi měn prostřednictvím centrální banky ve státem stanoveném kurzu)³⁶. Na měsíc (od 24. 2. do 24. 3.) byla také uzavřena moskevská burza, která po znovuootevření funguje ve značně omezeném režimu. Díky praktické nesměnitelnosti rublu jak v důsledku sankcí, tak především ruských vládních nařízení, tak v praxi hodnotu rublu určuje ruská centrální banka na moskevské burze³⁷. „Stabilizaci“ kurzurublu i přes uvalení širokých sankcí na ruský finanční a bankovní sektor se věnuje článek Jana Malliena *Die paradoxe Stärke des Rubels*³⁸. Stabilizaci kurzu měny napomohla nejen měnová politika centrální banky, která přechodně zvýšila hlavní úrokovou sazbu na 20 %, ale i uměle podporovaná poptávka po rublu, uskutečněná prostřednictvím Gazprombank. Banka, zprostředkující platební styk pro export ruské ropy a zemního plynu, byla vyjmuta z většiny mezinárodních sankcí a zůstala tak jedinou ruskou bankovní institucí, která byla schopna provádět transakce v zahraniční měně. Gazprombank je tak klíčovým ruským zdrojem deviz. Exportéři v rámci státního nařízení pak prostřednictvím Gazprombank směnují 80 % transakcí, přijatých v eurech či dolarech za rubly. Stabilizace kurzu měny, založená převážně na uměle vytvářené poptávce a výnosech z exportu, je však dlouhodobě neudržitelná a zranitelná dalšími obchodními sankcemi³⁹. V rámci podpory domácích projektů finančních technologií je také kladen zvýšený důraz na projekt digitálního rublu jako digitální měny centrální banky (CBDC).

Sankce uvalené českými státními orgány a dopad mezinárodních sankcí na český bankovní sektor

Sankce, namířené proti ruským bankovním institucím, se projeví i v českém bankovním sektoru. Vláda 2. 3. 2022 schválila vystoupení ze struktur Mezinárodní investiční banky a Mezinárodní banky hospodářské spolupráce, institucí původně pocházejících z Rady vzájemné hospodářské pomoci (RVHP). Ukončení členství bylo oznámeno na zasedání ECOFIN spolu s představiteli Bulharska, Polska, Rumunska a Slovenské republiky. Členem MIB byla tehdejší Československá socialistická republika od roku 1970, MBHS od roku 1963.⁴⁰ V případě obou institucí usiluje Česká republika o vyplacení kapitálu (v případě MIB 37,4 milionu eur, u MBHS 26,7 milionu eur).

30. dubna byla odebrána bankovní licence přednímu ruskému zástupci v domácím bankovním sektoru, bance Sberbank CZ. Banka disponující 24 pobočkami a 120 000 klienty se koncem února, kdy Česká národní banka oznámila zahájení kroků k odebrání bankovní licence⁴¹, potýkala se stejnými potížemi, jako banky na ruském území, zejména s nárazovou poptávkou po hotovosti při snaze klientů získat co nejvíce svých vkladů zpět. Sberbank CZ v reakci na to uzavřela veškeré pobočky⁴². Nečekaná situace nastala například u účtů kraje Vysočina, kde na účtech Sberbank v předvečer oznámení o odejmutí licence bylo stále dislokováno přes 9,3 miliardy korun, z čehož se nepodařilo včas přesunout cca 2,4 miliardy⁴³. Zatímco u fyzických osob bylo zahájeno vyplacení vkladů v souladu s garančním

³⁶ COY, Peter. The Ruble Has Bounced Back. What Does That Mean? *New York Times* [online], 4. 4. 2022 [cit. 2022-05-24]. Dostupné z: www.proquest.com

³⁷ RIBAKOVA, Elina. The Ruble Rally Is Real. Sanctions Are a Moving Target. *Barron's* [online], 12. 4. 2022 [cit. 2022-05-24]. Dostupné z: www.proquest.com

³⁸ MALLIEN, Jan. Paradoxe stärke des Rubels. *Handelsblatt*, 27. 4. 2022, s. 30-31

³⁹ WILKES, Tommy. Analysis-Russia's Rouble Rebound Is Not as Real as It Seems. *Reuters* [online], 1. 4. 2022 [cit. 2022-05-19]. Dostupné z: <https://money.usnews.com/investing/news/articles/2022-04-01/analysis-russias-rouble-rebound-is-not-as-real-as-it-seems>

⁴⁰ WEISS, Tomáš. ČR ukončí své členství ve dvou postsovětských bankách. *Ministerstvo financí České republiky* [online], 2. 3. 2022 [cit. 2022-05-19]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2022/cr-ukonci-sve-clenstvi-ve-dvou-postsovet-46719>

⁴¹ ČNB zahájila kroky k odejmutí licence Sberbank CZ. *Česká národní banka* [online], 28. 2. 2022 [cit. 2022-05-18]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-zahajila-kroky-k-odejmuti-licence-Sberbank-CZ/>

⁴² SATTLER, Robert. Sberbank kvůli bezpečnosti uzavřela všechny pobočky v Česku. Lidé u ní ruší své účty. *Forbes* [online], 25. 2. 2022 [cit. 2022-05-19]. Dostupné z: <https://forbes.cz/u-pobocek-sberbank-se-tvori-fronty-cesi-banku-spojenou-s-ruskem-opousteji/>

⁴³ TOMANDL, Jan. Kraj Vysočina má u Sberbank stále zřejmě přes dvě miliardy korun. *České noviny* [online], 28. 2. 2022 [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/info-cz-kraj-vysocina-ma-na-uctu-u-ceske-sberbank-miliardy-korun/2169179>

systemem finančního trhu 9. března⁴⁴, kraji Vysočina budou jeho vklady přístupné až při likvidaci pohledávek, proto situaci přechodně řeší otevřením dvou kontokorentních účtů pro zajištění financovacích potřeb kraje⁴⁵.

Mezinárodní sankce, uvalené na Rusko a státy s ním kooperující v invazi na Ukrajinu, jsou výjimečné jak škálou oblastí, které postihují, tak množstvím států i soukromých firem, které jsou jejich participanty. Sankce v daném rozsahu cílový stát staví do značně mezinárodně izolované pozice, jak diplomaticky, tak technologicky a obchodně. Sankce uvalené na bankovní sektor, mají dvojí účinek bezprostředně hmatatelný, v podobě omezení plynoucích z možností platebního styku a přechodně omezeně dostupné hotovosti. Dlouhodobý pak v podobě dopadu na chod státu jako celek a funkci klíčových průmyslových a obchodních organizací a podniků, stejně jako financování vědy a výzkumu. Celkově pak sankce zasahují jak běžné uživatele bankovních služeb, tak i podnikatele, státní podniky a instituce. Jejich celkový dopad je v současnosti obtížné vyhodnotit, stejně jako to, jak konflikt ovlivní mezinárodní vztahy, nepochybně se však jedná o unikátní stav, kdy sankce cíleně ochromují cílový stát namísto diplomatických či vojenských prostředků.

---

⁴⁴ WEISS, Tomáš. Ode dneška jsou až do částky 2,5 milionu vyplácejí klienti Sberbank. *Ministerstvo financí České republiky* [online], 9. 3. 2022 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2022/ode-dneska-jsou-az-do-castky-25-milionu-46794>

⁴⁵ PETŘINA, Luděk. Vysočina vyjednává úvěry na dvě miliardy, úspory má dislokované u Sberbank. *České noviny* [online], 26. 4. 2022 [cit. 2022-05-19]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/vysocina-vyjednava-uvery-na-dve-miliardy-uspory-ma-blokovane-u-sberbank/2197727>

Daně

Redmar Wolf

A great reset of VAT rates?

Velké přenastavení sazeb DPH?

International VAT monitor, Vol. 33, (2022) No. 2, p. 67-74

Autor popisuje, na jakých změnách sazeb u DPH se v prosinci 2021 dohodli ministři financí členských zemí EU. Nejprve je popsána historie sazeb DPH v EU (vznik národních výjimek, změny, ke kterým v průběhu let docházelo), dále se autor věnuje legislativnímu návrhu ("initial proposal") z r. 2018, který se týkal daňových sazeb a ze kterého vychází úprava z r. 2021 ("final proposal"). Členské státy budou mít nyní větší volnost v používání snížených sazeb DPH, u tzv. základních (nezbytných) výrobků (essential products) bude moct být navíc využívána tzv. supernížená či nulová sazba. Naopak členské země nebudou mít možnost využívat snížené sazby na výrobky, které nejsou ohleduplné vůči životnímu prostředí. - Poznámky.

Christoph Wäger

Aktuelle Fragen zur Organschaft: Rechtswirkungen und Fehlbeurteilungen

Aktuální otázky ke skupinovému zdanění: právní účinky a chybné posudky

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 71, (2022) Nr. 5, S. 157-165

Výběr judikátů na německé vnitrostátní úrovni a Evropského soudního dvora, týkajících se skupinového zdanění nejen z hlediska otázek právních důsledků, ale i otázek procesněprávních. Výchozími právně spornými body jsou v kontextu UStG 1967 (Zákon k dani z přidané hodnoty z roku 1967) dle autora nezdanitelnost vnitřních obrátů mezi subjekty neoprávněnými k odečtu DPH, nesprávné posouzení společnosti a daňový rozměr insolventů. Autor se podrobně věnuje sporným místům judikátů SDEU a Spolkového soudního dvora a shrnuje jejich koexistenci, věnuje se případům a důsledkům chybných posudků. - Poznámky.

Pieter Buyl, Annelies Roggeman, Isabelle Verleyen

An ex-ante assessment of the AGI : firm-level evidence from Belgian tax return data

Předběžné hodnocení daňových úlev pro růst a investice (AGI) : důkazy na úrovni podniků vycházející z belgických daňových přiznání

CESifo Economic studies, Vol. 68, (2022) No. 1, p. 46-72

Autoři zjišťují dopady zavedení systému daňových úlev pro růst a investice (allowance for growth and investment, AGI) na daňové zatížení podniků. Ve studii využívají data z daňových přiznání belgických podniků k vytvoření mikrosimulačního modelu, ve kterém je nahrazen belgický systém fiktivních odpočtů úroků z kapitálu (NID) novým systémem AGI, navrženým Evropskou komisí. Výsledky ukazují, že v případě podniků by zavedení systému AGI zvýšilo pravděpodobnost vyšší efektivní daňové sazby (ETR), z rozpočtového hlediska by se jednalo o životaschopnější variantu. Autoři zjistili pozitivní vztah mezi poměrem vlastního kapitálu a zvýšenou efektivní daňovou sazbou, který je u velkých společností ve srovnání s malými a středními podniky výraznější. Velké podniky však stále čelí efektivní daňové sazbě, která je v průměru o 10,4 procentního bodu nižší ve srovnání s malými a středními podniky, což naznačuje, že systém AGI nestačí ke zrušení nerovných podmínek mezi velkými a malými podniky. - Poznámky.

Pavel Beneš

Cenné papíry a daně. Kdy musíte a nemusíte podávat daňové přiznání?

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 3, s. 66-67

Základní přehled pro drobné investory, zda jsou povinni podávat daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za r. 2021 s ohledem na svoji investiční aktivitu. Autor upozorňuje na hranici příjmů z prodeje cenných papírů a na dodržení tzv. časového testu, kdy není třeba podávat daňové přiznání. Dále rozebírá případ držby a prodeje podílových listů, úroků na bankovních účtech a výnosů ze stavebního spoření, akciových dividend a dluhopisových výnosů z ČR i investování prostřednictvím platform.

Jan Hájek, Cecília Olexová

Comparing personal income tax gap in the Czech Republic and Slovakia

Porovnání mezer v daních z příjmů fyzických osob v Česku a na Slovensku

Politická ekonomie, Vol. 70, (2022) No. 1, p. 27-50

Článek se zabývá mezerou v daních z příjmů fyzických osob v České republice a na Slovensku. Autoři za pomoci dat z r. 2019 získaných od respondentů odhadují velikost daňové mezery u jednotlivých forem daňových úniků spojených s příjmem ze závislé činnosti a u příjmů osob samostatně výdělečně činných. Mezi zkoumané typy daňových úniků patří nevykázané příjmy podléhající dani ze mzdy, nevykázaný základ daně OSVČ (živnostníků aj.) a skryté zaměstnání. Autoři rozebírají příčiny mezery v daních z příjmů, metody jejího měření a odhadují a porovnávají rozdíly mezi ČR a SR. V souladu s existující odbornou literaturou byl zjištěn větší rozsah daňové mezery u příjmů vykazovaných osobami samostatně výdělečně činnými, než u osob s příjmy ze závislé činnosti. - Poznámky.

Martin Greive

Das Reförmchen des Ex-Finanzministers Olaf Scholz : Unternehmensteuern

Reformička exministra financí Olafa Scholze : podnikové zdanění

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 74 (14.4.2022), S. 11

Reforma podnikových daní Olafa Scholze, jejímž deklarovaným cílem bylo zlepšit podmínky konkurenceschopnosti rodinných podniků (zejm. osobních obchodních společností), se mívá s očekávanou odezvou. Od vstupu nové daňové legislativy v platnost 30.11.2021 bylo podáno pouze 150 žádostí v novém režimu, především kvůli značné nepřehlednosti pro žadatele. Jako další úskalí uvádí článek krátkou dobu přípravy i připomínkování zákona v Bundestagu a nízkou výslednou atraktivitu pro malé a střední podniky.

Thomas Bieber and Lars Gläser

Deduction of import VAT : relevance of ownership as of importation?

Odpočet DPH při dovozu : je vlastnictví zboží v okamžiku dovozu relevantní?

International VAT monitor, Vol. 33, (2022) No. 2, p. 75-80

Některé členské státy EU (Rakousko, Německo) podmiňují možnost odpočtu DPH při dovozu vlastnictvím zboží v okamžiku dovozu (tj. právo na odpočet má pouze ta osoba, která je oprávněna nakládat se zbožím v okamžiku dovozu). Autoři v příspěvku uvádějí související judikaturu (případy "DSV Road A/S" - C-187/14 , "Weindel Logistik" - C-621/19) a diskutují, za jakých okolností by měl být odpočet umožněn, i když není splněno kritérium "vlastnictví zboží". - Poznámky. -- Viz i článek v časopise Global Trade and Customs Journal č. 3/2022, s. 131-135.

Anna-Katharina Heidbüchel, David R. Dietsch

Die Einführung des One-Stop-Shops in der Praxis : ein Erfahrungsbericht

Zavedení one-stop-shopů v praxi : hodnotící zpráva

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 71, (2022) Nr. 4, S. 129-135

Případová studie, shrnující dosavadní výsledky zavedení systému one-stop-shop v Německu. Jmenuje nejvýznamnější zákony, upravující fungování OSS (především § 3c UStG. - zákona o dani z přidané hodnoty - o místě odeslání při prodeji zboží na dálku), věnuje se praktickému dopadu jeho aktualizace při zavedení OSS k 31.10.2021. Jádrem studie pak tvoří rozbor praktického fungování systému, včetně informační infrastruktury, technických nedostatků, implementačních problémů, prostoru ke zlepšení a komunikace úřadů. - Poznámky.

Robert Müller

Echtzeit-Erhebung der Mehrwertsteuer im E-Commerce mit einem Blockchain-basierten

Split-Payment

Výběr DPH v reálném čase v oblasti e-commerce se systémem rozdělených plateb založeným na blockchainu

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 71, (2022) Nr. 3, S. 81-85

Oblast e-commerce v B2C situacích je náchylná k neodvedení DPH, zejména v případech přeshraničních obchodů a transakcí. Článek se zabývá transakcemi v reálném čase, jejich významem pro e-commerce, specifiky a výzvami elektronického přeshraničního obchodu v souvislosti s aktuálním daňovým

právem a nastiňuje mezery v platné legislativě. Ta je pojednána obecně, na úrovni Evropy a třetích států. Blíže je popsána role blockchainů ve split-paymentech (rozdělených platbách) v e-commerce. - Poznámky.

Zdeněk Morávek

Identifikované osoby v DPH

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 30, (2022) č. 5, s. 25-31

Příspěvek na konkrétních příkladech vysvětluje problematiku identifikovaných osob v oblasti daně z přidané hodnoty a jednotlivé případy vzniku těchto daňových subjektů. Autor uvádí, že identifikovanou osobou jsou při splnění stanovených podmínek osoby povinné k dani, které nejsou plátcem, nebo právnické osoby nepovinné k dani. Identifikovaná osoba má pouze povinnost ve stanovených případech přiznat daň, ale nárok na odpočet daně v těchto případech nemá. Podrobněji rozebírá institut identifikované osoby ve vazbě na pořízení zboží z EU, na pořízení nového dopravního prostředku a zboží podléhající spotřební dani a ve vazbě na pořízení zboží s instalací nebo montáží. Věnuje se také případu identifikované osoby ve vazbě na přijetí služby a na poskytnutí služby s místem plnění mimo tuzemsko.

In praise of the IRS : taxation in America

Chvála IRS : zdanění v Americe

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9292, p. 34-35

Zpráva o současné situaci amerického daňového úřadu (Internal Revenue Service, IRS). Úřad se ocitl ve značném skluzu při zpracovávání podaných daňových přiznání. Skluz byl způsoben pandemií covid-19 i chronickým podfinancováním instituce. Určité aspekty činnosti IRS lze hodnotit pozitivně (vyplácení finanční pomoci během pandemie probíhalo rychle a bez větších problémů; lidem se urychluje vyplňování daňového přiznání, a to i díky nasazenému softwaru); výrazným problémem je ale odliv zkušených pracovníků, mj. do starobního důchodu, což oslabuje instituci zejména v oblasti auditu. Instituci by pomohlo zejména lepší financování.

By Alisa Tazhitdinova

Increasing hours worked : moonlighting responses to a large tax reform

Zvýšení počtu odpracovaných hodin : rozsáhlá daňová reforma a odezva spočívající ve zvýšené míře navazování dalších pracovních poměrů

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 14, (2022) No. 1, p. 473-500

Příspěvek osvětluje vliv finančních pobídek (zde daňového osvobození) na nabídku práce, konkrétně u tzv. „moonlightingu“ - navazování dalších pracovních poměrů mimo hlavní pracovní poměr. Autorka vychází z toho, že snížení daně z příjmu sice obecně může vést k růstu počtu odpracovaných hodin, bez dalších opatření k tomu však často nedochází, a to vlivem omezení v pracovních smlouvách, která neumožňují zvýšit počet odpracovaných hodin v rámci jednoho zaměstnání. V r. 2003 došlo v Německu k reformě, během které byla práce na vedlejší pracovní poměr za specifikovaných podmínek osvobozena od daně z příjmů. Autorka zjišťuje, že toto opatření vedlo k prudkému růstu uzavírání vedlejších pracovních poměrů; šlo o skutečná druhá zaměstnání (nedošlo tedy k rozdělení práce pro jednoho zaměstnavatele do více smluv); jev se týkal zejména vybraných demografických skupin; a u vedlejších pracovních poměrů převažovaly méně placené pracovní pozice. Součástí příspěvku je model nabídky práce s omezením počtu odpracovaných hodin, ze kterého vyplývají další zjištění. Kromě toho byly vyčísleny i pravděpodobné fiskální dopady zkoumaného opatření. - Poznámka.

Giulio Allevato

Judicial review of the state aid decisions on advance tax rulings : a last resort to safeguard the rule of law

Soudní přezkoumání rozhodnutí o státní podpoře prostřednictvím předběžných vyjádření k dani : poslední instance ochraňující právní stát

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 2-3, p. 86-94

Kritické zhodnocení vybraných rozhodnutí týkajících se určení, zda předběžná vyjádření k daňovému pojetí převodních cen v rámci skupiny poskytovaná nadnárodním společenstvem jsou nedovolenou státní podporou podle čl. 107 a 108 SFEU. Autor rozebírá postoj Evropské komise v těchto případech údajně škodlivé daňové soutěže (rozhodnutí ve vztahu k Nizozemsku, Lucembursku, Irsku a Belgii),

jeho vývoj v čase i úvahy EK k použití principu tržního odstupu. Zvažuje také, zda proces náhrady státní podpory by mohl být v těchto případech v rozporu s evropskými principy právní jistoty a ochrany legitimních očekávání. - Poznámky.

Martin Děrgel

Koordinační výbor ke vkladům zásob a pouze účetně odpisovaného majetku do obchodních korporací
Účetnictví, Sv. 2022, č. 4, s. 40-49

Autor představuje závěry koordinačních výborů (odborných diskuzí, kterých se účastní daňoví poradci a zástupci GŘ) na téma vkladů zásob a majetku (hmotného, nehmotného) do obchodních korporací. Řešené otázky se týkaly mj. daňové uznatelnosti výdajů podle zákona o daních z příjmů či daňové uznatelnosti účetních odpisů. Autor článku upozorňuje na skutečnost, že v některých otázkách (výklad "hodnoty evidované u vkladatele") zastává GŘ zcela jiný názor, než soukromá sféra.

By Pablo Balán, Augustin Bergeron, Gabriel Tourek, and Jonathan L. Weigel

Local elites as state capacity : how city chiefs use local information to increase tax compliance in the Democratic Republic of Congo

Úloha místních elit při budování státní kapacity : jak představitelé měst využívají lokální informace ke zvýšení dodržování daňových předpisů v Konžské demokratické republice

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 3, p. 762-797

Příspěvek se na příkladu Konžské demokratické republiky zabývá tím, zda tzv. "křehké státy" (fragile states) mohou posílit svou fiskální kapacitu tím, že delegují výběr daní na místní elity. Na základě provedeného experimentu u výběru daně z nemovitostí je mj. zjištěno, že v případě Konga se při delegování sice zvýšily daňové příjmy a zefektivnil výběr daní, zároveň ale vzrostla korupce. Spolupráci s místními elitami lze za určitých podmínek v křehkých státech doporučit, dlouhodobě by ale tyto státy měly usilovat o centralizovaný výběr daní. - Poznámky.

Mark L. Brabazon

Non-discrimination and transparent entities

Nediskriminace a transparentní entity

Bulletin for international taxation, Vol. 76, (2022) No. 3, p. 133-140

Příspěvek se zabývá aplikací pravidel o nediskriminaci na daňově transparentní entity v daňových smlouvách. Pravidel o nediskriminaci, která jsou uvedena v článku 24 vzorové smlouvy OECD (OECD Model) z r. 2017, je celkem pět. Jedná se o pravidlo zakazující diskriminaci z důvodu státní příslušnosti; diskriminaci osob bez státní příslušnosti; diskriminaci podniků se stálou provozovnou v jiném smluvním státě; pravidlo pro odpočitatelnost úroků, licenčních poplatků a dalších plateb (deduction rule); a pravidlo týkající se vlastnictví (ownership rule). Aplikace zmíněných pravidel na případy týkající se daňově transparentních entit není podle autora jednoznačná, u některých pravidel (státní příslušnost, vlastnictví, osoby bez státní příslušnosti) nedochází k problémům, u zbývajících pravidel je situace složitější (např. u pravidla pro odpočitatelnost není jasné, jak řešit situace, kde je příjemcem platby entita považovaná za transparentní pouze v jednom ze smluvních států). - Poznámky.

Klaus Jörg Dehne, Dirk Rosenberg

OECD: Modellregelungen zur Umsetzung einer globalen Mindestbesteuerung (GloBE - Pillar II) : die Komplexität eines "dreistufigen" Ansatzes. (Teil 1)

OECD: Modelové předpisy pro zavedení globální minimální daně (GloBE - II. pilíř) : složitost "třístupňového" přístupu. (1. část)

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 10, S. 556-566

Evropská komise na konci r. 2021 předložila návrh směrnice o "globální minimální dani pro nadnárodní podniky". Snaží se tak realizovat "projekt 2. pilíře" OECD, jehož cílem je bojovat proti "agresivním daňovým úpravám". První část článku vysvětluje základní modelové předpisy OECD a na příkladech se zabývá jak plánem implementace a rozsahem aplikace, tak i jednotlivými daňovými sazbami. Vysvětlení je doplněno pohledem na výpočet upravovaných daní. - Poznámky. -- Druhá část článku viz Betrieb č. 11/2022, s. 626-631.

Klaus Jörg Dehne, Dirk Rosenberg

OECD: Modellregelungen zur Umsetzung einer globalen Mindestbesteuerung (GloBE - Pillar II) : die Komplexität eines "dreistufigen" Ansatzes. (Teil 2)

OECD: Modelové předpisy pro zavedení globální minimální daně (GloBE - II. pilíř) : složitost "třístupňového" přístupu. (2. část)

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 11, S. 626-631

Evropská komise na konci r. 2021 předložila návrh směrnice o "globální minimální dani pro nadnárodní podniky". Snaží se tak realizovat "projekt 2. pilíře" OECD, jehož cílem je bojovat proti "agresivním daňovým úpravám". Druhá část článku objasňuje výpočet efektivní daňové sazby, restrukturalizaci, daňově neutrální daňové režimy a distribuční systémy, jakož i správu a možné přechodné úpravy. - Poznámky.

Fabiola Annacondia

Overview of general turnover taxes and tax rates : January 2022

Přehled všeobecných daní z obratu a daňových sazeb : leden 2022

International VAT monitor, Vol. 33, (2022) No. 2, p. 101-111

Přehled všeobecných daní z obratu v různých zemích světa k 1.1.2022. V přehledné tabulce je u každé země uvedeno, o jaký typ daně se jedná (zda jde o DPH, či o daň ze zboží a služeb - GST, příp. o jakou konkrétní formu) a jaké sazby jsou u této daně stanoveny (standardní, snížené a zvýšené). V poznámkách je dále specifikováno, na jaké zboží a služby se v dané zemi snížená či zvýšená sazba vztahuje. - Poznámky.

Brian J. Arnold

Reciprocity as a fundamental principle of tax treaties : meaningless platitude, misguided policy or practical guideline?

Reciprocita jako základní princip daňových smluv : bezvýznamná otřepaná fráze, zavádějící politika nebo praktický návod?

Bulletin for international taxation, Vol. 76, (2022) No. 3, p. 123-132

Autor se v příspěvku zabývá zásadou reciprocity (vzájemnosti) v mezinárodních daňových smlouvách. Rozebírá pojetí reciprocity v mezinárodním právu, její roli v daňových smlouvách (vzorová smlouva OECD, vzorová smlouva OSN, výhrady v mezinárodních smlouvách, ustanovení v daňových smlouvách, která nejsou založena na vzájemnosti, zásada reciprocity v komentářích ke vzorovým smlouvám), význam vzájemnosti v praxi i její vliv na interpretaci daňových smluv. - Poznámky.

Christoph Wäger

Rechtsprechungsauslese 2021

Výběr z judikátů za rok 2021

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 71, (2022) Nr. 6, S. 197-215

Výběr 89 judikátů Bundesfinanzhofu (BFH, Spolkového soudního dvora) a Europäischer Gerichtshofu (EGH, Evropského soudního dvora) za rok 2021 v oblasti DPH. Obsahuje případy mj. z oblasti služeb, podnikových daní, daňových úlev, vyměřování základu daně, pohledávek, a odečtů z daní. - Poznámky.

Zdeněk Burda

Ručení plátce DPH za neodvedenou daň svého dodavatele : výběr z judikatury správních soudů

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 4, s. 38-47

Výběr komentované judikatury Nejvyššího správního soudu ČR se věnuje možnosti ručení příjemce zdanitelného plnění za neuhrazení daňové povinnosti k DPH ze strany dodavatele. Jednotlivé rozsudky rozebírají podmínky uplatnění ručení u DPH; zda je ručení za daňovou povinnost nespolehlivého plátce DPH automatické; ručení za DPH dodavatele v případech platby na nezveřejněný účet; úmyslné způsobení neschopnosti platit daň dodavatelem a ručení za daň; zda má neuznání nároku na odpočet DPH z důvodu podvodu přednost před ručitelstvím; zápočet pohledávky vůči dodavateli, který ukončil činnost; ručení versus zajišťovací příkaz.

Lenka Heřmánková

Stav a vývoj daňových a celních příjmů k 31.3.2022

Clo-douane, Sv. 56, (2022) č. 4, s. 8-9

Přehled zůstatků na účtech celní správy k 31.3.2022 - celkový přehled zůstatků příjmů státního rozpočtu, příjmy z dovozu (DPH, spotřební daně, clo, správní poplatky, příslušenství), vnitrostátní spotřební daně vybrané celní správou, dělená správa.

Laura de la Motte

Steuer sparen im Homeoffice

Ušetřit na daních z homeoffice

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 65 (1.4.2022), S. 36-37

Přehled daňových úlev pro zaměstnance, kteří v Německu pracují z domova. Nová definice možnosti úlev a odečtů vyplývá z nové definice pracoviště, která byla rozšířena na homeoffice v širším slova smyslu oproti původní vyhrazené pracovně. Zahnutí domácího pracoviště do daňového zákona pro r. 2020 zohledňuje skokový nárůst využívání homeoffice během koronavirové pandemie a vztahuje se prozatím na období do konce letošního roku. V jeho rámci je možné uplatnit paušál 5€ za pracovní den do maximální výše 600€, rozšiřuje možnosti odečtu daní za související náklady, včetně energií a soukromě opatřené pracovní potřeby a pomůcky.

By Oyebola Okunogbe and Victor Pouliquen

Technology, taxation, and corruption : evidence from introduction of electronic tax filing

Technologie, zdanění a korupce : zjištění ze zavedení elektronického daňového přiznání

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 14, (2022) No. 1, p. 341-372

Autoři v příspěvku s pomocí experimentu, do něhož bylo zapojeno téměř 1500 malých a středních podniků v hlavním městě Tádžikistánu, zkoumají dopady zavedení elektronického daňového přiznání na tzv. náklady spojené s dodržováním předpisů („compliance costs“), výši odvedených daní a na korupci. Dopady elektronizace daňového přiznání jsou veskrze pozitivní: došlo k výraznému poklesu časové náročnosti podání daňového přiznání, u firem s tendencí k daňovým únikům se zdvojnásobil objem odvedených daní a kleslo i úplatkářství. Výsledkem nicméně nebyly vyšší daňové příjmy, ale spíše přerozdělení odvedených daní v neprospěch firem, které byly považovány za rizikovější z hlediska daňových úniků (dříve „poctivé“ firmy odvedly po elektronizaci na daních naopak méně, což může mít podle autorů více příčin). Podle autorů je zřejmé, že u daňového přiznání v klasické formě docházelo k odlišnému přístupu k firmám ze strany úředníků. - Poznámky.

Pieter-Jan Wouters

The Belgium-France Income and Capital Tax Treaty (2021) : what's new?

Daňová smlouva o příjmech a kapitálu z r. 2021 uzavřená mezi Belgií a Francií : co přináší nového?

Bulletin for international taxation, Vol. 76, (2022) No. 3, p. 159-167

V listopadu 2021 byla uzavřena nová daňová smlouva mezi Belgií a Francií, jež nahradila smlouvu z r. 1964. Původní smlouva byla již nevyhovující - struktura mj. neodpovídala vzorové smlouvě OECD a srozumitelnost ztěžovalo i několik dodatků, uzavřených v letech 1971-2009. V příspěvku jsou popsány změny, které smlouva o zamezení dvojího zdanění z r. 2021 přináší - týkají se konkrétně toho, na koho se smlouva vztahuje, stálých provozoven, zdanění příjmů z nemovitých věcí, srážkové daně u dividend, zdanění kapitálových zisků, příjmů ze zaměstnání či příjmů umělců a sportovců (nově je ve smlouvě obsaženo zvláštní ustanovení pro tyto osoby). - Poznámky.

Grahame Jackson and Harriet Brown

The common reporting standard, the "managed by" entity and the purpose test

Společný standard pro automatickou výměnu informací o finančních účtech (CRS), subjekt řízený jinou investiční institucí a test účelu

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 2-3, p. 67-73

Autoři se věnují obtížím při výkladu Společného standardu pro automatickou výměnu informací o finančních účtech (Common reporting Standard, CRS), který představuje významný nástroj v boji proti daňovým únikům. Zaměřují se zejména na definici pojmu "finanční účet" (financial account) a "investiční entity" (investment entities). Rozebírají pojem "managed by" entity (MBE), který představuje subjekt

s příjmem z finančních aktiv, který je řízený jinou investiční institucí. Dále se zabývají identifikací účtů vlastněných MBE i otázkou, zda daný účet patří mezi oznamované účty. Ujasnění výkladu má svůj význam zejména pro komentáře k CSR, které jsou v různých jurisdikcích odlišné. - Poznámky.

Michael van de Leur

The DuoDecad case : a new function for the ECJ?

Případ "DuoDecad" : nová kompetence Soudního dvora EU?

International VAT monitor, Vol. 33, (2022) No. 2, p. 65-66

Autor v příspěvku na novém stanovisku generální advokátky Soudního dvora EU J. Kokott ve věci C-596/20 (případ DuoDecad) nastiňuje novou možnou úlohu Soudního dvora EU. Případ DuoDecad se týkal dodávky IT služeb mezi několika firmami (dvěma maďarskými a jednou portugalskou), kdy maďarské úřady považovaly schéma za podvodné, resp. zneužívající ("abusive arrangement"). Posouzení schématu jako zneužívajícího by mohlo mít za následek vznik dvojího zdanění, což je v rozporu se zásadou neutrality, na které je založena evropská legislativa o DPH. J. Kokott ve svém stanovisku k tomuto případu mj. navrhl, aby v podobných sporných případech, kdy se státy neshodují na posouzení skutkového stavu, rozhodoval Soudní dvůr EU. Ten se dosud podobné roli bránil a použil ji v praxi spíše výjimečně. - Poznámky.

Godfred Matthew Yaw Owusu, Marry-Ann Bart-Plange, Theodora Aba Abekah Koomson and Miriam Arthur

The effect of personality traits and tax morale on tax evasion intension

Vliv osobnostních charakteristik a daňové morálky na záměr podílet se na daňových únicích

Journal of financial crime, Vol. 39, (2022) No. 1, p. 272-292

V příspěvku je na základě výsledků dotazníkového šetření provedeného mezi více než čtyřmi sty studenty v Ghaně zkoumána souvislost vybraných osobních vlastností, daňové morálky a tendence k páchání daňových úniků. Vybrány byly osobnostní vlastnosti, které odpovídají tzv. pěti rozměrům osobnosti v psychologii. Je zjištěno, že studenti, které lze označit za přívětivé, svědomité a otevřené novým zkušenostem, mívají vyšší vnitřní motivaci platit daně a tím i nižší tendenci podílet se na daňových únicích. U extroverze a prožívání negativních emocí (neuroticismus) nebyl zjištěn statisticky významný vztah. Daňová morálka je dle předpokladů negativně spojena s tendencí podílet se na daňových únicích. - Poznámky.

Drishti Ramdewar

The good faith doctrine in EU VAT law : a new holy grail for the taxable person

Zásada dobré víry v evropské legislativě o DPH : nový "svatý grál" pro osoby povinné k dani

International VAT monitor, Vol. 33, (2022) No. 2, p. 84-90

Autorka popisuje na základě judikatury Soudního dvora EU postupnou proměnu postoje SDEU k dokazování, zda osoba povinná k dani přijala veškerá opatření, která od ní mohla být rozumně vyžadována, pro zajištění, že se tato osoba neúčastní podvodu na DPH. Soudní dvůr EU svůj postoj v průběhu let zmírňuje směrem k zásadě, že osoba povinná k dani jednala v dobré víře - dřívější postoj byl pro osoby povinné k dani nepřiměřeně zatěžující. Aby odpadly možné problémy s rozdílnou interpretací zásady dobré víry v různých členských zemích, navrhuje autorka, aby byla zásada ukotvena přímo v evropské směrnici o DPH, konkrétně v její 7. kapitole a 272. článku. - Poznámky.

Stefano Zaga

The protection of individual taxpayer rights regarding exchange of information on request in the European Union

Ochrana práv jednotlivých daňových poplatníků s ohledem na výměnu informací na vyžádání v EU

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 2-3, p. 105-113

Na základě evropské směrnice o mezinárodní správní spolupráci v oblasti daní (č. 2011/16/EC) je vytvořen systém spolupráce mezi oprávněnými národními úřady jednotlivých členských států EU pro boj s daňovými podvody a agresivním daňovým plánováním. Autor kriticky rozebírá judikaturu SDEU včetně aktuálního rozhodnutí ve věci État Luxembourgeois (spojené případy C-245/19 a C-246/19) týkající se řízení o výměně informací na vyžádání, která jsou považována za "svévolná a nepřiměřená", s ohledem na ochranu práv a svobod jednotlivců, kteří mohou být poškozeni úřady v rámci procesu dožádání informací. - Poznámky.

Savvas Kostikidis

The relationship between the taxation of business profits and income from immovable property under tax treaties

Vztah mezi zdaněním podnikových zisků a příjmů z nemovitostí podle daňových smluv

Bulletin for international taxation, Vol. 76, (2022) No. 3, p. 141-157

Autor rozebírá problematiku alokace práv ke zdanění příjmů z nemovitostí dle vzorové smlouvy OECD. V praxi jde např. o situaci, kdy firma se sídlem v jednom státě vlastní a pronajímá nemovitost v jiném státě - řeší se, který z obou států má právo zdanit příjem z pronájmu dané nemovitosti a jak se příp. vyhnout dvojímu zdanění. Autor konkrétně analyzuje články 6 a 7 vzorové smlouvy OECD (příjmy z nemovitostí vs. podnikové zisky) a zkoumá, v jakých aspektech se články překrývají a jak byly tyto situace dosud posuzovány. - Poznámky.

Michael N. Kandeve and John J. Lennard

Treaty shopping in Canada after Alta Energy Luxembourg (2021) : a closed door without a lock
Zneužívání smluv o zamezení dvojího zdanění prostřednictvím "treaty shopping" v Kanadě po rozsudku v případě "Alta Energy Luxembourg" z roku 2021 : zavřené, ale neuzamčené dveře

Bulletin for international taxation, Vol. 76, (2022) No. 3, p. 110-122

Autoři v návaznosti na článek z r. 2008, ve kterém upozorňovali na to, že škodlivý jev zvaný "treaty shopping" má v Kanadě stále "dveře otevřené", posuzují, jak se situace změnila po rozsudku kanadského Nejvyššího soudu v případě "Alta Energy Luxembourg". Nejvyšší soud Kanady konkrétně v případě z r. 2021 uvedl, že kanadská legislativa proti vyhýbání se daňovým povinnostem (GAAR) nebrání čerpání výhod dle smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi Kanadou a Lucemburskem v situaci, kterou by bylo možné označit za "treaty shopping". Rozsudek by mohl mít vliv i na interpretaci tzv. Mnohostranné daňové úmluvy (MLI), která nabyla účinnosti 1. ledna 2020. V příspěvku jsou kromě rozsudku Nejvyššího soudu předloženy i postoje jiných kanadských soudů. - Poznámky.

Daniela Radiková

Výkladové problémy svěřenských fondů řešené na Koordinačních výborech

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 4, s. 33-37

Otázky zdanění svěřenských fondů a výplat z nich, s nimiž se daňoví poplatníci musí vypořádat, ačkoliv na ně právní předpisy ani soudní praxe nedávají dostatečnou odpověď, se stávají předmětem jednání Koordinačních výborů. Příspěvek upozorňuje na vybraná výkladová vodítka k problematice nakládání s majetkem a plnění obmyšlenému i svěřenskému fondu a srovnatelné zahraniční jednotky. Charakterizuje, v jakém rozsahu je vydání majetku z fondu plněním ze zisku a v jakém rozsahu je příjem z bezúplatného vydání majetku ze svěřenského fondu, který není plněním ze zisku, příjmem osvobozeným či zdanitelným. Dále rozebírá problematiku hodnoty majetku vyčleněného do svěřenského fondu pro daňové účely, vstupní cenu, nabývací cenu podílu nebo cenného papíru, hodnotu vyčleněného pozemku a hodnotu vyčleněné pohledávky. Je také přiblížen závěr Koordinačního výboru týkajícího se aplikace českých daňových předpisů na zahraniční trusty.

Christian Amand

What does the EU VAT actually tax?

Co evropská DPH skutečně daní?

International VAT monitor, Vol. 33, (2022) No. 2, p. 91-100

Autor se v příspěvku zabývá z teoretického pohledu evropskou daní z přidané hodnoty. Zkoumá mj. její povahu, co je zdaněno či kdo je nositelem daňového břemene. Na základě analýzy judikatury, evropské legislativy i dalších pramenů autor dochází k závěru, že je evropská DPH spíše "všeobecnou daní z obrátu" (global sales tax, GST) než spotřební daní. - Poznámky.

By Thomas Douenne and Adrien Fabre

Yellow vests, pessimistic beliefs, and carbon tax aversion

Hnutí žlutých vest, pesimistické přesvědčení a averze k uhlíkové dani

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 14, (2022) No. 1, p. 81-110

Francie plánovala od r. 2014 ambiciózní zvyšování uhlíkové daně, oproti původnímu záměru však byla její výše v r. 2018 zmrazena na neurčito. Pozastavení růstu uhlíkové daně bylo důsledkem protestů tzv. Hnutí žlutých vest, kterému mj. vadily nepříznivé dopady daně na kupní sílu domácností.

Více než tři tisíce amerických ekonomů podpořilo strategii, jak lépe přerozdělit výnosy z uhlíkové daně, aby opatření bylo v souladu s preferencemi veřejnosti a aby si díky tomu získalo její podporu. Autoři v příspěvku nicméně ukazují, že existuje ještě jeden podstatný faktor, který ovlivňuje názor veřejnosti na určitá opatření – „přesvědčení“ (beliefs). Konkrétně byly zjišťovány postoje více než tři tisíců francouzských domácností na uhlíkovou daň v podobě, jakou navrhovali američtí ekonomové (nárůst daně, výnosy by však byly přerozděleny přímo domácnostem). Konkrétně autoři zkoumali vnímání dopadů daně na kupní sílu, její progresivitu a účinnost z hlediska dopadů na životní prostředí. Výsledky byly poté porovnány s objektivními skutečnostmi. Naprostá většina dotazovaných opatření odmítá a dotazovaní zároveň podléhají značnému zkreslení o dopadech daně. Autoři následně zkoumají, zda by pomohla lepší informovanost veřejnosti. - Poznámky.

Karel Brychta

Zamezení dvojího zdanění - aplikace metody prostého zápočtu. 1. část

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 30, (2022) č. 5, s. 11-17

Příspěvek se zabývá vybranými otázkami spojenými s aplikací metody prostého zápočtu ve smlouvách o zamezení dvojího zdanění, v nichž je ČR smluvní stranou. Tato metoda je z pohledu mezinárodního zdaňování příjmů a veřejných financí vnímána jako férovější. Základním rozdílem kategorie metody zápočtu oproti metodám vynětí je, že příjem ze zdrojů v zahraničí je součástí základu daně a zároveň je fakticky podroben dani. Autor přibližuje východiska aplikace metody prostého zápočtu a zaměřuje se na určitá specifika a atributy, které jsou s aplikací spojeny (časová a věcná souvislost, vybrané atributy daně z příjmů zaplacené v zahraničí, možnost zápočtu fakticky nezaplacené daně i kvantifikace částky daně k zápočtu). - Poznámky.

Radim Hanák

Zamyšlení nad posečkáním s úhradou daně při zajištění daně a zamyšlení nad právní úpravou posečkání

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 4, s. 13-18

Autor nejprve přibližuje zákonnou úpravu institutu posečkání daně v ČR. Dále rozebírá přípustnost posečkání s úhradou daně v případě daňové povinnosti vyplývající ze zajišťovacího příkazu vydaného správcem daně dle § 167 daňového řádu. Současná metodika finanční správy toto nepřipouští s odkazem na jediný rozsudek krajského soudu. Dle autora názoru je takový přístup nejen popřením samotného institutu, ale jde i proti právnímu názoru vyjádřenému Nejvyšším správním soudem. Návazně se autor zamýšlí nad vhodností recentní právní úpravy, která pro stejné podmínky (vymezené v § 156 odst. 1 DR) obsahuje dva poměrně rozdílné instituty, kterými je odložení splatnosti daňové povinnosti jako celku a její rozložení na splátky. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 27, (2022) č. 4

Rodinný závod a rodinný podnik (s. 2-5); Lhůty v daních aneb kdy a jaké tvrzení či přiznání řádně a včas předložit správci daně (s. 6-12); Zamyšlení nad posečkáním s úhradou daně při zajištění daně a zamyšlení nad právní úpravou posečkání (s. 13-18); Osvobození příjmů z prodeje nemovitostí (s. 19-20); Několik poznámek k odpovědnosti státu za škodu - konec paušalizace? (s. 21-24); Odstupné a jiné příjmy po skončení zaměstnání z pohledu zdravotního pojištění (s. 25-28); DPH při dodání zboží v řetězci (s. 29-32); Výkladové problémy svěřenských fondů řešené na Koordinačních výborech (s. 33-37); Ručení plátce DPH za neodvedenou daň svého dodavatele - výběr z judikatury správních soudů (s. 38-47).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 23, (2022) č. 6-7

Zákon o daních z příjmů a zákon o správních poplatcích: ozbrojený konflikt na Ukrajině (s. 3-6); Ukrajínští uprchlíci - vstup na trh práce v ČR - zákon č. 66/2022 Sb. (s. 12-14); Prodej a nájem majetku: OSVČ uplatňující paušální výdaje (s. 15-19); Pomoc občanům Ukrajiny z pohledu ZDP a DPH (s. 20-22); Rodinný závod - rodinný podnik - rozdíly (s. 23-26); Daňová evidence OSVČ (s. 27-30); Dovozní režim v rámci zvláštního režimu jednoho správního místa (s. 41-44); Cestovní náhrady -

OSVČ (s. 45-47); Dlouhodobý hmotný majetek (s. 55-59); Mimořádné odpisy i v roce 2022? (s. 60-62); Přepočty kurzových rozdílů u záloh (s. 63-64); Opravný přehled OSVČ: zdravotní pojištění (s. 70-72); Rovnováha pracovního a rodinného života - nová směrnice EU č. 2019/1158/EU (s. 76-80); Studenti - zaměstnání a zdravotní pojištění (s. 81-84); Plátcí pojistného a nemoc ve zdravotním pojištění (s. 96-98); Kdy a jaké odměny? (s. 99-102).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 30, (2022) č. 5

Daňové přiznání za rok 2021 a související sankce (s. 3-10); Zamezení dvojího zdanění - aplikace metody prostého zápočtu - 1. část (s. 11-17); DPH u cestovní služby od 1.1.2022 (s. 18-24); Identifikované osoby v DPH (s. 25-31); Stanovení a vymáhání daně ze strany správců daně aneb co si kdo může v rámci daňového řízení dovolit... - 1. část (s. 32-40); Rozsudek SD EU ve věci C-281/20 Ferimet ze dne 11. listopadu 2021 "zamítnutí nároku na odpočet daně v režimu přenesené daňové povinnosti v případě uvedení fiktivního dodavatele na fakturu" (s. 41-43).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2022, č. 8

Přijaté zálohy v cizí měně aneb postup podle interpretace NÚR I-47 (s. 1-3); Souhrnné vykázání v účetní závěrce - dotazy a odpovědi (s. 3); Zdaňování příjmů a zdravotní pojištění (s. 4-6); Dodatečné daňové přiznání (odečet, sleva na dani) - dotazy a odpovědi (s. 7-8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2022, č. 9

Registrace k DPH mimo tuzemsko a možnost se jí vyhnout odvodem DPH přes tzv. One Stop Shop (s. 1-4); Nájem nemovitých věcí aneb kde jsou nebo mohou být skrytá rizika a jakých daňových chyb se tedy vyvarovat - 1. část (s. 5-7); Cestovní náhrady - doložení spotřeby PHM - dotazy a odpovědi (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH

Sv. 2022, č. 7

Registrace k DPH mimo tuzemsko a možnost se jí vyhnout odvodem DPH přes tzv. One Stop Shop (s. 1-5); DPH a dovoz zboží na Slovensko - dotazy a odpovědi (s. 5); DPH a pronájem lesa - dotazy a odpovědi (s. 6-7); Uplatňování DPH v restauraci - dotazy a odpovědi (s. 7); DPH a doprava do/ze třetích zemí - dotazy a odpovědi (s. 7-8); Vratka DPH u nedobytné pohledávky - dotazy a odpovědi (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH

Sv. 2022, č. 8

DPH při dovozu zboží (s. 1-4); Určení místa plnění pro účely DPH - 1. část - dodání zboží, dodání zboží v řetězci, dodání plynu, elektřiny a tepla (s. 4-6); DPH a doplňková činnost uskutečňovaná příležitostně - dotazy a odpovědi (s. 7); Nákup zboží z EU tuzemským plátcem od neplátce DPH - dotazy a odpovědi (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH

Sv. 2022, č. 9

DPH při vývozu zboží (s. 1-3); Určení místa plnění pro účely DPH - 2. část - při pořízení zboží z jiného členského státu a při dovozu zboží (s. 3-4); DPH a faktura pro zákazníky z EU - dotazy a odpovědi (s. 5-6); DPH a identifikovaná osoba - dotazy a odpovědi (s. 6); Vrácení DPH - dotazy a odpovědi (s. 6); DPH u vyúčtování elektřiny nájemníkům za rok 2021 - dotazy a odpovědi (s. 8); DPH u profesionálního tenisty - dotazy a odpovědi (s. 8).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Alexander Libman ; rozhovor vedl Bert Losse

"Marktwirtschaftler flüchten vor Putin"

"Tržní ekonomové utíkají před Putinem"

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 13, S. 36-37

Válka v Rusku rozděluje i budoucnost ekonomů země. Tón nyní udávají představitelé plánovaného hospodářství. A protože se vědecká spolupráce zastavila, empirický výzkum Ruska je pro Západ stěží možný, varuje v rozhovoru ruský ekonom A. Libman.

By Alisdair McKay and Johannes F. Wieland

Forward guidance and durable goods demand

Verbální závazek centrální banky a poptávka po zboží trvalé hodnoty

The American Economic Review, Vol. 112 (2022), No.1 (Insights), p. 106-122

Autoři v příspěvku řeší účinnost verbálního závazku centrální banky (forward guidance) změnit úrokové sazby za určité časové období v modelu s poptávkou po zboží trvalé hodnoty. Závazek centrální banky snížit úrokové sazby za rok je podle autorů oproti bezprostřednímu snížení sazeb méně účinný. Rozhodujícím faktorem jsou pravděpodobně tzv. náklady na přizpůsobení se (adjustment costs). - Poznámky.

By Hans R.A. Koster and Edward W. Pinchbeck

How do households value the future? : evidence from property taxes

Jak si domácnosti cení budoucnosti? : zjištění z daní z nemovitostí

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 14, (2022) No. 1, p. 207-239

Autoři s pomocí dat z Anglie z let 1998-2016 o vývoji daní z nemovitostí v čase a v různých regionech a na základě dat o transakcích na realitním trhu zkoumají, jak si domácnosti cení své volby v čase. Volba v čase je vyjádřena diskontní sazbou, která bere v úvahu odlišné zdanění nemovitostí (to se odvíjí jak od každoročních změn předpisů, tak od daňového pásma, do kterého nemovitosti spadají na základě své hodnoty - příslušnost k daňovému pásmu se však mění v čase pouze výjimečně). Je zjištěno, že výše diskontních sazeb se pohybuje mezi 3-4 %, což vzhledem k podobnému vývoji tržních sazeb nenaznačuje, že by se domácnosti chovaly neoptimálně. - Poznámky.

Anna Mikusheva and Jesse M. Shapiro

Isaiah Andrews, 2021 John Bates Clark Medalist

Isaiah Andrews, držitel ocenění "Medaile Johna Batese Clarka" za rok 2021

The Journal of economic perspectives, Vol. 36, (2022) No. 1, p. 177-190

Příspěvek představuje dílo ekonoma Isaiaha Andrewse, kterému bylo uděleno prestižní ocenění Americké ekonomické asociace „Medaile Johna Batese Clarka“ za rok 2021. Andrews se ve svém výzkumu zabývá teoretickou ekonometrií, konkrétně zejména tzv. instrumentálními proměnnými. - Poznámky.

By Christopher Roth, Sonja Settele, and Johannes Wohlfart

Risk exposure and acquisition of macroeconomic information

Vystavení se riziku a získávání informací o makroekonomické situaci

The American Economic Review, Vol. 112 (2022), No.1 (Insights), p. 34-53

V příspěvku jsou předloženy výsledky studie, při které byla prostřednictvím experimentu provedeného na vzorku amerických domácností zkoumána poptávka domácností po makroekonomických informacích. Domácnosti, které se v rámci experimentu dozvěděly, že jim při recesi hrozí zvýšené riziko nezaměstnanosti, se začaly více zajímat o ekonomické prognózy. Zjištění jsou v souladu s dřívějšími poznatky o tzv. endogenním získávání informací. - Poznámky.

Mindaugas Butkus, Diana Cibulskiene, Lina Garsviene, Janina Seputiene

Role of uncertainty in debt-growth nexus [elektronický zdroj]

Vliv nejistoty na vztah mezi dluhem a růstem

Prague economic papers, Vol. 31 (2022), No. 1, p. 58-78

Autoři v příspěvku analyzují vliv nejistoty na vztah mezi veřejným dluhem a hospodářským růstem. "Nejistota" je v příspěvku zastoupena prostřednictvím rozpětí úrokových sazeb (interest rate spread) a rizikové prémie (risk premium on lending). Nižší míra nejistoty vede podle autorů k pozitivnímu účinku dluhu na růst; vyšší míra nejistoty naopak vede pouze k mírně pozitivnímu až negativnímu účinku. Prezentovaná zjištění mají však i další předpoklady. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.790>

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

A spectre returns

Přízrak se vrací

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9293, p. 71

Do vyspělých ekonomik se vrátila inflace. Je všeobecný růst cenové hladiny opravdu tak škodlivý, jak se tvrdí? Příspěvek poukazuje na rozpor ve vnímání inflace mezi ekonomy a běžnou veřejností, kdy veřejnost má k rostoucím cenám jednoznačný odpor; některé studie renomovaných odborníků citované v článku však vyvracejí do povědomí obecně ukotvená tvrzení o nepříznivých dopadech inflace na cenové signály, reálné mzdy i hospodářský růst v případech podobných současné situaci („mírná inflační epizoda“).

Mareike Müller

Bitcoin ist nun Zahlungsmittel : Zentralafrikanische Republik

Bitcoin je nyní platebním prostředkem : Středoafriická republika

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 83 (29.4.2022), S. 25

Středoafriická republika zavedla bitcoin jako oficiální platební prostředek, v návaznosti na schválení příslušného regulačního zákona parlamentem.

M. Müller, A. Neuhaus

Bitcoin stark unter Druck

Bitcoin silně pod tlakem

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 70 (8.4.2022), S. 36-37

Ruské prohlášení o možném využití bitcoinu k platbě zahraničních transakcí krátkodobě zvýšilo jeho kurz, do budoucna mu však vzhledem k pokračující válce na Ukrajině může spíše uškodit. Článek se blíže věnuje prohlubující se navázanosti bitcoinu na akcie a akciové trhy, uvádí tzv. „Angst-und-Gier index“ (index „lačnosti a strachu“), vytvořený softwarovou platformou Alternativeme, který na škále 1-100 indikuje převládající náladu na trhu s kryptoměnami. Dále srovnává současnou situaci s prudkým růstem kurzu koncem loňského roku, kdy bitcoin krátce dosáhl pětinasobné hodnoty oproti propadu v březnu 2020.

Alexandra White, James Fernyhough

Canada and New Zealand both raise rates by 50 basis points

Kanada a Nový Zéland zvyšují sazby o 50 bazických bodů

Financial Times, Vol. 2022, No. 40989 (14.4.2022), p. 2

Centrální banky Kanady a Nového Zélandu zvýšily úrokové sazby o půl procentního bodu ve snaze vypořádat se zpřísněním měnové politiky s inflací. V případě Bank of Canada byla základní úroková sazba zvýšena na jedno procento, což je největší nárůst od května 2000. Banka také potvrdila, že ukončí svůj program nákupu dluhopisů a nenahradí splatné vládní kanadské dluhopisy. Kvůli rostoucí globální ekonomické aktivitě generující inflaci se také Rezervní banka Nového Zélandu rozhodla zpřísnit měnovou politiku o 50 bazických bodů a očekává i další zpřísnění ještě v letošním roce.

Hamid Kordbacheh and Seyedeh Zahra Sadati

Corruption and banking soundness : does natural resource dependency matter?

Korupce a zdraví bankovního sektoru : je závislost na přírodních zdrojích podstatná?

Journal of financial crime, Vol. 39, (2022) No. 1, p. 293-308

Vyšší závislost ekonomiky na přírodních zdrojích bývá obecně spojována s řadou socioekonomických problémů, mj. i s korupcí. Korupce může v bankovním systému zároveň prohloubit finanční krizi v případě jejího výskytu. V příspěvku je na datech z let 2012-2015 o 98 zemích bohatých i chudých na přírodní zdroje potvrzeno, že korupce negativně ovlivňuje zdraví bankovního sektoru a že jsou tyto dopady vážnější v zemích, které jsou více závislé na přírodních zdrojích (nejsou zde dostatečně rozvinuté finanční trhy). - Poznámky. -- Ke korupci a boji proti ní viz i další články na s. 34-44, 101-110, 128-140, 159-170 a 185-201.

Astrid Dörner, Frank Wiebe, Yasmin Osman

Das Ende des billigen Geldes

Konec levných peněz

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 70 (8.4.2022), S. 3, 6-7

Fed v reakci na rostoucí inflaci plánuje redukci a postupné ukončení programů nákupu dluhopisů, s plánem snížit měsíční nákup o 95 miliard dolarů (60 mld. ve státních dluhopisech a 35 mld. v hypotečních zástavních listech). Stanovenému objemu dluhopisů nechá vypršet platnost a nenahradí je novými nákupy. Inflace v USA dosáhla na konci března 2022 výše 7,9 % a očekáváno je zvýšení úrokových sazeb, jeho míra bude oznámena na zasedání bankovní rady začátkem května. K obdobným krokům směřuje i Evropská centrální banka (ukončení programu APP při 7,9% inflační míře).

Jan Mallien

Die paradoxe Stärke des Rubels

Paradoxní síla rublu

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 81 (27.4.2022), S. 30-31

Podrobný pohled na stabilizaci kurzu rublu po jeho propadu v důsledku uvalení sankcí za invazi na Ukrajině. Stabilitu kurzu měny podporuje kontrolovaný pohyb deviz a směnitelnost i vysoké výnosy z exportu. Článek se podrobněji věnuje roli Gazprombank, která v současnosti funguje jako prostředek platebního styku Ruska se západním světem. Platby za plyn zde probíhají v eurech a ruští exportéři na základě státního nařízení směňují 80 % transakcí v zahraničních měnách za rubly. Stabilitu rublu podpořilo také razantní zvýšení hlavní úrokové sazby, která koncem dubna přechodně dosáhla 20 %, aby byla snížena na 17 %.

Kalle Johannes Rose

EU money laundering regulation limit the use of tax havens

Regulace praní špinavých peněz v EU omezuje používání daňových rájů

Journal of financial crime, Vol. 39, (2022) No. 1, p. 233-245

Autor v příspěvku formuluje výzkumnou otázku, která zjišťuje, zda proces zvaný „de-risking“ ze strany finančních institucí v důsledku posilování boje proti praní špinavých peněz v EU vede zároveň k poklesu zájmu o působení v daňových rájích. „De-risking“ spočívá v omezení přítomnosti poboček finančních institucí ve vybraných zemích či geografických oblastech z důvodu nižší transparentnosti daných regionů. V příspěvku je vysvětleno, proč je vedlejším účinkem zpříšňování regulace proti praní peněz zároveň i pokles druhé negativní externality (využívání daňových rájů). Tento vedlejší účinek by však mohl být ještě posílen prostřednictvím kroků nastíněných v závěru (mj. vzájemnou koordinací mezi finančními institucemi směrem k nulové toleranci obou zmíněných jevů, a to i v případě, že se týkají členských zemí EU). - Poznámky. -- K praní špinavých peněz viz i články na s. 128-140 a na s. 171-184.

George Steer, Nicholas Megaw

Euro close to two-year low as ECB sticks to rates plan

Euro blízko dvouletého minima, protože ECB se drží plánu pro úrokové sazby

Financial Times, Vol. 2022, No. 40990 (16.4.2022), p. 11

Evropská centrální banka se rozhodla podle očekávání ponechat úrokové sazby beze změny. I když euro tento týden dosáhlo dvouletého minima, ECB se držela svých plánů na postupné snižování ekonomických stimulačních opatření, protože vyvažuje rekordní inflaci s ekonomickými dopady války na Ukrajině. Společná měna poprvé od května 2020 klesla pod hodnotu 1,08 amerického dolaru.

Colby Smith

Fed official seeks tougher stance on inflation

Představitel Fedu usiluje o tvrdší postoj vůči inflaci

Financial Times, Vol. 2022, No. 40989 (14.4.2022), p. 2

Prezident pobočky Fed v St. Louis James Bullard zdůrazňuje, že by americká centrální banka měla být agresivnější při odstraňování nejvyšší inflace za čtyři desetiletí. Představitel Fedu varoval, že inflaci nelze snížit bez zvyšování úrokových sazeb tak vysoko, aby omezily ekonomiku. Uvedl, že na květnovém zasedání podpoří růst úrokové sazby o půl procentního bodu.

Hazlina Mohd Padil, Eley Suzana Kasim, Salwa Muda, Norhidayah Ismail, Norlaila Md Zin

Financial literacy and awareness of investment scams among university students

Finanční gramotnost a povědomí o investičních podvodech mezi vysokoškoláky

Journal of financial crime, Vol. 39, (2022) No. 1, p. 355-367

Autoři na základě dotazníkového šetření provedeného mezi více než dvěma sty vysokoškolskými studenty v Malajsii zkoumají souvislost vybraných atributů finanční gramotnosti a povědomí o investičních podvodech u respondentů. Konkrétně byly ověřovány dvě hypotézy: platnost vztahu mezi povědomím o podvodech a schopností připravit si osobní rozpočet a mezi povědomím o podvodech a stanovováním osobních finančních cílů. Potvrzen byl pouze první vztah. Autoři zároveň poukazují na význam finančního vzdělávání při prevenci podvodů. - Poznámky.

T. Jahn, M. Müller, S. Scheuer

Gibt Meta bald eigene Coins heraus?

Vydá Meta brzy svou vlastní kryptoměnu?

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 70 (8.4.2022), S. 37

Po ukončení projektu kryptoměny Diem chystá společnost Meta, podle informací Financial Times, další vlastní kryptoměnu. Nemá být založena na blockchainu, ale staví na NFTs (non-fungible tokens) a jejich využití v rámci služeb sociálních sítí ve firemním portfoliu.

Hawks take flight : the Federal Reserve

Jestřábi vzlétají : Federální rezervní systém

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9293, p. 65-66

V březnu 2022 se meziroční tempo růstu cenové hladiny v USA vyšplhalo až na 8,5 %. Americká centrální banka se v posledních letech mýlila ve svém přístupu k inflaci, jak k tomu došlo? V příspěvku jsou poskytnuta různá vysvětlení - od „nedostatku představitosti“ spolu s „uchlácholením se“ z doby finanční krize v letech 2007-2009, kdy inflace nevzrostla; přes zavedení nového rámce měnové politiky v r. 2020; až po nepružnost v jednání Fedu. Klíčový bude nicméně postup Fedu do budoucna. Centrální bance se inflaci podobné úrovně zatím ještě nikdy nepodařilo zkrotit bez spuštění recese; zároveň hrozí, že Fed v příštím roce zpříšňování měnové politiky předčasně ukončí, což podle části odborníků způsobí další ekonomické problémy a nutnost ještě agresivnějšího utahování měnové politiky v pozdějších letech. -- Viz i článek „The Fed that failed“ na s. 9.

oddělení 12 - správního trestání CÚ pro Plzeňský kraj

Hazard pohledem správního trestání. IV. část, Nelegální hazard v prostředí internetu

Clo-douane, Sv. 56, (2022) č. 4, s. 14-16

V posledním příspěvku ze série článků o ilegálním hazardu v ČR a související činnosti Celního úřadu pro Plzeňský kraj se autoři věnují nelegálnímu hazardu na internetu. Rozlišují několik základních typů internetového hazardu: online kasinové hry, tzv. loot boxy ("virtuální truhlice" s neznámým obsahem v podobě herních doplňků, které mohou zakoupit hráči videoher; obsah truhlice - herní předměty - je náhodně generován; výhru lze použít ve hře, nebo ji prodat) a tzv. dipování (internetové loterie v uzavřených skupinách na sociálních sítích).

Luboš Svačina

Hypoteční trh v roce 2022

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 3, s. 49-50

Článek seznamuje s odhadovanými scénáři vývoje hypotečního trhu v ČR na r. 2022 a přibližuje jednotlivé faktory, které budou dynamiku trhu výrazně formovat. Autor uvádí, že většina klíčových faktorů bude působit spíše protirůstově či restriktivně. V důsledku dalšího růstu nejistoty očekává meziroční pokles hypoteční produkce až o 50 % oproti r. 2021, kdy byl zaznamenán historický rekord ve financování bydlení (objem hypoték dosáhl 450 miliard korun) . -- K dostupnosti hypotéky a doložení příjmů u osob s paušální daní viz s. 52-53.

Tom Mitchell

China cuts banks' reserve requirement : stimulus measure

Čína snižuje povinné minimální rezervy bank : stimulační opatření

Financial Times, Vol. 2022, No. 40990 (16.4.2022), p. 4

Čína se nedávno rozhodla nesnížit klíčovou úrokovou sazbu. Čínští tvůrci politik se obávají, že příliš agresivní uvolňování by mohlo zhoršit odliv kapitálu, přestože USA zvyšují sazby, aby bojovaly s inflací. Místo toho čínská centrální banka ve snaze povzbudit ekonomiku snížila úroveň povinných rezerv, které musí banky udržovat. Čínská ekonomika se stále potýká s dopadem lockdownů kvůli nemoci covid-19, které v posledních týdnech zavedly desítky měst.

Martin Kölling

Miliarden zur Bewältigung der Inflation : Japan

Miliardy pro zvládnutí inflace : Japonsko

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 81 (27.4.2022), S. 14

Japonsko schválilo nový konjunkturální balíček ve výši 6,2 bilionu jenů (45,5 miliardy eur), zejména pro zvládnutí rostoucích cen energií. Rozhodnutí vlády je tlakem na centrální banku k ukončení japonské "vlastní cesty", kdy je rendita japonských desetiletých státních dluhopisů omezena na 0,25 % a v případě krátkodobých dluhopisů záporná. Uvolněná peněžní politika Bank of Japan je terčem silic kritiky.

Daniel Dupuis, Kimberly Gleason, Zhijie Wang

Money laundering in a CBDC world : a game of cats and mice

Praní špinavých peněz ve světě digitálních měn centrálních bank : hra kočky s myši

Journal of financial crime, Vol. 39, (2022) No. 1, p. 171-184

Příspěvek popisuje tři různá schémata fungování digitálních měn centrálních bank (CBDCs) a jejich dopady na praní špinavých peněz z pohledu dohledových institucí. Jedná se o tři varianty: digitální měna určená pouze pro jiné banky bez dopadů na praní špinavých peněz („CBDC Wholesale“), varianta „Central Bank Accounts“, která by spočívala ve vedení účtů veřejnosti přímo u centrální banky; a varianta „CBDC Popular“, která by byla z pohledu dohledových institucí i funkčnosti (nahrazení tradičních měn) nejnovativnější. Jednotlivé varianty se liší tím, do jaké míry je jejich vznik pravděpodobný, zda mohou nahradit tradiční peníze, a jaké možnosti nabízejí v boji proti praní špinavých peněz, popř. zda by daný typ naopak hospodářskou kriminalitu neusnadnil. - Poznámky. -- K praní špinavých peněz viz i články na s. 128-140 a na s. 233-245.

Albulenë Kastrati

Paradox of excess liquidity in European emerging and transition economies [elektronický zdroj]

Paradox nadměrné likvidity v evropských rozvíjejících se a tranzitivních ekonomikách

Prague economic papers, Vol. 31 (2022), No. 1, p. 79-114

Autorka v příspěvku upozorňuje na problém držení přebytečné likvidity v evropských bankách tranzitivních zemí v situaci, kdy je potřeba investovat. Použita jsou data z let 2000-2018 ze vzorku 17 zemí, do kterého byla zahrnuta i Česká republika. Nejprve je předložena související teorie (definice nadměrné likvidity, zdroje nadměrné likvidity) a následně je proveden vlastní výzkum příčin nadměrné likvidity a nákladů obětované příležitosti z držení zdrojů, které nepřispívají k produktivitě ekonomiky. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.793>

Tommy Stubbington, Polina Ivanova

Rouble emerges from rubble but at cost of isolation

Rubl se vynořuje z trosek, ale za cenu izolace

Financial Times, Vol. 2022, No. 40978 (1.4.2022), p. 2

Ruský rubl se vzpamatovává z historického propadu vyvolaného ukrajinskou invází. Měna se zbavila téměř všech ztrát, ke kterým došlo po uvalení západních sankcí, většinou použitím drakonických kapitálových restrikcí a zablokováním většiny zahraničních obchodníků, aby přesunuly své investice z ruského trhu. Moskva možná zabránila kolapsu finančního systému, ale to vše za cenu další izolace od globálních financí. I v době ekonomických sankcí má Rusko stále příjmy z vývozu komodit, a mohlo by tak znovu vybudovat devizové rezervy centrální banky. Sankce však pravděpodobně ovlivní ruskou ekonomiku v dlouhodobém horizontu.

Leonidas Exuzidis

Scharfe Kritik an der Fed : Geldpolitik in den USA

Ostrá kritika Fedu : měnová politika v USA

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 74 (14.4.2022), S. 29

V USA sílí hlasy odborné veřejnosti po důraznějším postupu Fedu proti rostoucí inflaci, která meziročně vzrostla o 8,5 % (nejvyšší nárůst od r. 1981). Článek zmiňuje vyjádření Jamese Bullarda pro Financial Times: dle jeho názoru musí Fed zvýšit úrokové sazby z „neutrální hladiny“. Jiní představitelé Fedu jsou v dané otázce zdrženlivější.

By Martin Eichenbaum, Sergio Rebelo, and Arlene Wong

State-dependent effects of monetary policy : the refinancing channel

Stavově závislé účinky měnové politiky : kanál refinancování

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 3, p. 721-761

Autoři se na základě dat z USA a s využitím speciálního modelu zabývají vlivem refinancování hypoték na účinnost měnové politiky. Ústředním prvkem článku jsou potenciální úspory, které domácnosti realizují tím, že refinancují hypotéky za stávajících sazeb. V modelu je konkrétně zkoumáno, jak změna spotřeby domácností v reakci na změnu hypotečních sazeb závisí na distribuci úspor vzniklých refinancováním. Dále jsou zkoumány dopady držení úrokových sazeb na nízké úrovni po delší časové období na účinnost měnové politiky. - Poznámky.

Kiran Stacey

The 'crypto caucus' rising in Congress

Krypto výbor na vzestupu v Kongresu

Financial Times, Vol. 2022, No. 40978 (1.4.2022), p. 17

Článek pojednává o vznikajících výzvách, kterým v současné době čelí "krypto výbor" amerického Kongresu. Má se stát jedním z nejmocnějších bloků na Capitol Hill, protože politici se snaží stanovit pravidla pro jedno z nejrychleji rostoucích odvětví - kryptoměny. Vzhledem k tomu, že v současnosti neexistují téměř žádná pravidla, která by se vztahovala na tento sektor, politici se snaží aplikovat stávající investiční pravidla na zcela nový typ aktiv. Na tvůrce politik je vyvíjen tlak, aby definovali co je legální, jakým druhem aktiv jsou digitální měny a jaké povinnosti mají jejich emitenti a obchodníci vůči spotřebitelům v rámci trhu.

By Steven Laufer and Andrew Paciorek

The effects of mortgage credit availability : evidence from minimum credit score lending rules

Účinky dostupnosti hypotečních úvěrů : zjištění z pravidel pro poskytování úvěrů, která spočívají ve změně minimálního úvěrového skóre

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 14, (2022) No. 1, p. 240-276

Studie se zabývá zhoršením dostupnosti hypotečních úvěrů v souvislosti se zpřísněním pravidel pro poskytování úvěrů v USA, které spočívalo ve změně minimálního úvěrového skóre po finanční krizi. Zpřísnění se z velké části dotklo půjček, které garantovala instituce "Federal Housing Administration" a které byly poskytovány žadatelům s nízkým skóre. Bylo mj. zjištěno, že zpřísnění podmínek, ke kterému došlo v letech 2008-2011, mělo za následek přetrvávající zhoršení dostupnosti hypoték u žadatelů pod příslušnou hranicí. Celkově došlo kvůli novým pravidlům k poklesu objemu nově poskytnutých hypoték o přibližně 2 %. Efekt minimálního úvěrového skóre dopadl rozdílně na různé demografické skupiny. V příspěvku jsou analyzovány i další účinky pravidel, mj. na migraci a stěhování obyvatel. - Poznámky.

Rachana Shanbhogue

Too much to do : special reports: central banks

Příliš mnoho úkolů : zvláštní zpráva: centrální banky

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9293, centr. sect. (12 p.)

Zvláštní zpráva se v několika článcích zabývá postupnou proměnou úkolů centrálních bank. Autorka upozorňuje na riziko, že rozšiřováním spektra úkolů centrálních bank se instituce odchýlí od nejdůležitějšího cíle - sledování cenové stability. To v době nízké inflace nepředstavovalo problém, časy se ale změnily. Jednotlivé články jsou zaměřeny na pět oblastí, ve kterých se objevuje tlak na

centrální banky, aby se jimi více zabývaly. Konkrétně jde o intervence na finančních trzích, boj proti nerovnostem ve společnosti, boj proti změnám klimatu, zavádění digitálních měn a reakce na geopolitické dění.

Astrid Dörner, Felix Holtermann

Visionen, Shorts und Krypto-Miliardäre

Vize, short-selleři a kryptomiliardáři

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 83 (29.4.2022), S. 24-25

Na konferenci "Crypto Bahamas" v Baha Mar s účastí předních představitelů firem, spojených s bitcoinem, a zástupců finančních organizací byla načrtnuta možná budoucí spolupráce. Společnost Visa do budoucna chystá platby prostřednictvím bitcoinu při vytvoření zákonně regulované DAO (decentralizovaná autonomní organizace).

Malte Fischer, Max Haerder, Christian Ramthun, Dieter Schnaas, Silke Wettach

Wie lange noch?

Jak dlouho ještě?

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 7, S. 14-20

Zatímco inflace šplhá na nová rekordní maxima, šéfka Evropské centrální banky Ch. Lagardeová s rozhodným nesouhlasem odkládá zvýšení úrokových sazeb. Je to riskantní hra s mnoha neznámými a s hlubokými důsledky pro stabilitu eura a náš blahobyt.

Martin Kölling

Yen-Sturz stellt Japans Geldpolitik infrage

Propad jenu zpochybňuje japonskou peněžní politiku

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 76 (20.4.2022), S. 24

Kurz jenu vůči americkému dolaru se propadl na 128,62 YEN/USD, nejnižší hodnotu za posledních dvacet let. Rostoucí inflace tlačí japonskou centrální banku ke zvyšování úrokových sazeb, což by vzhledem ke státnímu dluhu ve výši 250 % HDP značně zvýšilo náklady na jeho obsluhu, nicméně se stávající politikou zpomaluje hospodářské zotavení po koronaviru. Bank of Japan drží rendity krátkodobých státních dluhopisů v záporných hodnotách a má právo jejich neomezeného nákupu. Nestabilní kurz jenu může vyvolat také „kapitálový útěk“ investorů v domácí měně (Japonci v současnosti drží v jenu v přepočtu 7,2 bilionu eur úspor).

Zadlužení lidí roste, ale splácí se dobře

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 3, s. 12-14

Statistický pohled na zadlužení obyvatel ČR ke konci r. 2021 a na vývoj platební morálky. Z celkového růstu dluhu o 365 miliard korun připadalo přes 358 miliard na hypotéky a úvěry ze stavebního spoření a pouze 6,5 miliardy na spotřební úvěry. Dluh určený na bydlení tak za jediný rok vzrostl téměř stejně jako v letech 2018 až 2020 dohromady. Počet lidí nesplácejících úvěry na bydlení meziročně klesl o necelou čtvrtinu, objem nespláceného dluhu se snížil o pětinu na 5,8 miliardy korun. Infografika dokládá meziroční změnu objemu dluhu podle krajů, složení dluhu, celkový objem ohroženého dluhu a podíl klientů s ohroženým krátkodobým dluhem v jednotlivých krajích.

Axel Weber ; rozhovor vedli Jakob Blume, Michael Maisch

„Die EZB lässt sich zu viel Zeit“

„ECB si příliš dává na čas“

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 66 (4.4.2022), S. 1, 4-5

Rozhovor s bankéřem Axelem Weberem u příležitosti konce jeho působení v čele správní rady banky UBS. Interview se věnuje dopadům války na Ukrajině na mezinárodní hospodářství, inflaci, rolím centrálních bank (FED, ECB) a jejich postoji k úrokovým mírám. Dále se věnuje ECB a finanční situaci v EU a eurozóně, a rekapituluje jeho působení v čele správní rady. Závěrečná část je věnována UBS a jejím vztahům s evropskými bankami.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank**Sv. 30, (2022) č. 4**

EIB investovala loni 1,19 miliard eur na podporu hospodářského a sociálního rozvoje České republiky (s. 7); Do financování infrastruktury lze zapojit i soukromé zdroje (s. 10-11); Základem je ustát toto těžké období ve všech směrech, to je nyní horké téma - rozhovor s F. Luklem, předsedou Svazu měst a obcí (s. 16-19); Přejít na zelenou aneb energetická utopie v praxi - ESG (s. 20-21); Lidé hledají nejen dodavatele energií, ale také technologií. Důležitou roli hrají banky (s. 23); Výběr regulatorních novinek za první čtvrtletí roku 2022 (s. 24-27); Banky jako nástroj, kterým lze čelit Rusku - mezinárodní sankce (s. 28-31); Neschopnost cizího státu splácet závazky národní centrální banky neřeší (s. 32-33); Fintech asociace a Bankovníctví prohlubují spolupráci (s. 41); Tři roky od myšlenky na vytvoření Národního rozvojového fondu (s. 52-53); SICAV známý neznámý - akciová společnost s proměnlivým základním kapitálem jako forma kolektivního investování (s. 54-55); Slovenská ekonomika spomalila. V roce 2023 ju čeká aj dvojciferná inflácia (s. 56-57).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Robert Shiller ; rozhovor vedl Julian Heissler

"Die Lage heute erinnert an 1929"**"Dnešní situace připomíná rok 1929"**

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 8, S. 36-37

Jsou nervózní akciové trhy, rostoucí ceny a geopolitické konflikty katalyzátorem krachu světového hospodářství? Rozhovor s nositelem Nobelovy ceny R. Shillerem o iracionalitě trhů, psychologické destruktivě inflace a paralelách s Velkou hospodářskou krizí.

Ozan Demircan

Boom bei 61 Prozent Inflation - das schräge Wirtschaftswunder : Türkei**Růst při 61% inflaci : pokřivený hospodářský zázrak Turecko**

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 85 (3.5.2022), S. 12-13

I přes dlouhodobě vysokou inflaci, která v březnu 2022 dosáhla výše 61 %, zůstalo turecké hospodářství méně zasažené jak krizí způsobenou pandemií koronaviru, tak válkou na Ukrajině. Soukromý podnikatelský sektor zaznamenal v prvním čtvrtletí 2022 výrazný růst, zejména ve finančně analytickém, průmyslovém a zbrojním sektoru. Autoři článku určují za příčiny tohoto růstu zejména příliv zahraničního kapitálu v souvislosti s válkou na Ukrajině, především v podobě ruských a ukrajinských emigrantů a s ním spojeným přílivem deviz.

Cascade effects**Dominový efekt**

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9294, p. 62

V příspěvku jsou v souvislosti s rozhodnutím Ruska pozastavit dodávky zemního plynu do Polska a Bulharska diskutovány možné ekonomické dopady embarga. Prezentovány jsou zkušenosti s podobnými nepředvídanými událostmi (disrupcemi) z minulosti a jejich vlivem na hospodářskou aktivitu - jde mj. o ropný šok v 70. letech 20. století či japonské zemětřesení z r. 2011. Konkrétně se autoři zabývali tím, jak těžce může jednorázový šok zasáhnout ekonomiku, která je vysoce propojená. Objevují se dva důvody, proč dopady nemusí být tak vážné, jak se někdy uvádí: zkušenosti z minulosti napovídají, že v dlouhodobějším horizontu se ekonomika přizpůsobí. Vlády mají navíc nástroje, jak krátkodobé dopady nabídkového šoku zmírnit. Těžkých krátkodobých dopadů embarga na dovoz surovin se obává mj. Německo a upozorňuje na něj některé výzkumy.

Jiří Mrázek

Co se skrývá za růstem cen?

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 3, s. 28-30

Autor přibližuje výsledky porovnání růstu cen v ČR a v Evropě za pomoci harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP) a ukazuje, že vzestup spotřebitelské inflace byl za poslední půlrok výrazný všude, zejména pak v zemích východní Evropy. Podrobněji se zaměřuje na dlouhodobý vývoj cen energií i na výrazný růst ceny energií pro spotřebitele v r. 2021. Krátce charakterizuje také dopad růstu cen energií na celkovou spotřebitelskou inflaci. Grafy ilustrují vývoj cen energií a celkové spotřebitelské inflace v letech 2000-2021, meziroční index spotřebitelských cen (HICP) a podíl energií ve vahách HICP v jednotlivých státech EU v r. 2021. -- Viz i další příspěvky tematické přílohy Co víme o inflaci na s. 21-27.

Bert Losse

Das Schweigen der Opec

OPEC mlčí

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 12, S. 40-41

Zvýšená cena ropy zatěžuje světovou ekonomiku. Nicméně kartel OPEC+ téměř nezvyšuje objem své produkce. Důvodem není jen Rusko, ale také zchátralá těžební zařízení, problémy s těžbou pomocí technologie frakování v USA a hlad producentů po penězích.

Jens Münchrath

Der unvergängliche Krieg

Nepomíjející válka

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 70 (8.4.2022), S. 16-17

Esej nahlíží dopad války na Ukrajině na německý politický prostor na domácí i mezinárodní scéně, na mezinárodní prostředí celkově a na dosud převládající paradigma v politickém a ekonomickém postoji k Rusku. Zvláštní pozornost věnuje proměně pohledu na tezi změny prostřednictvím obchodních vztahů (Wandel durch Handel) a specifickému německému vztahu k Rusku se všemi dopady v mezinárodním měřítku. V celkově sedmi hlavních tezích pak komentuje vztah autokratických států s demokratickými a roli Číny.

Jakob Blume, Bert Fröndhoff, Kevin Knitterscheidt, Moritz Koch, Florian Kolf, Catiana Krapp, Anja Müller, Jens Münchrath, Thomas Sigmund, Klaus Stratmann, Julian Olk, Kathrin Witsch

Deutschland im Notbetrieb

Německo v nouzovém provozu

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 70 (8.4.2022), S. 44-49

Obsáhlý rozbor dopadů různé míry přerušení importu energií a paliv, zejména zemního plynu, na německý průmysl, hospodářství, služby a politiku. Článek shrnuje prognózy, které očekávají různé míry propadu HDP (od poklesu o 0,6 % po více než 6 %), nastiňuje scénáře odstřížení od ruského plynu, ropy a obou zdrojů, nárazově i plánovaně a v různých časových horizontech. Zabývá se také rozdílnými dopady embarga z německé a z ruské strany a blíže se věnuje důsledkům bojkotu pro ruskou ekonomiku. Stručně se též zabývá rolí kancléře Olafa Scholze.

M. Greive, J. Hildebrand, J. Olk

Die Angst vor dem Absturz

Strach z propadu

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 76 (20.4.2022), S. 1, 4-5

Shrnutí aktualizované hospodářské predikce Mezinárodního měnového fondu. Oproti předpovědi ze začátku ledna kleslo očekávání růstu HDP o 0,8 % na 3,6 % celosvětově. Blokáda černomořských přístavů a sankce způsobují srovnatelné narušení zásobovacích řetězců, jako v r. 2021. Zpomalení dodávek klíčových komodit, zejména energií, spolu s inflací tvoří hlavní riziko pro ekonomickou stabilitu a růst. Zpráva MMF výslovně uvádí jako příčinu narušení zásobování a skokového zdražení energií ruskou agresi vůči Ukrajině. Článek se také věnuje dopadům embarga na ruskou ropu a plyn a fungování mezinárodních obchodních institucí, jejichž je Rusko členem, mj. G20.

Matthias Brüggmann

Die Wirtschaft der Ukraine wankt : Kriegsschäden

Kolísající ukrajinské hospodářství : válečné škody

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 74 (14.4.2022), S. 12

Průběžné shrnutí dosavadního dopadu války na ukrajinskou ekonomiku. Světová banka počítá s propadem tamního HDP o 45 %. Dosavadní válečné škody byly ministryní pro hospodářství J. Svrydenko vyčísleny na 565 miliard dolarů, propad HDP o 112 miliard USD, zničená infrastruktura v hodnotě 119 miliard, 48 miliard ztrát na ušlých státních příjmech, zničené obytné nemovitosti v hodnotě 90,5 miliardy a 80 miliard ztrát podnikatelů. Natalia Šapovala z Kiev School of Economics odhaduje měsíční náklady Ukrajiny na válku na 10 miliard dolarů. 35 % ukrajinských firem muselo kvůli válce zastavit podnikání, polovina snížila produkci o 50 % a dalších 28 % snížilo výstupy o 10-15 %. Dalším faktorem je zastavení produkce v průmyslových oblastech na východě země a skoro úplné zastavení exportu přes Černé moře kvůli vyřazení všech přístavů z provozu. Logistické problémy postihly i přetíženou vlakovou dopravu (přes 24 000 vagonů zboží čeká na celní odbavení).

Guido Alfani

Epidemics, inequality, and poverty in preindustrial and early industrial times

Epidemie, nerovnosti a chudoba v dobách před průmyslovou revolucí a na jejím počátku

The Journal of economic literature, Vol. 60, (2022) No. 1, p. 3-40

Autor v příspěvku shrnuje dosavadní odbornou literaturu na téma epidemií a pandemií v hospodářských dějinách. Vybrány byly nejvýznamnější epidemie a pandemie z rozsáhlého časového období (od justiniánského moru v 6. století n. l. až po epidemie cholery v 19. století) a výzkumy, které se zabývaly dopady epidemií na majetkové a příjmové nerovnosti ve společnosti či výskyt chudoby. - Poznámky. -- Ze sympózia o epidemiích v hospodářských dějinách viz i další články na s. 41-84 a 132-178.

Martin Arnold

EU ban on Russian energy risks 'sharp' German recession

Evropským zákazem ruských energií riskuje EU ostrou německou recesi

Financial Times, Vol. 2022, No. 40989 (14.4.2022), p. 3

Špičkové ekonomické instituty v Německu předpovídají, že úplné embargo EU na ruské energie by v zemi vyvolalo velkou recesi. Odhady ukazují, že v příštím roce by hospodářský růst poklesl o 2,2 procenta a o práci by přišlo více než 400 000 lidí. Predikce pomáhají kancléři Olafu Scholzovi odolat výzvam k okamžitému zákazu ropy a plynu dováženým z Ruska.

Dimitar Eftimoski

Human capital and economic growth in OECD countries revisited : initial stock versus changes in the stock of human capital effects

Lidský kapitál a ekonomický růst v zemích OECD v novém zpracování : efekty změn v zásobě lidského kapitálu oproti počáteční zásobě

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 242, (2022) No. 1, p. 1-38

Autor zkoumá vliv lidského kapitálu na ekonomický růst v zemích OECD prostřednictvím dvou různých kanálů: 1. absorpce špičkových technologií a 2. přírůstek výrobních faktorů. Navazuje na předcházející studii, která zjistila, že vliv těchto kanálů samostatně je zanedbatelný. Pomocí rozšířené specifikace modelu (se zaměřením na interakci mezi počáteční úrovní reálného HDP na obyvatele a průměrnou délkou vzdělání) autor zjišťuje, že země OECD s větším počátečním vybavením lidského kapitálu rostou ekonomicky rychleji, což znamená, že lidský kapitál ovlivňuje ekonomický růst pouze prostřednictvím prvního kanálu. Výsledky se liší od předchozích studií, které buď potvrdily stejný vliv obou kanálů, nebo zjistily, že pouze druhý kanál měl izolovaný vliv na ekonomický růst. - Poznámky.

Dana Heide

Chinas Immobilienkrise spitzt sich wieder zu

Čínská krize v sektoru nemovitostí se znovu vyhrcoje

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 75 (19.4.2022), S. 24-25

Situace na čínském realitním trhu se nadále pozvolna zhoršuje. Podle údajů čínského statistického úřadu poklesl obrat v oblasti obytných nemovitostí meziročně o 22 % a průměrná cena bytů vzrostla o 1,5 % (nejslabší nárůst od r. 2015). Čínská centrální banka upustila od očekávaného dalšího uvolnění peněžní politiky, banky z nařízení vlády také poskytují méně půjček na bydlení. RRR (rezervní sazba pro obchodní banky) byla snížena o 25 bazických bodů. Článek stručně rekapituluje význam realitního trhu pro čínskou ekonomiku a vládní kroky pro řešení krize v sektoru (mj. v souvislosti s kauzou Evergrande).

Jiří Anděl, Ivan Bičík, Jan D. Bláha

Makroregionální divergenční a konvergenční trendy světové ekonomiky

Politická ekonomie, Sv. 70, (2022) č. 1, s. 77-96

Autoři zkoumají, zda dochází ke konvergenci či převládá divergence globálních vývojových trendů na úrovni makroregionů. Zjišťují, zda dochází ke zvětšování nebo zmenšování rozdílů mezi oblastmi světa a zda dominují divergenční či konvergenční trendy globálního vývoje (tzn. které makroregiony se od globální vývojové úrovně vzdalují či naopak přibližují). Nejprve se věnují metodologii výzkumu, zvoleným indikátorům a vymezení deseti makroregionů světa. Východiskem hodnocení trendů ve vývoji světových makroregionů je sledování diferenciací mezi makroregiony v rámci jednotlivých časových horizontů, ale zejména proměny, ke kterým mezi jednotlivými časovými horizonty dochází. Porovnání makroregionů podle podílu jejich obyvatelstva a realizovaného HDP v letech 1970, 1990 a 2018 umožňuje analyzovat pozici jednotlivých makroregionů v globálním systému a také porovnat dynamiku jejich vývoje.

David Agren, Michael Stott

Mexico nationalises its lithium reserves

Mexiko znárodňuje své zásoby lithia

Financial Times, Vol. 2022, No. 40994 (21.4.2022), p. 4

Mexický levicový prezident Andrés Manuel López Obrador přišel s populistickým krokem ke znárodnění zásob lithia poté, co se mu nepodařilo rozšířit dosah státu na sektor elektřiny. Hodlá tak pokračovat ve své levicově populistické agendě začínající v r. 2018. Nový zákon, který byl úspěšně přijat, odráží prezidentovo odhodlání znovu prosadit státní kontrolu nad přírodními zdroji. Analytici upozorňují, že v dohledné době nebude možné těžbu lithia naplno využívat. Je to zejména kvůli stavu tohoto průmyslu v zemi, který není připraven produkovat hotové výrobky a to i přesto, že je po nich velká poptávka.

Nathan Canen and Leonard Wantchekon

Political distortions, state capture, and economic development in Africa

Politické pokřivení, převzetí státu a hospodářský rozvoj v Africe

The Journal of economic perspectives, Vol. 36, (2022) No. 1, p. 101-123

Při zkoumání hospodářského rozvoje v Africe a důvodů, proč se výkon ekonomiky liší oproti předpokladům, jsou jako příčiny obvykle udávány dlouhodobé strukturální nedostatky i historické okolnosti. Tyto faktory však nemohou dostatečně vysvětlit prudký ekonomický růst v některých afrických zemích, a nejsou mnohdy v souladu ani s jiným děním (rozdíly v hospodářské situaci i přes společnou koloniální minulost a etnické složení; demokratizace v 90. letech minulého století). Dochází také k rychlému růstu produktivity, ale pouze ve vybraných dílčích odvětvích v určitých zemích. Autoři v příspěvku upozorňují na další faktor, který může objasnit hospodářský rozvoj v Africe: je jím nežádoucí politické pokřivení, které zvýhodňuje vybrané zájmové skupiny na úkor většiny obyvatel. Nežádoucí situaci lze zlepšit prostřednictvím různých reforem nastíněných v příspěvku (regulací financování politických kampaní, změnou volebního systému, auditem, zlepšením informovanosti obyvatel, využitím technologií k posílení transparentnosti či přeshraničními iniciativami). - Poznámky. -- Ze sympózia o afrických ekonomikách viz i příspěvky na s. 3-32, 33-56 a 57-80.

Elisabeth Tuerk, Nadezhda Sporysheva

Promoting circularity in transition economies : the role of trade and economic cooperation

Podpora oběhového hospodářství v tranzitivních ekonomikách: role obchodní a hospodářské spolupráce

Global trade and customs journal, Vol. 17, (2022) No. 2, p. 91-102

Autorky se v příspěvku zabývají tím, jak může zahraniční obchod spolu s ekonomickou integrací pomoci k přechodu na tzv. oběhové hospodářství (cirkulární ekonomiku, kruhovou ekonomiku) v tranzitivních zemích (zde konkrétně v eurasijském regionu - Arménii, Ázerbájdžánu, Bělorusku, Kazachstánu, Kyrgyzstánu, Rusku, Tádžikistánu, Turkmenistánu a Uzbekistánu). Region je specifický svou závislostí na neobnovitelných zdrojích energie, potenciál přechodu na cirkulární ekonomiku, která se vyznačuje snahou o minimalizaci odpadu a znovuvyužívání surovin, je zde ale silný. Část zemí v regionu se tématem již začala zabývat, zároveň jsou některé státy členy WTO, popř. ke členství směřují. Ekonomiky regionu jsou vzájemně silně propojené. Součástí článku je mj. zhodnocení pozice regionu v žebříčku „Circularity Gap Index“ či přehled nástrojů z oblasti obchodu, které podporují přechod na oběhové hospodářství. - Poznámky.

Red swan over China

Rudá labuť nad Čínou

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9291, p. 61

O tzv. společenských experimentech v různých oblastech v Číně a jejich zkreslení. Článek vychází z informací v knize „Red Swan: How Unorthodox Policy-Making Facilitated China's Rise“ autora S. Heilmanna vydané v r. 2018. Tradice tzv. společenských experimentů a přístupu „learning by doing“ je v zemi dlouhá a pokusy se týkají mnoha oblastí: od pozemkových reforem, přes obchodování s emisemi oxidu uhličitého až po udělování podnikatelských oprávnění. Dané opatření je vždy ověřeno na vybraném regionu - pokud se poté osvědčí, je zavedeno celostátně. Jak příspěvek nicméně upozorňuje, čínské experimenty jsou zatíženy celou řadou zkreslení, což může v celostátním měřítku přispívat k nerovnostem.

Daniel E. Sichel

The price of nails since 1695 : a window into economic change

Ceny hřebíků od roku 1695 : pohled na ekonomické změny

The Journal of economic perspectives, Vol. 36, (2022) No. 1, p. 125-149

V příspěvku je analyzován vývoj cen hřebíků jako výrobku, jehož vzhled ani kvalita se v čase neliší, zásadně se však změnil způsob výroby i použitý materiál, což ovlivňuje i ceny. Použita byla data z dlouhodobého časového horizontu (od konce 17. století) v USA. Autor poukazuje na to, že změna způsobu výroby na první pohled obyčejných předmětů, jako v tomto případě hřebíků, obvykle souvisí s výraznějšími technologickými změnami v ekonomice; zároveň jsou z analýzy zřejmé nároky na data při měření cenového vývoje. - Poznámky.

Colby Smith, Eric Platt, Lauren Fedor

US inflation reaches 40-year high as energy and food prices surge

Inflace v USA dosahuje 40letého maxima, protože ceny energií a potravin prudce rostou

Financial Times, Vol. 2022, No. 40988 (13.4.2022), p. 1

Růst spotřebitelských cen v USA přesáhl v březnu 8 %, což je nejrychlejší tempo od r. 1981, způsobené prudkým nárůstem cen energií a potravin. Vyvolává to tlaky na Federální rezervní banku, aby podnikla ráznější kroky v boji proti inflaci. Měsíční nárůst v březnu 2022 byl 1,2 %, což je nejrychlejší skok od září 2005. Vzhledem k tomu, že životní náklady v čele zejména s cenami benzínu neustále rostou, popularita Joea Bidena nadále klesá.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Bert Losse

Die gespaltene Währungsunion

Rozpolcená měnová unie

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 9, S. 38-39

Inflace v eurozóně dosáhla nového rekordu. Ceny však nerostou všude stejným tempem. Národní míry inflace v EU a měnové unii se od sebe vzdalují. To s sebou přináší rizika - politická i ekonomická.

Max Haerder, Maxim Kireev, Andreas Macho, Vinzenz Neumaier, Volker ter Haseborg, Cornelius Welp, Sascha Zastiral, Lukas Zdrzalek

Kapital ist halt flüchtig

Kapitál je prostě nestálý

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 12, S. 14-22

Od útoku na Ukrajinu západní vlády zasahují proti Putinovým oligarchům. Zmrazují účty, zabavují jachty, ale rychle narazí na limity. Miliardáři dobře ukryli svůj majetek a objevili nové klíčky.

Vaccinated against Viktor

Naočkování proti Viktorovi

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9291, p. 22

Maďarský premiér V. Orbán vyhrál na počátku dubna již čtvrté parlamentní volby v řadě. V příspěvku jsou diskutovány dopady této skutečnosti na vztahy Maďarska s ostatními členskými zeměmi Evropské unie. Dle příspěvku se od posledního Orbánova vítězství v r. 2018 změnila tři faktory: postoj Maďarska k válce na Ukrajině vyvolal nesouhlasné reakce v zemích Visegrádské skupiny, která maďarského předsedu vlády až dosud bránila; končí shovívavost členských zemí k porušování principů právního státu a zastavení prostředků z evropských fondů se stalo reálnou možností; válka na Ukrajině ukázala, že pouhé navázání obchodních vztahů s neliberálními státy je v liberální nezmění. Izolované Maďarsko ochuzené o prostředky z evropských fondů by se mohlo stát varováním pro podobně směřující představitele z jiných členských zemí: existují hranice pro to, co v Evropské unii projde. -- Viz i volně související příspěvky na s. 21 o výsledcích a okolnostech maďarských parlamentních voleb v r. 2022 a na s. 10-11 o populismu a autoritářství v různých zemích, včetně Maďarska.

Christoph Herwartz, Moritz Koch, Kathrin Witsch

Was der Gaslieferstopp für Europa bedeutet : Energiesicherheit

Co pro Evropu znamená zastavení dodávek plynu : energetická bezpečnost

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 82 (28.4.2022), S. 5

Stručné shrnutí dopadů zastavení ruských dodávek plynu do Polska a Bulharska. Článek srovnává důsledky pro obě země. Polsko jednostranným zastavením dodávek není ohroženo natolik, jako závislejší Bulharsko, a stávající smlouvu plánovalo ukončit v letošním roce. Článek dále velmi stručně popisuje legálnost jednostranného odstoupení od smlouvy o dodávkách, dopady na Německo a možnost vzájemné pomoci členských zemí EU.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

David Malpass ; rozhovor vedl Julian Heissler

"Die Inflation ist eine soziale Katastrophe"

"Inflace je sociální katastrofa"

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 16, S. 38-39

Válka a koronavirus, nedostatek dodávek a rostoucí ceny potravin: to vše je pro mnoho rozvojových zemí ničivější, varuje v rozhovoru prezident Světové banky D. Malpass. Vyzývá k velkorysému odpuštění dluhů a k odstranění obchodních bariér.

Derek Brower

Biden and the oil price panic

Biden a panika z ceny ropy

Financial Times, Vol. 2022, No. 40989 (14.4.2022), p. 15

Článek se zabývá smělymi plány Joe Bidena na zelenou transformaci energetiky a ukončení závislosti na ropě a plynu v USA v době, kdy byl zvolen americkým prezidentem. Jeho plány jsou v protikladu se současnou situací blížící se energetické krizi ve světě, která změnila pohled na americká fosilní paliva. Ruská invaze na Ukrajinu nadále prohlubuje obavy z globálního nedostatku ropy a zemního plynu. Zatímco západní vlády usilují o zajištění dodávek paliv, způsob, jakým Bílý dům pohlíží na fosilní paliva, se postupně mění a popírá slíbený přechod k obnovitelným zdrojům. Francouzská energetická skupina Engie se přihlásila k odběru zkapalněného zemního plynu z USA, i když to před několika měsíci odmítla. Biden nyní oznámil novou dohodu s Evropskou komisí, která zaručuje dlouhodobý kontrakt na dodávky amerických fosilních paliv minimálně do r. 2030.

Christoph Schlautmann

Der große Stau der Schiffe

Velká námořní dopravní zácpa

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 81 (27.4.2022), S. 26

Pohled na narušení dodavatelských řetězců v lodní dopravě na případech Šanghaje a Hamburku. Ačkoli jsou příčiny částečného zastavení lodního nákladního provozu různé - v případě Šanghaje několikátýdenní kompletní lockdown města a v případě Hamburku protiruské sankce - jejich dopad na mezinárodní obchod je analogický. Článek stručně shrnuje vývoj ceny nákladní dopravy a ziskovosti logistických firem.

Peter Köhler

Die Lehren aus der Ölkrise von 1973

Poučení z ropné krize v roce 1973

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 75 (19.4.2022), S. 28-29

Srovnání ropné krize z r. 1973, způsobené jomkipurskou válkou, se současnou energetickou krizí, vyvolanou ruským útokem na Ukrajinu. Ve srovnání výchozích situací obou případů si autor všímá výše inflace a úrokových sazeb před vypuknutím krize, přijatých opatření centrálních bank a rozdílu v roli investic do akcií. Blíže se zabývá dopadem změny kurzu energetické politiky Evropy s krajním případem skokového zastavení dodávek plynu a ropy z Ruska. Hlubší pozornost je také věnována roli indexových fondů (zejm. ETF) v souvislosti s hrožící stagflací (Core Dax Utics, iShares Euro Stoxx Ucits ETF, Vanguard FSTE North America Ucits ETF Distributing) z pohledu drobného investora.

Daniel Goffart, Max Haerder

Die Moral von dem Geschäft

Morálka podnikání

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 6, S. 30-35

Plyn z Ruska, auta pro Čínu, stroje pro celý svět: málokterá země je tak provázaná s globální ekonomikou - a tudíž tak zranitelná - jako Německo. Stane se silná zahraniční politika Koalice semafor rizikem pro německý exportní model?

Evelyne Ahipeaud, Olivier Besson, Camille Bortolini, Vincent Michel

EU-North Africa association agreements and trade integration [elektronický zdroj]

Asociační dohody mezi Evropskou unií a severní Afrikou a obchodní integrace

Trésor-economics, No. 296 (2021), p. 1-7

Příspěvek analyzuje vývoj obchodních vztahů mezi Evropskou unií a státy v severní Africe v posledních desetiletích. V 90. letech a na přelomu tisíciletí došlo k uzavření několika asociačních dohod, jež obsahovaly ustanovení o spolupráci v hospodářské, obchodní i finanční oblasti s vizí postupného vytvoření evropsko-středomořské zóny volného obchodu. Dohody byly úspěšné, jejich význam nicméně v průběhu času z různých důvodů zeslábl. Evropská komise nyní hledá nový způsob spolupráce s regionem, např. ve formě harmonizace předpisů v oblasti průmyslu. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/tags/Tresor-Economics>

Malte Fischer

Inflationstreiber Protektionismus

Protekcionismus jako hnací síla inflace

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 15, S. 36-37

Tváří v tvář prudce rostoucí inflaci vyzývají ekonomové ke snížení cel a liberalizaci zahraničního obchodu. Volný obchod by mohl snížit míru inflace o několik procentních bodů. Politici USA a Evropské unie jsou však zatím neústupní.

The once and future king

Někdejší a budoucí král

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9290, p. 70

Diskuze o možném upadajícím významu dolaru jsou stále živé. Příspěvek nicméně ukazuje, že "pilíře", na kterých je založena dominance dolaru, z většiny přetrvávají (role dolaru jako uchovatele hodnoty, zprostředkovatele přeshraničních plateb i účetní měny). V oblastech, ve kterých dolar své postavení ztrácí (mj. jde o mezinárodní rezervy), se navíc jako "konkurent" neprofiluje čínský jüan, ale zcela jiné měny, vynikající svou spolehlivostí, flexibilitou a likviditou. Jedná se např. o měny severovýchodních zemí, Austrálie či Kanady. Zdá se tedy, že si držitelé a uživatelé různých měn stále cení stejných hodnot, ať už dolar své postavení ztratí či nikoli. Příspěvek odkazuje mj. na nedávno zveřejněný výzkum profesora B. Eichengreena z Kalifornské univerzity v Berkeley.

Daria Boklan, Amrita Bahri

The WTO's collapsing judicial and legislative wings : is 'consensus' the real elephant in the room?

Kolabující soudní a legislativní křídlo Světové obchodní organizace : je „konsenzus“ pravým problémem, který se neřeší, i přesto, že se o něm obecně ví?

Global trade and customs journal, Vol. 17, (2022) No. 2, p. 81-90

Odvolací orgán Světové obchodní organizace (WTO Appellate Body) je již delší dobu v krizi kvůli blokadě jmenování nových členů ze strany Spojených států; zároveň se objevují další problémy ve fungování WTO (nedaří se objasnit nejednoznačně definované pojmy, členské státy zneužívají bezpečnostní výjimky, úspěšné není ani mnohostranné vyjednávání). Autorky se v článku snaží odhalit příčinu těchto problémů Světové obchodní organizace: podle nich je daný stav zapříčiněn způsobem rozhodování na půdě WTO (rozhodováním na základě konsenzu). - Poznámky.

Mathias Brüggmann

Westliche Kunden können weiter in Dollar oder Euro zahlen : Gasversorgung

Západní zákazníci mohou dále platit v eurech či dolarech : zásobování plynem

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 65 (1.4.2022), S. 7

I přes proklamaci V. Putina o přijímání plateb za plyn a ropu pouze v rublech pokračují transakce v dolarech a eurech. Děje se tak prostřednictvím filiálky Gazpromu v Lucembursku, která přijímá zákaznické platby v eurech a dolarech. Ty jsou prostřednictvím ruské burzy konvertovány v rubly. Gazprom tak obdrží platbu v rublech, čímž dodržuje nařízení ze 24.2., stanovující povinných 80 % přijatých plateb v rublech. Záměr tohoto opatření je sporný, nicméně s největší pravděpodobností jde o umělé vytváření poptávky po rublu s cílem měnu stabilizovat. Skupina G7 včetně Německa platby za plyn a ropu v rublech odmítá s odkazem na jednostranné porušení stávajících smluv.

Colby Smith, Nastassia Astrasheuskaya

Yellen warns of consequences for China if curbs undermined

Yellenová varuje před důsledky pro Čínu, pokud podkopou omezení

Financial Times, Vol. 2022, No. 40989 (14.4.2022), p. 3

Janet Yellenová, ministryně financí USA, varovala před ekonomickými a finančními důsledky pro Čínu a další země, které si udržely vztahy s Ruskem, pokud se pokusí podkopat rozsáhlý sankční balíček zavedený západními spojenci. Varovala Čínu a Indii, aby nezvyšovaly nákupy ruské energie.

Podnik a podnikání

Abdul Majid Nasir, Rozaimah Zainudin, Aidil Rizal Shahrin

Financial revenues, financial leverage, debt maturity, uncertainty and the underinvestment problem **Finanční výnosy, finanční páka, splatnost dluhu, nejistota a problém podinvestování**

Finance a úvěr, Vol. 72, (2022) No. 1, p. 71-101

Empirická analýza podinvestovanosti u nefinančních podniků v USA na základě firemních dat za období 1999-2018. Autoři zkoumají, zda k problému podinvestování přispěly finanční výnosy. Rozebírají také, zda finanční páka, splatnost dluhu a nejistota narušují vztah mezi finančními výnosy a podinvestováním. Zjišťují, že vyšší krátkodobé finanční výnosy (např. z finančních aktiv) výrazně ovlivňují reálné investiční příležitosti a zvyšují problém podinvestování. Ukazuje se také, že finanční páka a splatnost dluhu nehrají důležitou roli ve vztahu finančních výnosů a podinvestovanosti. - Poznámky.

The rise of the influencer economy : the future of marketing

Vzestup ekonomiky založené na tzv. influencer marketingu : budoucnost marketingu

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9290, p. 57-58

Představení tzv. influencer marketingu (marketingu založeného na propagaci produktů a značek vlivnými osobnostmi na sociálních sítích), jeho významu pro podniky a ekonomiku a srovnání s tradičními propagačními metodami (spolupráce s tvářemi značek). Příspěvek mj. upozorňuje na dosah influencerů, možnost oslovení mladších generací a další specifika; zároveň ale varuje i před některými riziky, mezi které patří mj. určitá nevyzpytatelnost pro firmy. V některých zemích dochází již k regulaci - nejnověji byla zavedena přísnější pravidla pro influencer marketing na konci března v Číně, i jiné země však alespoň ukládají povinnost označovat příspěvky na sociálních sítích jako reklamní. -- K tématu viz i příspěvek na s. 12.

Jakub Vostoupal

Vybrané slabiny právní úpravy elektronických forem komunikace v obchodních korporacích v kontextu kybernetické bezpečnosti

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 14, (2022) č. 1, s. 35-41

Pandemie covid-19 intenzivně zasáhla fungování mnoha obchodních korporací. Kvůli nutnosti minimalizovat přímé mezilidské kontakty došlo k masivnímu přesunu různých podnikatelských aktivit do kyberprostoru, ať už se jednalo o využívání online jednání, home-office režimů či častější nakupování skrze e-shopy. Kromě toho, že situace zdůraznila důležitost efektivně nastavené právní úpravy elektronického právního jednání (například elektronické identifikace), vedla též k intenzivnímu nárůstu počtu kyber-incidentů. Autor se v článku věnuje vlivu vybraných aspektů právní úpravy na stav kybernetické bezpečnosti v rámci činnosti obchodních korporací. - Poznámky.

Axel v. Werder

Zum Reformentwurf 2022 des Deutschen Corporate Governance Kodex

K návrhu reformy německého Kodexu správy a řízení společností z roku 2022

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 9, S. 511-517

Vládní komise pro německý kodex správy a řízení společností předložila 27. ledna 2022 návrh další revize Kodexu správy a řízení společností (DCGK). Důvodem revize jsou jednak nezbytné úpravy zákona o posílení integrity finančního trhu (FISG, Finanzmarktintegritätsstärkungsgesetz) a zákona o druhých manažerských pozicích (Zweite Führungspositionen-Gesetz), které se týkají především systémů vnitřní kontroly, řízení rizik a compliance, složení představenstva a výboru pro audit. Na druhou stranu má být problematika udržitelnosti řešena mnohem důrazněji než dosud, a to řadou nových doporučení pro představenstvo a dozorčí radu kótovaných společností. V textu jsou analyzovány plánované změny Kodexu s ohledem na jejich dopady na podnikovou praxi a dále jsou uvedeny návrhy pro další jednání vládní komise. - Poznámky. -- Shrnutí viz s. M11.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Obrovské škody z přírodních katastrof a požárů : vývoj pojistného trhu v roce 2021

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 2, s. 52-55

Přehledné shrnutí výsledků pojistného trhu v ČR za r. 2021. Trh vzrostl o 4,4 % zejména díky neživotnímu pojištění (+5,8 %), při zohlednění inflace dosahuje dynamika pouze 0,5 % a v životním pojištění dokonce klesá. Článek upozorňuje na nárůst škod z přírodních katastrof v souvislosti s řaděním tornáda na jižní Moravě i na zdvojnásobení hodnoty škod u pojistných událostí z požárů. Grafy dokládají meziroční změny předepsaného smluvního pojistného, předepsaného pojistného v obchodní produkci v životním pojištění a podíl vybraných položek neživotního pojištění. -- Pohled na vývoj finančněporadenského trhu ve 4. čtvrtletí 2021 viz s. 12-14.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Philipp Frohn, Martin Gerth, Niklas Hoyer

Kurz vor Wucher

Těsně před lichvou

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 6, S. 14-25

Rostoucí úrokové sazby v Německu zdražují financování bydlení, vládní pravidla snižují výnosy investorů. A přesto, když ceny domů a bytů rostou, často vzniká opravdová nákupní panika - a to z několika důvodů. Atlas nemovitostí v 50 největších německých městech ukazuje, kde se nákup stále vyplatí.

Roman Kalabiska, Michal Hlavacek

Regional determinants of housing prices in the Czech Republic

Regionální determinanty cen bydlení v České republice

Finance a úvěr, Vol. 72, (2022) No. 1, p. 2-29

Vzhledem ke složitosti realitního trhu ovlivňuje vývoj cen bydlení celá řada proměnných. Studie zkoumá chování cen bydlení a identifikuje jejich determinanty napříč Českou republikou a jejími regiony na základě čtvrtletních dat za období 2000-2019. Výsledky naznačují, že ceny bytů jsou ovlivňovány především faktory trhu práce (výše mzdy a míra nezaměstnanosti) a demografickými faktory (migrace). Autoři ukazují pozitivní efekt cen stavebních pozemků v regionech s vysokými příjmy, zatímco faktory pracovní síly jako mzdy a věková struktura se zdají být důležitější v regionech s nízkými příjmy. Zjištění dále naznačují velmi podobné chování determinant pro Prahu a Středočeský kraj, lišící se od zbytku republiky. - Poznámky.

Karolína Zábojníková

Růst cen bydlení zrychluje v celé EU

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 3, s. 17

Statistický pohled na meziroční dynamiku růstu cen nemovitostí v Evropské unii na základě indexu cen nemovitostí (HPI). V letech 2016-2019 se jeho přírůstky pohybovaly v pásmu 4 až 5 %, průměr za EU zůstal stabilní. V posledních několika čtvrtletích je ale patrné prudké zrychlování dynamiky jak v Česku, tak i ve zbytku EU. Skokové zrychlení nastalo v prvním čtvrtletí r. 2020 a od té doby se růst dál prudce navyšoval. Česko se ve 3. čtvrtletí r. 2021 umístilo na samém vrcholu mezinárodního srovnání, když dosáhlo meziročního přírůstku HPI ve výši 22,0 %. Nejméně rostly ceny nemovitostí na Kypru, v Itálii a ve Španělsku.

Jakob Shida

The macroeconomic determinants of house prices and rents

Makroekonomické determinanty cen domů a nájemného

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 242, (2022) No. 1, p. 39-86

Silný nárůst jak cen domů, tak nájmů rezidenčních nemovitostí v Německu od r. 2010 vyvolal debatu o tom, zda politika nízkých úrokových sazeb ECB není částečně zodpovědná nejen za růst cen nemovitostí, ale také za zvyšování nájemného. Autor se zaměřuje na makroekonomické determinanty nájemného a přináší empirickou analýzu vztahu mezi základními úrokovými sazbami, cenami domů a

výši nájemného. Analýza je provedena na základě čtvrtletních dat ze 21 vyspělých států za období 1985-2019. Autor dochází k výsledkům celkově potvrzujícím zjištění existující literatury, výrazně pozitivní efekty na ceny domů jsou zjištěny u příjmu na obyvatele a hypoték, zatímco nabídka domů a úrokové sazby působí negativně. Výsledky jsou v rozporu s běžnou ekonomickou teorií u determinant nájemného, kde autor shledává výrazně negativní vliv nabídky domů a dlouhodobých úrokových sazeb. Negativní dopady úrokových sazeb na nájemné lze vysvětlit silnou tržní silou investorů, kteří projevují svou cenovou sílu, když jsou úrokové sazby nízké. Na základě výsledků nelze vyloučit tvrzení, že za růst nájemného v posledních letech může částečně měnová politika nízkých úrokových sazeb. - Poznámky.

Josef Klement, Jan Kozák

Vliv prostorové regulace na nabídku nového bydlení v České republice

Politická ekonomie, Sv. 70, (2022) č. 1, s. 3-26

Problematika výzkumu dopadů regulace na ceny nemovitostí v ČR. Studie zjišťuje implicitní náklady regulační funkce systému územního plánování, územního řízení a stavebního řízení u rodinných domů a bytů ve velkých městech ČR (Praha, Brno, Olomouc, Plzeň) pro období 2013-2020. Autoři při analýze nákladů regulace zkoumají, zda trh generuje nové byty a rodinné domy za ceny blízké součtu konstrukčních nákladů a hodnoty pozemku. Uvádějí, že Praha byla jediným městem s významnými implicitními náklady regulace po celé zkoumané období (od 10 % v době cenového dna r. 2013 až po 43 % tržní ceny v r. 2020). - Poznámky.

Zdražování nemovitostí neustává : ceny pozemků raketově rostou a trhají rekordy

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 2, s. 36-37

Statistický pohled na dynamiku růstu cen rezidenčních nemovitostí v ČR v posledním čtvrtletí r. 2021 dle údajů HB Indexu. Byty zaznamenaly opakovaný růst 5 %, naopak tempo růstu mírně zpomalilo u rodinných domů. I nadále se ale jedná o meziročně rekordní nárůst. U kategorie pozemků došlo k nejvýraznějšímu meziročnímu růstu 23 %. Je uvedeno, že za tímto nárůstem stojí dlouhodobý převis poptávky nad nabídkou, kterou zpomalují zastaralé územní plány i nedostatečné kapacity inženýrských sítí. Odborníci očekávají v nadcházejícím období výraznější zpomalení tempa růstu související s vyššími úrokovými sazbami. -- K tématu cen nemovitostí a vlastnickému bydlení viz s. 38-40.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Ladislav Jouza

Podmínky v pracovněprávních vztazích - nová směrnice Evropské unie

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 17, (2022) č. 6-7, s. 13-16

Příspěvek informuje o schválení evropské směrnice č. 2019/1152/EU z června 2019 o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách v EU, charakterizuje účel této směrnice a zaměřuje se na povinnosti, které musí být zapracovány do 1. srpna 2022 do vnitrostátních předpisů. Směrnice by měla zlepšit pracovní podmínky tím, že podpoří transparentnější a předvídatelnější zaměstnání, zajistí přizpůsobivost trhu práce a informovanost pracovníků. Autor přibližuje úpravu poskytování informací (čl. 4 směrnice), termíny pro poskytování informací (čl. 5), změny pracovněprávního vztahu (čl. 6), maximální dobu trvání zkušební doby (čl. 8) a souběžné zaměstnání (čl. 9).

By Jouko Verho, Kari Hämäläinen, and Ohto Kanninen

Removing welfare traps : employment responses in the Finnish basic income experiment

Odstraňování pastí sociálního zabezpečení : reakce zaměstnanosti na finský experiment se základním příjmem

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 14, (2022) No. 1, p. 501-522

Finsko přistoupilo v letech 2017-2018 k experimentu, při kterém byly dvěma tisícům uchazečů o zaměstnání nahrazeny dávky v nezaměstnanosti tzv. univerzálním základním příjmem. Získání daného peněžního obnosu nebylo podmíněno aktivním hledáním zaměstnání; jedinec základní příjem dostával i v době, po kterou byl zaměstnán. Účast na experimentu byla pro dané osoby povinná. Autoři nicméně neodhalili zásadní dopady opatření na zaměstnanost. Interpretaci výsledků ve druhém roce od zavedení navíc ztěžují i další reformy provedené ve stejné době. - Poznámky.

Too much of a good thing : the jobs boom**Příliš mnoho dobrého : boom pracovních míst**

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9291, p. 55-56

O napjatých trzích práce v rozvinutých zemích. Míra nezaměstnanosti se pohybuje v mnoha zemích na rekordně nízkých úrovních. Obavy z růstu nezaměstnanosti v důsledku pandemie se nepotvrdily. Příčiny jsou různé: odlišná povaha současného šoku (na rozdíl od finančních šoků se ekonomiky po reálných šocích rychleji zotaví) i podpůrná opatření, která přispěla k růstu úspor domácností, později k vyššímu utrácení a souvisejícímu nedostatku pracovních sil v různých oborech. V některých zemích se již projevuje mzdová inflace. Aby byla současná situace udržitelná, je podle článku nutné, aby vzrostla i produktivita práce. Dalším řešením by byl návrat části ekonomicky neaktivních na trh práce. Dle příspěvku se však toto neděje, zbývá tak už jen "tradiční" cesta - aby s návratem do normálu pomohly centrální banky prostřednictvím zvyšování úrokových sazeb.

Roman Zapletal

Work-life balance in the light of the Directive (EU) 2019/1158 on the example of job-sharing in accordance with the Czech labour code**Rovnováha pracovního a rodinného života ve světle evropské směrnice 2019/1158 na příkladu sdíleného pracovního místa podle českého zákoníku práce**

Právník, Vol. 160, (2021) No. 12, příl. The Lawyer Quarterly No. 4/2021, p. 641-650

Autor se zaměřuje na vybrané praktické stránky skloubení rodinného a pracovního života. Analyzuje pojetí rovnováhy pracovního a soukromého života, která byla nedávno na celoevropské úrovni nově regulována směrnicí č. 2019/1158/EU, a její důsledky pro právní nástroj sdílení pracovního místa (job-sharing). Institut sdíleného pracovního místa byl jako nová forma flexibilní práce v ČR upraven novelou zákoníku práce od 1. ledna 2021. Autor blíže rozebírá stanovení právní povinnosti k zastoupení nepřítomného zaměstnance v rámci sdíleného pracovního místa a porovnává českou úpravu s pracovněprávní úpravou v Německu a na Slovensku. Upozorňuje na zásadní odlišnosti jednotlivých regulací; v případě ČR upřednostňuje právní úprava zájmy zaměstnance a zdůrazňuje funkci rovnováhy pracovního a soukromého života. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda**Sv. 70, (2022) č. 4**

Vedení a předkládání evidenčních listů důchodového pojištění za rok 2021 (s. 5-19); Zaměstnávání občanů Ukrajiny ve světle schválených změn (s. 20-22); Překážky v práci na straně zaměstnance při pružném rozvržení pracovní doby (s. 27-30); Home office ze zahraničí a jeho úskalí (s. 31-35); Praktické otázky (ne)rovného odměňování: odměňujete skutečně férově? (s. 39-41); Dovolená a svátek - judikát NS sp. zn. 21 Cdo 1299/2021 (s. 42-45); Vybrané pracovněprávní vztahy a zdravotní pojištění v roce 2022 v příkladech (s. 49-52).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]**Sv. 17, (2022) č. 6-7**

Konflikt na Ukrajině - pracovněprávní souvislosti (s. 3-6); Zaměstnanci z Ukrajiny v ČR a zdravotní pojištění (s. 7-8); Nemocenské pojištění po posledních novelách (s. 9-12); Podmínky v pracovněprávních vztazích - nová směrnice Evropské unie č. 2019/1152/EU (s. 13-16); Konto pracovní doby (s. 26-28); Limitace výše náhrady škody způsobené zaměstnancem (s. 31-34); Odpovědnost zaměstnance za škodu dle NOZ (s. 39-40); Paušální daň (s. 50-52); Starobní důchodce a závislá činnost (s. 53-56); Proč mají ženy nižší mzdu než muži (s. 57-60); Příjmem jsou i zaměstnanecké slevy (s. 61-64); Spolupracující osoby - výpomoc rodinných příslušníků (s. 67-69); Zaměstnanec a neplacené volno ve zdravotním pojištění (s. 82-85); Přechodné ubytování zaměstnanců (s. 86-89); Odstupné a odchodné zaměstnanců (s. 90-91); Kurzové rozdíly u příspěvkových organizací (s. 95-98); Pracovní řád ve veřejné správě - jak správně napsat? (s. 99-102).

Právo

Michal Petr

Adresáti právní úpravy - jak dalece se koncept soutěžitele promítá do dalších oblastí kompetence soutěžního úřadu?

Antitrust, Sv. 2021, č. 4, s. 97-103

Koncept soutěžitele jako ekonomické jednotky, která se může skládat i z více jednotek právnických, je zaveden v české legislativě týkající se soutěžního práva a sektorové regulace. Příspěvek se zaměřuje na definování adresáta soutěžního práva v ČR (soutěžitel) a na porovnání jeho pojetí s úpravou v Polsku a na Slovensku. Dále rozebírá pojetí adresátů soutěžního práva pro účely soukromého prosazování, pojetí adresátů veřejné podpory, adresátů regulace významné tržní síly i adresátů pravidel o veřejném zadávání. Autor zvažuje, zda i v těchto oblastech může úřad brát v potaz komplexní tržní působení ekonomických, nejen jednotlivých právnických jednotek, a jaké z toho plynou dopady na jednotnost praxe ÚOHS. - Poznámky.

Adam Holubář, Andrea Bartíková

Flexibilita (nastavené) investiční strategie fondací a svěřenských fondů

Bulletin advokacie, Sv. 2022, č. 4, s. 40-44

Článek se zaměřuje na povinnosti členů orgánů fondací a správců svěřenských fondů při správě jmění. Tyto povinnosti mohou být významně modifikovány vůlí zakladatelů fondací a svěřenských fondů. Autoři o nich pojednávají v obecné rovině a následně v návaznosti na události posledních dvou let, které poukázaly na nestabilitu trhu a s tím související obtíže při výběru vhodných investičních nástrojů. - Poznámky.

Josef Mrázek

Migration and refugees in international law

Migrace a uprchlíci v mezinárodním právu

Právník, Vol. 161, (2022) No. 3, příl. The Lawyer Quarterly No. 1/2022, p. 77-104

Studie zkoumá, jak migrace ovlivňuje mezinárodní právo, suverenitu států i ochranu lidských práv. Autor upozorňuje na rostoucí napětí mezi mezinárodním migračním právem a odlišnými zájmy národních států, jejich bezpečností a hospodářstvím. Mezinárodní migrační právo je tvořeno právními principy a normami různých odvětví mezinárodního veřejného práva (mezinárodní ochrana lidských práv, uprchlické právo, humanitární a pracovní právo, námořní a letecké právo atd.). Je zdůrazněno, že pro všechny právní aspekty migrace neexistuje souhrnná mezinárodní úmluva a stávající právní rámec nepřináší dostatečná řešení pro současnou migrační krizi. Další problém autor vidí v neexistenci jasného, obecně platného vymezení pojmu migrant. Práva migrantů a uprchlíků jsou řešena v několika mezinárodních úmluvách. Autor analyzuje Globální kompakt o migraci OSN a Globální kompakt o uprchlících OSN a zvláštní pozornost věnuje Novému paktu o migraci a azylu (New Pact of Migration and Asylum) Evropské unie z r. 2021. - Poznámky.

Jiří Kapras

Povinnost prevence střetu zájmů a zákaz upřednostňovat osobní zájem jako právní norma, nebo etický imperativ?

Jurisprudence, Sv. 31, (2022) č. 1, s. 1-11

Problematika právní regulace střetu zájmů veřejných funkcionářů v ČR se zaměřením na povinnosti, kterým navzdory jejich významu není dle autorova názoru věnována přílišná pozornost. Článek rozebírá povinnost prevence střetu zájmů a zákaz upřednostňovat osobní zájem zakotvené v § 3 zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, současná platná etická pravidla pro veřejné funkcionáře i závaznost a vymahatelnost etických pravidel a § 3 zákona o střetu zájmů. Autor argumentuje proti mylným domněnkám o jejich nezávaznosti a nabízí úvahu nad možností jejich uvedení do praxe relevantními ústavními aktéry. - Poznámky.

Michal Janoušek, Ivo Mikolajek

Právní následky porušení povinnosti přezkoumat bonitu klienta podle zákona o spotřebitelském úvěru

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 6, s. 191-200

Zákon o spotřebitelském úvěru upravuje povinnost přezkoumat úvěruschopnost spotřebitele, jež je součástí předsmulvních povinností věřitele. Příspěvek se věnuje soukromoprávním následkům spojeným s porušením povinnosti řádného přezkumu bonity spotřebitele v českém právu. Autor se také zamýšlí, zda vnitrostátní orgány veřejné moci řádným způsobem implementovaly evropskou úpravu, jež tuto povinnost zavedla (směrnice CCD a MCD). Směrnice vyžadují, aby členské státy nastavily systém sankcí za porušení této povinnosti. Soukromoprávní sankce jsou ve vnitrostátní judikatuře spojeny s neplatností právního jednání (úvěrové smlouvy), jejich legislativní vývoj je v příspěvku popsán. Autoři upozorňují, že je momentálně projednávána novela zákona o spotřebitelském úvěru, která odstraňuje kolizi mezi současnou právní úpravou a judikaturou (evropskou i českou) a jednoznačně stanoví, že absence přezkumu úvěruschopnosti má za následek absolutní neplatnost úvěrové smlouvy. - Poznámky.

Otakar Koutenský

Převedení věci do vlastnictví jiného po zahájení exekučního řízení

Obchodní právo, Sv. 31, (2022) č. 3, s. 29-34

Článek se zabývá právním rozbořem situace převedení věci do vlastnictví jiného po zahájení exekučního řízení. Autor si pokládá otázku, jaký důsledek má převedení do vlastnictví jiného po zahájení exekučního řízení, po nastání účinků generálního inhibitoria a po nastání účinků speciálního inhibitoria. Rozebírá také zrušení a zúžení zákazu omezení k nakládání s majetkem a trestněprávní důsledky porušení zákazu. Vychází při tom jak z primárních pramenů, tedy z právních předpisů a rozhodnutí obecných soudů a Ústavního soudu, tak z odborné literatury. - Poznámky.

Radek Ruban

Společnost s ručením omezeným bez společníků

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 14, (2022) č. 1, s. 1-13

Společnost s ručením omezeným je strukturovaná jako sdružení osob (popřípadě jako jednočlenná společnost), a proto je vyloučeno, aby dlouhodobě existovala se zcela vyprázdňenou vlastnickou strukturou. Po přechodné období se ovšem dočasně trvání společnosti s ručením omezeným bez společníků připouští. Cílem článku je vyložit základní systematiku a poskytnout základní výklad ohledně toho, jak společnosti s ručením omezeným bez společníků vznikají, resp. toho, kdy takové společnosti zanikají a co se děje s jejich likvidačním zůstatkem. - Poznámky.

Ján Šanta

Trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európske únie v Trestnom zákone Slovenskej republiky a v Trestním zákoníku České republiky

Trestní právo, Sv. 26, (2022) č. 1, s. 11-19

Autor se zaměřuje na analýzu skutkových podstat trestného činu poškození finančních zájmů Evropské unie tak, jak jsou zakotveny v § 261 až § 263 trestného zákona SR a v § 260 trestního zákoníku ČR. Porovnává znění české a slovenské právní úpravy těchto trestných činů. Autor uvádí, že tato speciální právní úprava je spíše výjimkou, protože další členské státy EU v případě poškození finančních zájmů EU aplikují převážně všeobecnou právní úpravu, zejména trestné činy podvodu a nebo zpronevěry. I když existují určité formální rozdíly právní úpravy v ČR a v SR, z obsahového hlediska je úprava obdobná a v obou případech v zásadě vyhovuje praktickému užití. Aplikací praxe je ale v ČR přísnější. - Poznámky.

Radka Bartošíková

Trestný čin poškození spotřebitele a výklad pojmu spotřebitel v kontextu § 253 TrZ

Trestněprávní revue, Sv. 21, (2022) č. 1, s. 32-39

Článek se věnuje trestnému činu poškození spotřebitele upraveného v § 235 TrZ. Nejprve je provedena kritická analýza právní úpravy předmětného trestného činu. Dále je věnována pozornost formulaci obecných otázek, jejichž zodpovězení by mohlo v případě pochybnosti o aplikaci ustanovení napomoci orgánům činným v trestním řízení v praxi. Poslední část článku je věnována

výkladu pojmu spotřebitel v kontextu daného ustanovení a jsou zde předestřeny vlastní názory autorky na výklad daného pojmu, jakož i úvahy de lege ferenda. - Poznámky.

Kateřina Zabloudilová

Uznání a výkon cizích rozhodčích nálezů v českém právním prostředí ve světle novelizované právní úpravy a recentní rozhodovací praxe

Právník, Sv. 161, (2022) č. 3, s. 275-283

Článek představuje českou právní úpravu a rozhodovací praxi týkající se procesu uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů, na které dopadá Úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů ("Newyorská úmluva"). Autorka klade důraz zejména na současnou judikaturu, podle níž tyto cizí rozhodčí nálezy nelze bez dalšího vykonat v exekučním řízení prostřednictvím soudních exekutorů, neboť absentuje řízení o uznání. Informuje o možnosti vést zvláštní řízení o uznání cizích rozhodčích nálezů ve světle novelizované právní úpravy - s účinností od 1.1.2022 došlo zákonem č. 286/2021 Sb. k novelizaci § 122 odst. 2 zákona o mezinárodním právu soukromém. Dále přibližuje současnou právní úpravu týkající se výkonu tuzemských rozhodčích nálezů a cizích soudních rozhodnutí, která jsou považována za automaticky vykonatelná na základě přímo použitelného předpisu EU. Autorka zvažuje, zda je současná praxe týkající se výkonu cizích rozhodčích nálezů v souladu s čl. III Newyorské úmluvy, jenž zapovídá zvýhodnění domácích rozhodčích nálezů oproti rozhodčím nálezům cizím. - Poznámky.

Vláda schválila návrh novely zákona o významné tržní síle

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 6, příl. Legislativa s. i-ii

Informace o vládním schválení novely zákona č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejich zneužití, v březnu 2022. Účelem návrhu zákona je transpozice evropské směrnice č. 2019/633/EU o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v zemědělském a potravinářském řetězci, která poskytuje ochranu zemědělským výrobcům, fyzickým a právnickým osobám a jiným subjektům v pozici dodavatelů proti nekalým obchodním praktikám odběratelů, kteří disponují významnou tržní silou. V zákoně zůstal zachován pojem významná tržní síla, avšak nově vychází z relativní vyjednávací síly odběratelů a dodavatelů. Změny platného zákona se týkají pojetí významné tržní síly a seznamu nekalých obchodních praktik při prodeji produktů.

Kateřina Schenková

Vybrané změny posouzení vertikálních dohod v návrhu nové vertikální blokové výjimky : (se zaměřením na tvrdá omezení soutěžního práva, duální distribuci a omezení on-line prodeje)

Antitrust, Sv. 2021, č. 4, s. 111-114

Autorka představuje návrh nového evropského nařízení o vertikální blokové výjimce (VBER) z července 2021 a s ním související návrh nových Pokynů k vertikálním dohodám. Krátce shrnuje vybrané aspekty návrhu VBER ve srovnání s dosavadním nařízením o vertikální blokové výjimce č. 330/2010 z pohledu praxe. Podrobněji se věnuje čl. 4 (hard-core omezení, stanovení cen pro další prodej), čl. 4 písm. b) (omezení území či okruhu zákazníků, kombinace selektivní distribuce a exkluzivní distribuce), výměně informací mezi dodavatelem a distributorem a duální distribuci i omezení online prodeje a tenké hranici mezi bezpečným přístavem a hard-core omezením. Autorka zdůrazňuje, že návrh VBER umožňuje větší flexibilitu distribučních modelů, rozšiřuje možnosti zákazu aktivních prodeje a stanovení cen pro další prodej. V modelu duální distribuce bude výměna informací podléhat pravidlům pro horizontální výměnu informací. - Poznámky.

Statistika. Demografie. Sociologie

At home abroad : demography

Doma v cizině : demografie

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9294, p. 47-48

Populace ve střední Evropě stárne. Jak by mohla demografickou situaci změnit válka na Ukrajině a jí způsobená masivní migrace? Dopady zatím nejsou jednoznačné, pravděpodobně budou souviset i s délkou trvání konfliktu. Do zemí střední Evropy (v příspěvku je mj. explicitně zmíněna i Česká republika) přišlo velké množství ukrajinských žen s dětmi, je otázkou, zda zde setrvají, nebo se vrátí na Ukrajinu.

Pokud by zůstaly, znamenalo by to pro země střední Evropy, jež se potýkaly s nízkou porodností a stárnutím, snížení průměrného věku obyvatelstva, posílení kvalifikované populace i vychýlení populace z hlediska pohlaví ve prospěch žen. Dopady války na porodnost budou kvůli související nejistotě negativní (podobně, jako v počátcích pandemie). Na Ukrajině, ale i v Rusku se demografická situace výrazně zhorší (v Rusku se kromě nejistoty projeví i nemožnost lidí ze země odejít, či neochota se do Ruska stěhovat).

Petr Musil

Co je inflace a jak ji měříme?

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 3, s. 25-27

Informační shrnutí metodických souvislostí inflace, jejího měření a indexu spotřebitelských cen (ISC) jako nejznámějšího cenového indexu v ČR. Autor také představuje harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP), který odhaduje a publikuje Eurostat a je využíván k mezinárodnímu srovnání. Graf ukazuje měsíční změny ISC a HICP v průběhu r. 2021 a změnu podílu jednotlivých metod sběru dat při zjišťování inflace mezi lety 2012 a 2022. -- Viz i další příspěvky tematické přílohy Co víme o inflaci na s. 21-30.

Karolína Zábojníková

Ekonomika se vrací do běžnějších kolejí

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 3, s. 42-43

Článek přináší ohlédnutí za obdobím 2020-2021 v české ekonomice z pohledu sektorových účtů. Autorka zdůrazňuje, že nejviditelnějším projevem ve statistice sektorových účtů se stal prudký nárůst úspor domácností. Po hlubokém propadu hrubé přidané hodnoty nefinančních podniků na jaře 2020 přichází stabilizace pomocí prudkého zvýšení objemu poskytovaných dotací (zejména programy Covid); citelný zásah pandemií byl patrný v případě drobných podnikatelů zařazených do sektoru domácností. Graf zachycuje meziroční změnu hrubého disponibilního důchodu domácností a jeho složek za období 2017-2021, vybrané ukazatele hospodaření domácností a makroekonomické ukazatele nefinančních podniků za stejné období.

Melissa S. Kearney, Phillip B. Levine, and Luke Pardue

The puzzle of falling US birth rates since the Great Recession

Záhada klesající porodnosti od Velké recese v USA

The Journal of economic perspectives, Vol. 36, (2022) No. 1, p. 151-176

Autoři analyzují příčiny prudkého poklesu porodnosti v USA po Velké recesi. Zatímco v letech 1980-2007 porodnost v USA kolísala, v následujících 13 letech klesla o cca 20 %. Je zjišťováno, zda k vývoji porodnosti mohla přispět i Velká recese. Ta podle autorů přispěla k poklesu pouze v prvních letech, v pozdějších letech od jejího propuknutí však nelze identifikovat jednoznačné faktory, které pokles způsobily. V příspěvku jsou nejprve komentovány trendy vývoje porodnosti v USA, následně jsou shrnuty přístupy k reprodukčnímu rozhodování v ekonomických modelech a jsou rozebrány možné faktory, které porodnost ovlivnily. Autoři jako možnou příčinu uvádějí změnu životních priorit. - Poznámky.

Účetnictví

Sana Mardessi

Audit committee and financial reporting quality : the moderating effect of audit quality

Výbor pro audit a kvalita finančního výkaznictví : zmírňující vliv kvality auditu

Journal of financial crime, Vol. 39, (2022) No. 1, p. 368-388

V příspěvku je posuzován vliv vybraných parametřů výboru pro audit (jeho velikosti, frekvenci porad, přítomnosti expertů na oblast finančního účetnictví mezi členy výboru, nezávislosti výboru) na kvalitu finančního výkaznictví, konkrétně na manipulaci s vykazováním zisku (real earnings management). Zároveň byl v souvislosti s teorií zastoupení (agency theory) zkoumán i vliv externích auditorů z tzv. Velké čtyřky. Na vzorku dat o 90 nefinančních podnicích kótovaných na burze v Amsterdamu v letech 2010-2017 se některé hypotézy potvrdily (vliv velikosti výboru pro audit, zastoupení expertů a nezávislosti na kvalitě), frekvence porad výboru však není ze statistického hlediska významná. - Poznámky. -- Viz i další příspěvek o auditu na s. 325-341.

Monira Hamed-Sidhom, Yosra Hkiri and Ahmed Boussadi

Does IPSAS adoption reduce corruption's level? : new evidence from ODA beneficiary countries
Snižuje přijetí Mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor míru korupce? : nová zjištění ze zemí, které jsou příjemci pomoci v rámci Zahraniční rozvojové spolupráce

Journal of financial crime, Vol. 39, (2022) No. 1, p. 185-201

Autoři se v příspěvku na základě vzorku dat o zemích, jež dostávají pomoc v rámci Zahraniční rozvojové spolupráce (Official Development Assistance, ODA), zabývají vlivem přijetí mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor (IPSAS) na vnímanou úroveň korupce. Ověřována je hypotéza o negativním vztahu mezi vnímanou úrovní korupce a přijetím IPSAS v určité zemi. Vzorek zahrnoval data o 42 nejméně rozvinutých zemích a nízkopříjmových ekonomikách, z nichž 8 plně přijalo IPSAS. Výsledky regresní analýzy provedené na datech z let 2015-2018 potvrzují, že přijetí IPSAS vede ke zlepšení vnímání korupce. - Poznámky. -- Ke korupci a boji proti ní viz i další články na s. 34-44, 101-110, 128-140, 159-170 a 293-308.

Zdeněk Morávek

Kurzové rozdíly u příspěvkových organizací

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 17, (2022) č. 6-7, s. 95-98

Blíže k problematice kurzových rozdílů u příspěvkových organizací, která se projevuje zejména v souvislosti s projekty financovanými z rozpočtu EU, jednotlivých strukturálních fondů a také souvisejících zahraničních výjezdů, projektů, mobilit a podobných aktivit. Autor rozebírá způsob přepočtu a použití kurzů, bližší úpravu metody kurzových rozdílů ve vyhlášce MF ČR č. 410/2009 Sb. a ve směrné účtové osnově. Problematika je dokreslena řadou praktických příkladů.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 29, (2022) č. 3

Aktuální vývoj v IFRS (s. 11-15); Praktické aspekty a problematiku oblasti implementace konceptu kontroly podle standardu IFRS 10 - konsolidovaná účetní závěrka (s. 16-18); Reverzní faktoring v Mezinárodních standardech finančního výkaznictví (s. 19-22); Audit účetní závěrky sestavené podle IFRS (s. 23-26); Jak funguje pražská burza a role účetního výkaznictví na kapitálových trzích: rozhovor s Petrem Koblicem, generálním ředitelem Burzy cenných papírů Praha (s. 27-28).

Účetnictví

Sv. 2022, č. 4

Účetnictví podnikatelů - fyzických osob (s. 2-15); K připravovanému novému zákonu o účetnictví (s. 16-22); Směrná účtová osnova: účtová skupina 06 - dlouhodobý finanční majetek (s. 23-29); Z judikatury - kurzové rozdíly u záloh zaplacených za účelem pořízení majetku - rozsudek NS č. 4 Afs 170/2021-35 (s. 38-39); Koordinační výbor ke vkladům zásob a pouze účetně odpisovaného majetku do obchodních korporací (s. 40-49).

Účetnictví v praxi

Sv. 26, (2022) č. 4

DPH u tuzemských obchodních transakcí - X. část (s. 4-8); Novinky v účetnictví v roce 2022 (s. 9-15); Odložená daň v interpretacích Národní účetní rady (s. 16-21); Investování volných financí do cenných papírů (akcií a podílových fondů) (s. 30-35); Stravování zaměstnanců - z daňového pohledu (s. 36-40).

Veřejná správa

Lucie Balýová

Veřejné zakázky ve stylu "vymysli a postav"

Právní rádce, Sv. 30, (2022) č. 3, s. 42-44

Model realizace veřejných stavebních zakázek metodou design and build ("vymysli a postav") je novým trendem pro velké stavební projekty. Tato metoda zcela nebo částečně přenáší odpovědnost za zpracování projektové a související dokumentace na dodavatele, zadavatel stanoví pouze požadavky

na výkon a funkci. Příspěvek shrnuje výhody metody design and build oproti tradičnímu veřejnému zadávání a identifikuje důvody, proč není uvedená metoda v praxi více využívána. Autorka se dále věnuje hodnotícím kritériím, otázkám spojeným s kontrolou požadavků zadavatele a s případným nesplněním požadavků, s použitým zadávacím postupem i se zvýšenou administrativní náročností celého řízení.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu

Sv. 28, (2022) č. 4

Ministr Ivan Bartoš: Chceme zajistit dostupné bydlení nejen pro potřebné, ale i pro co největší skupinu obyvatel (s. 10-13); Obce a města jsou našim důležitým partnerem, zaznívá z anketních odpovědí členů vlády Petra Fialy (s. 14-18); Možnosti optimálního nastavení daně z nemovitých věcí (4) (s. 24-26); Růst cen energií se týká i měst a obcí, řešením mohou být investice do úspor (s. 28); Co vypovídá o obci saldo jejího rozpočtu (s. 34-35); Sněmovna schválila státní rozpočet s deficitem 280 miliard korun (s. 35); Finanční nástroje nabízejí chytrá řešení pro financování infrastruktury (s. 39-40); České úřadování: Pandemie zrychlila digitalizaci. Většina práce je však stále před námi (s. 42-43); Na okraj "velké" novely zákona o zadávání veřejných zakázek (s. 57).

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu

Sv. 28, (2022) č. 5

Krása něco stojí neboli Proč radnice stále ještě často váhají s vypsáním architektonických soutěží (s. 12-14); Nad financováním udržitelných měst a obcí v České republice - ESG (s. 18); Hospodaření Prahy: nemálo otázek i nesnadných odpovědí (s. 20-21); PPP projekt dostavby dálnice D4 získal dvě mezinárodní ocenění (s. 24); Digitalizace účetnictví versus digitalizování účetnictví (s. 27); Spisová služba: co dělat, aby pomáhala (s. 30-31); Uživatelé znalí zásad bezpečnosti lépe odolají kybernetickým útokům (s. 34); Letošní konference ISSS bude akcentovat kyberbezpečnost (s. 39); Financování dětských skupin dostává širší rámec, podpora adaptačních skupin se už nyní stává také jasnější (s. 45); Bude letošní babí léto k dlužníkům vůči státu opět milostivé? (s. 62).

Veřejná správa

Sv. 33, (2022) č. 4

Ukrajina v nouzi: Česko okamžitě spustilo pomoc (s. 4-5); Pomáhají ve dne v noci (s. 6); Kraje jsou nejdůležitějším článkem v organizování pomoci (s. 7-9); Každá pomoc se počítá: velká města i malé obce pomáhají (s. 10-12); Mnohonásobně vyšší ceny energií řeší i města (s. 13); Martina Wolf Čapková: Téma rozdělení rodin u velké části uprchlíků dominuje (s. 14-17); Práce na zpřehlednění českého právního řádu pokračují (s. 18-19); Starostové se shodují: Vizuální smog zamožuje okolí (s. 20-22); Jak v praxi řešit zajištění ubytování osob přicházejících z území Ukrajiny prostřednictvím krajů a obcí s rozšířenou působností? (s. 23); Dochází k úpravě oborů státní služby a dalším změnám (s. 24-25); Webinář: Jak srozumitelně prezentovat data? (s. 26-27); Nejlepším sociálním pracovníkem ve veřejné správě je Josef Chamula (s. 30-31); Jaké možnosti skýtá digitalizace systémů sociální péče? (s. 32-33); Nové archivní kulturní památky: Neobyčejný soubor listin litomyšlského biskupství a kapituly (s. 34-35); Inventura Národního plánu obnovy odhalila řadu problémů a rizik (s. 36); Možnosti obrany proti souhlasům stavebních úřadů vydávaných podle stavebního zákona (s. 37-39).

Veřejné finance. Rozpočet

Leo Lewis

BoJ to bolster bond buying despite pressure on yen

Japonská centrální banka posiluje nákup dluhopisů navzdory tlaku na jen

Financial Times, Vol. 2022, No. 40978 (1.4.2022), p. 9

Centrální banka Japonska uvedla, že v nadcházejících třech měsících posílí nákupy vládních dluhopisů. Japonská politika řízení výnosové křivky (YCC), kdy se banka snaží držet výnosy dluhu v pevném rozmezí, zůstává jádrem ekonomického balíčku bývalého premiéra Shinzo Abeho. YCC udržovala nízké úrokové sazby, což způsobilo rozšiřování propasti oproti globálním výpůjčním nákladům. Banka

uvedla, že nakoupí 10letý vládní dluh rychleji, ve snaze udržet na uzdě střednědobé výpůjční náklady. Tento akomodativní politický postoj centrální banky je v protikladě s konvenčním přístupem centrálních bank, které poskytují stimulační opatření pro boj s inflací.

Zuhal Ergen, Esin Güzhan

Budget deficit sustainability : an application to Turkey [elektronický zdroj]

Udržitelnost rozpočtového deficitu : aplikace na Turecko

Prague economic papers, Vol. 31 (2022), No. 1, p. 3-24

V příspěvku je analyzována udržitelnost rozpočtového deficitu v Turecku s využitím dat z období 2006-2020. Nejprve je poskytnut přehled vývoje rozpočtového deficitu v Turecku od 80. let 20. století, následně je shrnuta dosavadní literatura, která se zabývá rozpočtovou udržitelností v Turecku v různých obdobích a s různými závěry, a poté je proveden samotný výzkum (mj. s použitím Johansenovy kointegrační metody a analýzy časových řad). Schodek státního rozpočtu je podle autorů v Turecku neudržitelný. V závěru jsou nastíněny různé návrhy, jak situaci obecně řešit. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.780>

Guns and butter

Zbraně i máslo

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9292, p. 66

Kvůli válce na Ukrajině navyšují státy (zejména v Evropě, ale i jinde) své rozpočty na obranu. Růst výdajů na obranu bývá někdy kritizován kvůli tomu, že prostředky určené na financování armády mohou chybět jinde; s volbou mezi produkcí „zbraní či másla“ a souvisejícími náklady obětovaných příležitostí ostatně pracují i učebnicové příklady v ekonomii. Článek nicméně dokládá (i na příkladech států, jako je Izrael, Japonsko nebo Irsko), že je realita podstatně složitější. Příspěvek je podpořen závěry různých studií na toto téma - je na nich ukázáno, za jakých podmínek a v kterých zemích jsou výdaje na obranu prospěšné. Zároveň je také připomenuta nezbytnost obrany k udržení stability a míru, které jsou nutným předpokladem úspěšné ekonomiky.

Poslanecká sněmovna schválila návrh zákona o státním rozpočtu s deficitem 280 mld. Kč

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 6, příl. Legislativa s. ii

Shrnutí informací o schválení návrhu zákona o státním rozpočtu na r. 2022, který má přepokládaný deficit ve výši 280 mld. Kč. Meziročně to znamená pokles o 220 mld. Kč, vláda však současně informovala, že počítá s případnou novelou zákona a s dodatečnými výdaji státního rozpočtu v důsledku výdajů souvisejících s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině. Následně je uvedeno, ve kterých oblastech na výdajové straně došlo ke snížení rozpočtu. - Zákon byl publikován pod č. 57/2022 Sb.

M. Greive, J. Hildebrand

Sonderhaushalt umfasst 30 Milliarden Euro

Mimořádné navýšení rozpočtu o 30 miliard eur

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 68 (6.4.2022), S. 6

Doplňkové navýšení německého státního rozpočtu nepřesáhne 30 miliard eur, a dosáhne tak menší výše, než se opozice obávala. 17 miliard eur bude využito na zmírnění dopadů skokově rostoucích cen energií, zbývající část na zaopatření a integraci uprchlíků před válkou na Ukrajině.

Jonathan Wheatley, Ben Hall

Ukraine appeals for financial aid to survive wounds of Russia's war

Ukrajina žádá o finanční pomoc, aby přežila škody z ruské války

Financial Times, Vol. 2022, No. 40987 (12.4.2022), p. 1

Ukrajinský ministr financí Sergii Marchenko apeloval na okamžitou finanční injekci ve výši desítek miliard dolarů na pokrytí fiskálního deficitu způsobeného ruskou invází. I když Ukrajina již obdržela významnou vojenskou pomoc, aby se mohla bránit, ukrajinská vláda žádá, aby západní spojenci poskytli velkou finanční pomoc a aby byly schváleny nouzové půjčky od MMF a Světové banky. Výdaje ukrajinského rozpočtu převýšily v březnu 2022 příjmy o 2,7 miliardy dolarů a vláda očekává, že se mezera v květnu zvýší až na 5-7 miliard dolarů. -- Související příspěvek na s. 16.

Ulrich Kater ; rozhovor vedla Andrea Cünnen

Wie nah ist Russland der Staatspleite?

Jak blízko je Rusko ke státnímu bankrotu?

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 65 (1.4.2022), S. 28-29

Podrobný pohled na otázku ruského státního bankrotu v důsledku západních sankcí, uvalených kvůli agresi vůči Ukrajině, shrnující v bodech nejpodstatnější fakta. Rusku hrozí tzv. technická platební neschopnost, tedy nemožnost provést platbu požadovaným způsobem v odpovídající měně: poměr státního dluhu vůči HDP je 20 %. Dále se autoři věnují reakcím ratingových agentur (S&P Global, Moody's a Fitch shodně označily Rusko za stát krok od platební neschopnosti), propadu hodnoty ruských státních dluhopisů, konkrétní roli sankcí v platebním styku a hrozbě dominového efektu v případě platební neschopnosti.

J. Hildebrand, D. Neuerer

„Ökonomische Zeitenwende“

„Přelom ekonomické epochy“

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 68 (6.4.2022), S. 8-9

V reakci na vyjádření kancléře Olafa Scholze, zmiňující mj. změnu německé politiky vůči Rusku a razantně zvýšené náklady na obranu, v němž stávající situaci Scholz označil za „přelom epochy“, zpracovalo grémium 30 předních německých ekonomů (mj. Veronika Grimm, Achim Truger, Tom Krebs, Jens Südekum, Enzo Weber, Peter Bofinger v koordinaci Matthiase Machniga) soubor doporučení pro německou vládu. Ta se týká celospolečenských dopadů s tématem energie jako bezprostředním, ale nikoli klíčovým bodem. Navrhují další zapojení WSF (Wirtschaftsstabilisierungsfond, založený kvůli pandemii koronaviru) a vyčlenění 150 miliard eur pro jeho potřeby. Zabývají se také státním financováním (mj. prostřednictvím zvýšených emisí dluhopisů), vyšší efektivitou státní podpory, investičními pobídkami a celkově vyšší flexibilitou pro nadcházející období.

Zdravotnictví

Maximilian Ambros, Michael Frenkel

What determines Covid-19 vaccination rates in Germany?

Co určuje míru proočkovanosti proti covid-19 v Německu?

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 242, (2022) No. 1, p. 149-157

Autoři pomocí průřezového přístupu studují motivy stojící za proočkovaností proti nemoci covid-19 na úrovni německých okresů. Identifikují pět hlavních faktorů, které mají významný vliv na míru proočkovanosti (k 30.11.2021). Pozitivní vliv na rozhodnutí nechat se očkovat byl v Německu zjištěn u nárůstu úmrtnosti v okrese, hustoty obyvatelstva, podílu seniorů v populaci a dostupnosti lékařské péče vyjádřené hustotou lékařů. Proočkovanost je zároveň významně ovlivněna příslušností okresu ke staré nebo nové německé spolkové zemi. - Poznámky.

Ostatní

Věra Jourová ; rozhovor vedla Silke Wetach

"Jetzt bekommen wir eine brutale Lektion"

"Ted" dostáváme brutální lekci"

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 14, S. 36-37

Rozhovor s místopředsedkyní Evropské komise V. Jourovou o ruských dezinformacích, hybridní válce, nových obranných strategiích a fatální naivitě Západu.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 66, (2022) č. 16-17**

Rychlý úprk od plynu položí mnohá průmyslová odvětví: zemní plyn se využívá napříč celou ekonomikou. Alternativy sice existují, ale v praxi se zatím prosazují jen obtížně - téma čísla (s. 12-19); Ukrajincům budujeme školku, ale na zbraně peníze nedám - rozhovor s miliardářem R. Passerem (s. 22-27); Řád světa se mění. Kvůli ústupu globalizace se zabrzdí vývoj inovací - index globalizace KOF a GCI (s. 28-31); Podnikatelský duch rodiny Kleinových nepřežil střídání generací: seriál České podnikání (s. 36-39); Boj Číny s covidem ohrožuje celou světovou ekonomiku: pekingská vláda ve snaze porazit covid uzavírá celá města. Hrozí narušení dodavatelských řetězců, nedostatek zboží a růst cen (s. 48-49); Zákon proti dominanci dopadne nově na stovky řetězců: novela donutí podnikatele v zemědělském a potravinářském odvětví podepisovat tisíce nových dodavatelských smluv, náklady ponese zákazník (s. 58-59).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 66, (2022) č. 18**

Zadlužení ČR loni rostlo nejrychleji v EU (s. 10); Česko se tři dekády otevíralo světu, jeho soběstačnost klesla: závislost Česka na dovozu potravin i energetických surovin dlouhodobě roste. Měl by stát více tlačit na domácí produkci? - téma čísla (s. 12-15) a související rozhovor s prezidentem Agrární komory J. Doležalem na s. 16-18; Růst úrokových sazeb je jako výstup na osmitisícovku. Jsme už vysoko a vzduch řídne - rozhovor s viceguvernérem ČNB T. Nidetzkým o domácí inflaci a zvyšování sazeb centrální bankou (s. 28-31); Potvrzeno: za reklamu v médiích se nejvíc utrácí na internetu (s. 32-33); Příjmové nůžky mezi vlastníky a zaměstnanci se dál rozevírají - růst příjmové nerovnosti v USA (s. 36-37); Energetická revoluce by se významem měla vyrovnat průmyslové i digitální (s. 38-39); Zaměstnanecké akcie míří i do Česka, spor nastane o daně (s. 42-44).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 66, (2022) č. 19**

Gazprom Evropě přivírá kohoutky (s. 10); Nových bytů na trhu ubývá, developeři drží vysoké ceny: nemovitostní trh prochází obdobím cenových turbulent. Promítnou se i do stylu bydlení - téma čísla (s. 12-21); Navždy žlutá. Konec povinného přimíchávání řepky z polí nevyžene - pěstování řepky a biopaliva (s. 28-31); Druhou světovou válku rozhodla výše HDP - seriál Dějiny ekonomiky: ekonomika druhé světové války (s. 34-37); Vláda a ČNB by měly začít více spolupracovat, aby porazily inflaci - rozhovor s prezidentem Hospodářské komory V. Dlouhým (s. 38-41); Vést spory se podnikům vyplatí až od půl milionu korun: dobře vypracovaná a právnícky konzultovaná smlouva je základ prevence obchodních žalob (s. 44-45).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2022, č. 14-15**

Dvouciferná inflace až do konce roku (s. 8); Ukrajinská školní výzva - téma čísla o zařazení ukrajinských dětí do českých škol (s. 12-18); Muž v pozadí velkých insolvencí: českým trhem otřásají insolvence, ve kterých jde v součtu o desítky miliard korun - Petr Bujnoch (s. 22-27); Centrální banky tentokrát burzy nezachrání: válka na Ukrajině zatím nevyvolala katastrofickou reakci finančních trhů. Problémem je, že nastala, když se svět potýká s nejvyšší inflací za uplynulých 40 let (s. 28-29); Čína usiluje o nový globální monetární systém (s. 32-35); Kolik by Česko stál ruský bankrot: náklady úplného odpojení od ruských energií pro celou tuzemskou ekonomiku jsou zhruba šestkrát nižší než loňský schodek rozpočtu - seriál Kované investice (s. 40-41); Oligarchové, moc a peníze: BP a Rusko - ve spolupráci s Financial Times (s. 42-47); Rezidenční trh přepisoval rekordy (příl. Reality, s. II).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2022, č. 16**

Česko, lídr Evropy: už za dva měsíce Česká republika povede Evropskou unii. Za 18 let našeho členství v EU to bude podruhé. Téma hledat nemusíme, je prakticky jediné - válka na Ukrajině a její důsledky. Zvládneme to? Musíme! - téma čísla (s. 14-25); Raději do ciziny než doma: o českém obranném průmyslu se zase mluví. I kvůli válce na Ukrajině (s. 28-29); Šéfové podílových fondů, kteří změnili investování - Benjamin Graham, John Templeton, Peter Lynch (s. 32-33); Ožehavé embargo na ruský

plyn: co by znamenalo ekonomicky? A do čeho v takovém případě investovat? - seriál Kované investice (s. 34-35); Quo vadis, ČNB? Centrální banka v poslední dekádě masivně navýšila své devizové rezervy. Během několika kvartálů zejména v období 2015 až 2017 tak vůči Česku umožnila vytvořit spekulativní měnovou pozici, která do té doby neměla obdoby (s. 36-38); Vytlačí makléře z burz počítače? - ve spolupráci s Financial Times (s. 40-45); Hrozí Česku stagflace? - komentář (s. 58).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2022, č. 17

Temné stránky nejbohatšího muže světa: Elon Musk - téma čísla (s. 12-21) a Ani pro Muska není svoboda slova neomezená: motivací k nákupu Twitteru je pro amerického miliardáře nabytí informačního nástroje reagujícího v reálném čase (s. 18-19); Palivářský mejdan: zvýšené marže přinesly výrobcům a prodejcům benzínu a nafty jen v březnu denně 107 milionů eur navíc (s. 24-25); Domácí plyn už nesmrdí - německá ložiska ropy a plynu (s. 26); Ruský plyne, k čertu s tebou! Bude Česko v energetice spoléhat pouze na nejisté karty z budoucnosti? Nebo vynese i některý ze zapomenutých trumfů, které má stále v rukou? (s. 30-32); Zlevní válka nemovitosti? - seriál Kované investice (s. 34-35); Elektromobilové startupy trápí výroba aut: investoři ve velkém sázejí na to, že najdou další Teslu, mnozí výrobci elektromobilů přitom mají potíže s produkcí - ve spolupráci s Financial Times (s. 38-43); Kdy Kreml vytasí své kyberzbraně? (s. 44-48).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2022, č. 18

Základní sazba už je 5,75 procenta (s. 10); Na prezidentku kandidovat nebudu - rozhovor s D. Drábovou, šéfkou Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, o jaderné energetice i zbraních, jaderném palivu, budoucnosti atomových elektráren v ČR a o politických ambicích (s. 14-21); Francouzská jádro: především politické rozhodnutí - francouzská energetika (s. 22); Atom, auf Wiedersehen! - německá energetika (s. 23); Kolik investovat do globálního oteplování: dánský statistik Bjorn Lomborg vyzývá k částečnému ústupu od evropské "zelené transformace". A zastává se jaderné energetiky (s. 24-25); Investice přímo do energií se vyplatí: nakupovat termínové kontrakty na ropu či plyn není v zásadě složitější než investovat do akcií - seriál Kované investice (s. 26-27); Lahodné sousto jménem Sberbank: v Česku padla naprosto zdravá banka, kterou si ostatní hráči rádi rozeberou (s. 28-29); Čína tentokrát globální ekonomiku nezachrání: finanční systém říše středu se potýká s velkým vnitřním zadlužením a kvůli problémům na nemovitostním trhu je pod tlakem i státní rozpočet (s. 34-35); Jsou aerolinky připravené na letní boom cestování? - ve spolupráci s Financial Times (s. 40-45); Inflation všechny neaktivní sežere (s. 58).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 70 (8.4.2022)

Rubl je silnější než před válkou. Sankce na Rusko ale fungují (s. 2); Když pumpy nezlevní, zastropujeme jim marže, varuje Stanjura (s. 2) a související komentář na s. 14; Látání dřev za rekordní sumu. Proč se jen tak nestane z bundeswehru silná armáda - analýza (s. 7); Solární panely výrazně podražily. Ještě horší je situace u baterií (s. 10); Žádný centrální úřad a jen jedno razítko od ekologů. Vláda změní stavební zákon (s. 10); Češi nakupují zahraniční nemovitosti. Zjistili jsme, kde to dává smysl (s. 12-13) a související analýza na s. 1.

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 71 (11.4.2022)

Síkelův balíček proti drahotě: navýšení životního minima, půjčky firmám nebo větší podpora solárů - třináct bodů, jak zmírnit dopady inflace a rostoucích cen energií a paliv na domácnosti a průmysl (s. 3); Ekonomika poroste minimálně, inflace bude přes 12 procent - prognóza MF (s. 3); Krajům chybí data o uprchlících, Evropa chystá databázi (s. 4); Biden slíbil Evropě americký LNG. Těžaři v USA slaví, ekologové bijí na poplach (s. 8); Nekrolog za elektronickou evidenci tržeb aneb Nikdy nezapomeneme - komentář ke konci EET (s. 15).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 73 (13.4.2022)

Konec obíhání úřadů. K povolení stavby bude stačit jedno zelené razítko - změna stavebního zákona (s. 1) a rozhovor s ministrem I. Bartošem na s. 13; Firmy a domácnosti drtí drahá elektřina. Jaké jsou pro a proti návrhů na regulaci energetiky? (s. 3); Chci kontrolu marží u základních potravin, říká

ministr zemědělství Nekula (s. 8-9); Strašák inflačního očekávání - komentář (s. 12); Řešení energetické krize? Státní obchodník s elektřinou - názor V. Dlouhého (s. 15); Cesta k elektrárně na střeše není snadná, levná ani rychlá (s. 16).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 77 (21.4.2022)

Obce si chtějí posvítit na to, kolik platí lidé a firmy na dani z nemovitostí - prolomení mlčenlivosti finančních úřadů (s. 1); Stát začal kontrolovat ceny potravin v obchodech (s. 2); Uhlí nahradíme plynem. Získáme ho z Německa, Rakouska i z odpadu - rozhovor s ministryní životního prostředí A. Hubáčkovou (s. 4-5); Ekonomika Ukrajiny se brutálně propadá. Evropa už pro zemi připravuje nový Marshallův plán (s. 10); Za chleba či rohlíky si Češi připlatí až polovinu navíc. Vyšší inflaci pohání růst výrobních cen (s. 11); Nový stavební zákon se stal Zákonem roku. Chystaným změnám navzdory (s. 13) a související komentář na téže straně.

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 79 (25.4.2022)

Zaměstnanci se služebními elektromobily budou platit nižší daně: stát se snaží firmy motivovat k investicím do vozů s ekologickým pohonem - novela zákona o daních z příjmů (s. 1); EU se dohodla na přísnější regulaci sociálních sítí - akt o digitálních službách (DSA) (s. 2); Dezinformační weby zůstávají blokovány. Stát řeší, jestli fake news trestat i vězením (s. 7) a související komentář na s. 14; Řešte naši drahotu. Bidena zaměstnává Ukrajina, jeho domácí problémy se mezitím vyostřují (s. 8); Jak proti energetické krizi a ohrožení? Sluncem a větrem - komentář (s. 15).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 80 (26.4.2022)

Měsíční splátky hypoték se mohou zvýšit i o pět tisíc korun: nízká úroková sazba u půjček na bydlení letos skončí až 40 tisícům domácností. Nové sazby mohou být výrazně vyšší (s. 1); Macrona žádné líbanky nečekají. Jeho penzijní reforma může vyvolat protesty a stávky (s. 7); Kdo po Rusnokovi: Chce Zeman kontinuitu, nebo "zapálit ČNB"? - komentář k hledání nového guvernéra centrální banky (s. 14); Na boji s ruským lhaním je v Česku špatně úplně všechno - komentář k boji s dezinformacemi (s. 15); Solární rozkvet brzdí válka. Chybí komponenty pro nové fotovoltaické instalace (příl. Zelené vytápění a fotovoltaika, s. 2); Stát rozdává miliardy na nové kotle i solární panely. Šanci mají domácnosti i firmy - dotace pro domácnosti (příl. s. 6).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 82 (28.4.2022)

Tvrdí sankce i ropné embargo. Evropa chystá odvetu za ruské vydírání plynem (s. 1) a hledá se náhrada za ruský plyn. Stát nabízí pomoc s Norskem, ČEZ zkouší LNG (s. 3) a související komentář na s. 14; Sankce fungují. Rusku díky nim dojde vojenské vybavení (s. 6); Západ slibuje Ukrajině nový Marshallův plán. Tehdy ale miliardy nerozhodly, klíčový byl a je politický vliv (s. 7); Levné byty došly, zájem o ty drahé upadá. Ceny pražských novostaveb přesto rostou dál - realitní trh v ČR (s. 10); Americký dolar začíná odsávat kapitál ze zbytku světa. Slabé země mohou začít kolabovat (s. 11); Vysoké ceny vydrží další tři roky, varuje Světová banka (s. 11).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 86 (4.5.2022)

Regulaci nesmí Evropa přehnat, varuje nejdůležitější Čech v digitálním byznysu: EU finišuje s řadou nových zákonů, které podle ní mají vylepšit digitální trh. Klíčovou roli ve finále vyjednávání hraje české předsednictví (s. 1) a související rozhovor s R. Kynclem na s. 8-9; EU míří k embargu na ruskou ropu. Odběr by měl skončit ještě letos (s. 2); Milostivé léto využilo třicet tisíc lidí. Čekalo se více, akci zbrzdily pojišťovny i růst cen (s. 6); Západ plní rozpočet vyššími daněmi, Česko má národní fond - komentář (s. 14); Končí populistický projekt, který dělal ze živnostníků zloděje - konec EET (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 89 (9.5.2022)

Velké podniky shánějí energie. Dodavatelé o ně nestojí - energetický trh v ČR (s. 1) a související rozhovor na s. 4-5; Ruská ropa v Česku ještě dva roky, navrhuje Brusel. Průmysl souhlasí (s. 2) a komentář na s. 14; ČNB má řídit Zemanův oblíbenec a odpůrce zvyšování sazeb Michl. Slavit může i Babiš (s. 3); Jestli

chcete, zálohujte, říká ministerstvo. Nařídí vratné PET lahve se zatím nechystá (s. 9); Dostat za euro o dvě koruny víc? Čeští vývozci se vrhli na měnové zajištění - kurzové rozdíly a firmy (s. 10); ČNB se v tlumení inflace krotí (s. 13).

Hrot

Sv. 2022, č. 15

Na západní frontě zatím klid: hackeři jsou na Ukrajině nejúspěšnější divizí ruských invazních jednotek. Na západní servery zatím neútočí, to se ale může změnit (s. 6-9); Potěmkinův rubl - komentář ke kurzu rublu (s. 14); Oběd běhá po dvorku: Češi si už zase pořizují domů drůbež a králíky, aby nebyli závislí na zdražujících potravinách (s. 22-24); Vrozená skromnost vítěze: Orbánova taktika zdrženlivého mírotvůrce, který chrání občany proti "válečným štváčům" a vysokým účtům za energie, slavila úspěch - makropohled M. Zámečnicka (s. 28-29); Evropská solární renesance: Unie hledá náhradu za ruské energie (s. 30-31); Zeman je slabý. Politiku už neurčuje - rozhovor s politoložkou profesorkou Vladimírou Dvořákovou (s. 32-35); Globální ruleta s recesí: kvůli toxickému mixu americké inflace, evropské energetické krize a epidemii omikronu v Číně směřuje svět do recese - ve spolupráci s Financial Times (s. 38-39).

Hrot

Sv. 2022, č. 16

Přízemní plyn a evropská morálka: alternativou totálního embarga na ruský plyn a ropu může být obchodní politika, která spočívá v tučných dovozních clech - téma čísla (s. 6-15); Konec Rosatomu v Čechách (s. 16); Doktorem snadno a rychle: systematická selhání při poskytování vzdělání. Mendelova univerzita v Brně čelí skandálu s plagiáty a doktorskými rychlotituly (s. 22-25); Dřevem bohu do oken: rozvoji dřevostaveb brání zbytečně striktní protipožární předpisy (s. 26-27); Macronova nejistá sezona - prezidentské volby ve Francii (s. 30-31); Duchové a jejich města: ropa stojí přes sto dolarů za barel, ale americká produkce roste jen pomalu. Všichni se obávají pádu (s. 32-33); Putinova brutalita nemusí být projevem zoufalství - ve spolupráci s The Economist (s. 38-39); Chlapec na raketě aneb předzvěsti války: v posledním roce před válkou Putin likvidoval oponenty, posílal vojáky k hranicím, chystal ekonomiku na sankce a jasně řekl, že Ukrajina nemá nárok na existenci. Nikdo mu nevěřil - Putinova válka (s. 44-46).

Hrot

Sv. 2022, č. 17

Tři sta třicet tři let neomezené lásky: rusko-čínské vztahy mají k idyle nesmírně daleko. Současné sblížení je čistě utilitární záležitost a z Ruska udělá de facto čínského vazala - téma čísla (s. 6-9); Kudy cesta z drahoty nevede - komentář (s. 14); Aby to neskončilo společenskými nepokoji: všechno zdražuje a pro spoustu lidí začíná být situace neúnosná, říká Milan Teplý, šéf největšího českého výrobce mléčných výrobků Madeta (s. 16-21); Válečný účet za stovky miliard: s každým dalším týdnem války rostou škody na Ukrajině o miliardy dolarů. Náklady na rekonstrukci země ponese hlavně Evropská unie (s. 28-29); Elon "Píp" Musk a korporátní divočina: nejbohatší muž světa si v případě Twitteru nebezpečně zahrává s kapitalistickými pravidly hry - ve spolupráci s The Economist (s. 40-41); Říše zanikají v krvi a hanbě: ruská invaze na Ukrajinu je toho ilustrativním příkladem, říká britský profesor Dominic Lieven - ve spolupráci s The Economist (s. 42-43); Francouzská pátá republika na konci sil (s. 44-47).

Hrot

Sv. 2022, č. 18

Zbrojaři na frontě: české zbrojní firmy dodaly Ukrajině techniku za miliardy korun - téma čísla (s. 6-12); Odvykačka po padesáti letech: Německo řeší, jak se urychleně zbavit závislosti na ruském plynu. Ta začala už v dobách studené války s touhou tamního byznysu po levné energii a zakázkách na Východě (s. 26-28); Elektroauta, rakety a teď twitterové "náměstí": miliardář Elon Musk slibuje po převzetí sociální sítě větší svobodu slova. Nebude to mít vůbec lehké - ve spolupráci s The Economist (s. 34-36); Proč se Schröder nevzdá přátelství s Putinem - ve spolupráci s The Economist (s. 36); Poradci to dávno věděli: Rusko má agresi vůči sousedům v genech. Brzezinski a Kissinger to vystihli už před čtvrtstoletím (s. 45-47); Stručné dějiny uprchlictví: české země zažily řadu uprchlických krizí (s. 48-51).

Hrot**Sv. 2022, č. 19**

Webový mejdan skončil: e-commerce zažívá postcovidovou kocovinu. Zázračné růsty tržeb jsou pryč a firmy s nízkou ziskovostí bojují o život - téma čísla (s. 6-9); Čas legalizovat: dekriminalizace konopí omezí černý trh a dostane tisíce bezproblémových uživatelů z šedé zóny. Může také přinést miliardy do státního rozpočtu (s. 16-17) a související rozhovor s národním protidrogovým koordinátorem J. Vobořilem na s. 18-23; Města bez plynu: odstřižení domácností od vytápění ruským plynem vyjde v Praze a Brně na miliardy korun (s. 28-29); Hloupá karanténa a děravá erouška: ministerstvo zdravotnictví při pandemii chybovalo, kde mohlo (s. 30-31); A takový to mohl být dobrý rok: rok 2022 vstoupí do dějin jako ten, kdy dva největší diktátoři šlápli vedle. Putin se rozhodl dobýt Ukrajinu, Si Ťin-pching zvítězit nad omikronem drastickými uzávěrami - makropohled M. Zámečnicka (s. 34-35); Rusko-čínský světový řád: Si Ťin-pching naznačil, jak by podle jeho představ mělo vypadat nové bezpečnostní uspořádání světa - ve spolupráci s The Economist (s. 38-39).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 20, (2022) č. 3**

Dohadné účty a časové rozlišení u vybraných účetních jednotek (s. 3-8); Stanovení data uskutečnění zdanitelného plnění při převodu nemovitého majetku a související zaúčtování - 1. část (s. 9-13); Rozpočtová skladba v roce 2022 pro ÚSC a změny od 1.1.2022 - dokončení (s. 21-27).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 20, (2022) č. 4**

Věcné břemeno, jeho právní úprava a účtování (s. 3-7); Fundace v občanském zákoníku a související vybrané problémy - 1. část (s. 15-19); Posuzování hlavního zdroje příjmů ve zdravotním pojištění (s. 20-22); Stanovení data uskutečnění zdanitelného plnění při převodu nemovitého majetku a související zaúčtování - dokončení (s. 27-30); Lex Ukrajina - legislativní novinky s komentářem - zákon č. 65/2022 Sb. (s. 31-32).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	54
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	55
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	55
Pojišťovnictví. Sociální péče	56
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	56
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	57
Právo.....	57
Účetnictví	59
Veřejná správa	60
Veřejné finance. Rozpočet.....	60
Životní prostředí	60

Daně

29983

Zdeněk Kuneš, Zdeněk Vondrák

Abeceda DPH 2022

Olomouc : ANAG, 2022, 407 stran : tabulky

Výklad jednotlivých situací v podnikatelském životě plátce. Zahájení podnikatelské činnosti. Pravidla pro uplatnění nároku na odpočet daně, pro uplatňování daně u společníků společnosti, pravidla vystavování daňových dokladů, stanovení základu daně, pravidla pro opravu základu daně a sazby daně, dodání zboží a poskytnutí služby. Obchodování mezi členskými státy, dovoz a vývoz zboží, zvláštní režimy, správu DPH, kontrolní hlášení a evidence tržeb a DPH. V každé kapitole jsou uvedeny odkazy na ustanovení zákona o DPH, případně daňového řádu nebo občanského zákoníku. U jednotlivých řešených oblastí jsou uvedeny praktické příklady. Kniha je aktualizována o všechny změny, uvedené v zákonu o DPH pro rok 2022 a o informace vydávané GFŘ. - 8. aktualizované vydání - Přílohová část zahrnuje komplexní příklad na vyplnění daňového přiznání, souhrnného hlášení a kontrolního hlášení a znění předpisů. - ISBN: 978-80-7554-351-6 (kroužková vazba)

29945III

Jana Dlabačová, Magdaléna Vyškovská

Aktuality v účetnictví a daních z příjmů 2021/2022. Služby poskytované daňovými nerezidenty v ČR a povinnosti českého plátce daně

Praha : Svaz účetních České republiky, 2022, 64 stran

Vybrané aktuality v účetnictví a daních z příjmů 2021/2022, nejdůležitější změny v daních z příjmů, důležité údaje v souvislosti s účetní závěrkou a zpracováním daňového přiznání a další informace především pro účetní. Povinnosti českého plátce daně při platbách za služby poskytované na území ČR daňovými nerezidenty. Odborná stanoviska k dotazům z praxe: zápůjčky mezi společníkem/jednatelům a s.r.o., časové rozlišení drobného hmotného majetku, nabytí eurové pohledávky postoupením, vyplacené zástřelné a osvobození od daně z příjmů, prodej zboží na dálku a registrace do zvláštního režimu OSS, sazba DPH při prodeji náplastí, zrušení tvorby rezervního fondu a výplata podílů v zemědělském družstvu, účtování v bytovém družstvu aj. - Okénko odborné angličtiny. - ISBN: 978-80-7626-025-2 (brožováno)

29985

Ladislav Pitner, Václav Benda

Daň z přidané hodnoty s komentářem : 2022

Olomouc : ANAG, 2021, 911 stran

Úplné znění zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů s navazujícím komentářem a odkazy na související ustanovení. Komentář je doplněn o aktuální informace a sdělení zveřejněná MF a Finanční správou. V tomto vydání jsou promítnuty všechny změny zákona o DPH provedené v roce 2021 a vyznačeny ty, které jsou účinné ke dni 1.10.2021. - 14. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-334-9 (vázáno)

29972

Zdeněk Kuneš, Pavla Polanská, Oto Paikert, Svatopluk Galočík

DPH 2022 : výklad s příklady

Praha : Grada, 2022, 464 stran

Znění zákona o DPH č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších zákonů (poslední zapracované změny zák. č. 371/2021 Sb.). Komentář k paragrafům zákona se zvýrazněním všech novel a změn v právní úpravě k 1.10.2021 a 1.1.2022. Výklad doplňují názorné příklady z praxe a oficiální informace vydané GFŘ. - Osmnácté vydání - ISBN: 978-80-271-3591-2 (brožováno)

29974

Iva Rindová, Jana Rohlíková

Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2022

Olomouc : ANAG, 2022, 463 stran

Podrobný výklad ustanovení zákona o daních z příjmů přímo či nepřímo se dotýkajících procesu výpočtu měsíčních daňových záloh a měsíčních bonusů na děti v roce 2022. Publikace srozumitelně objasňuje proces zdanění končící odvozem správců daně, obsahuje typové příklady zdaňování, odpovědi na nejčastější dotazy i návody na vyplňování příslušných tiskopisů. - 30. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-353-0 (brožováno)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

29989

René Wokoun, Pavel Mates, Petr Čechák, Zuzana Khendriche Trhlínová, Karel Lacina, Marek Starý

Vývoj podpory regionálního rozvoje v Československu a v České republice

Praha : Leges, 2021, 219 stran

V publikaci je analyzována podpora regionálního rozvoje v Československu a v České republice v jednotlivých obdobích včetně vývoje názorů na uvedený ekonomický a sociální fenomén moderní doby. Cílem je zmapovat v historickém kontextu problematiku podpory regionů, tak jak byla obsažena v právní úpravě a prakticky realizována, a to vždy v širším rámci politického klimatu doby. Vedle příslušné právní úpravy, je pozornost věnována věcným aspektům podpory rozvoje regionů a jejich regionální diferenciaci. Monografie sleduje oblast podpory regionální politiky ve čtyřech základních obdobích: Československo v letech 1918–1938, období poválečné rekonstrukce (1945–1948), období padesátých až osmdesátých let (1948–1989) a období od devadesátých let do vstupu České republiky do Evropské unie (1990–2004). - ISBN: 978-80-7502-544-9 (brožováno)

29955

International Monetary Fund

World economic outlook.October 2021. Recovering during a pandemic : health concerns, supply disruptions, and price pressures**Světový hospodářský výhled. Říjen 2021. Zotavení během pandemie : obavy o zdraví, narušení dodávek a cenové tlaky**

Washington : International Monetary Fund, 2021, xvi, 152 stran : tabulky, grafy, rámečky

Hospodářské předpovědi a analýzy problémů hospodářské politiky členských zemí MMF, globální ekonomiky a rozvoje mezinárodních finančních trhů v letech 2021-2022 (z října 2021). Celosvětové hospodářské oživení pokračuje, i když pandemie znovu nabírá na síle. Zlomové linie, které otevřel covid-19, se zdají být trvalejší. Očekává se, že krátkodobé rozdíly zanechají trvalé stopy na střednědobé výkonnosti. Hlavními příčinami rozdílů jsou přístup k očkování a včasná politická podpora. Rychlé šíření varianty delta a hrozba nových variant zvýšily nejistotu ohledně toho, jak rychle se podaří pandemii překonat. Politická rozhodnutí se stala obtížnějšími, protože čelí vícerozměrným výzvám: utlumenému růstu zaměstnanosti, rostoucí inflaci, nedostatku potravin, neúspěchu v akumulaci lidského kapitálu a změně klimatu. - Poznámky -- Přílohy. - ISBN: 978-1-51357-752-4 (brožováno)

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

29954

International Monetary Fund

Global financial stability report : COVID-19, crypto, and climate: navigating challenging transitions. October 2021**Zpráva o globální finanční stabilitě : covid-19, kryptoměny a klima: navigace náročnými změnami. Říjen 2021**

Washington : International Monetary Fund, 2021, xvii, 78 stran : tabulky, grafy, rámečky

Publikace vydávaná 2x ročně Mezinárodním měnovým fondem. Hodnotí hlavní rizika, kterým čelí globální finanční trhy, za účelem rozpoznání systémové zranitelnosti. Tato zpráva se zabývá globální

finanční stabilitou a jejím křehkým vyvažováním, kryptografickým ekosystémem a výzvami pro finanční stabilitu, investičními fondy a podporou přechodu k zelené ekonomice. - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-151359-560-3 (brožováno)

Pojišťovnictví. Sociální péče

29975

Marta Ženíšková, Jan Přib. Zdeněk Schmied

Zákon o nemocenském pojištění s komentářem, příklady a výkladem problematiky náhrady mzdy od 1.2.2022

Olomouc : ANAG, 2022, 375 stran

Komentář k zák. č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Změny, které nastaly v průběhu let 2020 a 2021 a změny, které nabývají účinnosti v roce 2022, jsou zohledněny v textu zákona a v příslušných komentářích. Souhrnná informace o nemocenském pojištění OSVČ. Komentář k těm částem zák. č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, které souvisejí s poskytováním náhrady mzdy v období prvních 14 dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény. Výklad je doplněn o příklady z praxe. - 13. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-352-3 (brožováno)

29979

Tomáš Červinka

Zdravotní pojištění zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ : s komentářem a příklady 2022

Olomouc : ANAG, 2022, 174 stran : tabulky

Komplexní přehled oblasti pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Právní předpisy a hlavní změny pro rok 2022 (nový režim paušální daně, změny lhůt v daňovém řádu, úprava osobního rozsahu při novelizaci cizineckých zákonů, zjednodušení definic u OSVČ a další novinky přijaté správní novelou). Legislativní změny přijaté v období pandemie covid-19. Plnění zákonných povinností jednotlivých skupin plátců. Konkrétní situace, postupy platné při registraci u zdravotní pojišťovny, možnosti přeregistrací a základní pravidla pro komunikaci s příslušnou zdravotní pojišťovnou. Legislativa platná pro státní pojištěnce, OSVČ i osoby bez zdanitelných příjmů. Sankce, splátkové kalendáře a přeplatky. Praktické příklady a aktuální výklady postupů. Legislativní stav v publikaci je platný k 1.2.2022. - 11. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-360-8 (brožováno)

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

29973

Václav Filip, Dušan Hebert

Správa bytového domu

Praha : Wolters Kluwer, 2022, 139 stran

Komentáře k dvěma právním předpisům, zákonu č. 67/2013 Sb., kterým se upravují některé otázky související s poskytováním plnění spojených s užíváním bytů a nebytových prostorů v domě s byty a k nařízení vlády č. 366/2013 Sb., o úpravě některých záležitostí souvisejících s bytovým spoluvlastnictvím. Právní úprava bytového vlastnictví je součástí občanského zákoníku (zák. č. 89/2012 Sb.) a oba právní předpisy jsou svojí povahou doprovodnými právními předpisy k němu. Komentář doplňuje informace z důvodové zprávy a přehled související judikatury. Právní stav publikace je k 1.10.2022. - Vydání první - ISBN: 978-80-7676-180-3 (brožováno)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

29980

B. Šubrt, Zdeňka Leiblová, Věra Příhodová, Alena Skoumalová, Antonín Daněk, Michal Ztratil, Helena Příkrylová, Lada Šupčíková, Jana Dorčáková, Martin Mikyska

Abeceda mzdové účetní 2022

Olomouc : ANAG, 2022, 687 stran : tabulky

Výklad jednotlivých oblastí mzdového účetnictví doplněný praktickými příklady, vzory dokumentů s ukázkou správného vyplnění formulářů a odkazy na příslušná zákonná ustanovení. Jedná se o tyto oblasti: osobní a mzdová agenda, pracovněprávní a mzdové minimum, průměrný výdělek, srážky ze mzdy, povinnosti zaměstnavatelů k úřadu práce a vzájemné vztahy, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, zdravotní pojištění, pojistné na sociální zabezpečení, dávky nemocenského pojištění, důchodové pojištění, náhrada majetkové a nemajetkové újmy a bezdůvodné obohacení, odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání. - 32. aktualizované vydání - Přehled důležitých údajů platných k 1.1.2022. - ISBN: 978-80-7554-349-3 (kroužková vazba)

29981

Šárka Homfray, Jana Skalková, Klára Čmolíková Cozlová

Nástroje sladování osobního a pracovního života : z pohledu zaměstnance i zaměstnavatele

Praha : Grada, 2022, 168 stran : ilustrace

Sladování je nástroj genderové rovnosti výhodný pro zaměstnance i zaměstnavatele. Publikace nabízí kompletní přehled nástrojů sladování a zhodnocení přínosů a rizik pro všechny zúčastněné. Obsah publikace je rozdělen do tří částí. První popisuje vývoj problematiky, její společenské a právní ukotvení a výhled do budoucnosti. Následuje přehled jednotlivých nástrojů sladování soukromého a profesního života (kratší úvazek, pružná pracovní doba, sdílené pracovní místo, práce z domova, placené a neplacené volno, dohody o pracích vykonávaných mimo pracovní poměr aj.). Třetí část je koncipována jako přehled sladování ve specifických životních situacích, kterými jsou především mateřství a rodičovství a péče o další blízké osoby. Text doplňují modelové situace a případové studie z praxe. - První vydání - ISBN: 978-80-271-3341-3 (brožováno)

Právo

29984

Jan Kudrna (ed.)

Listina v kontextu společenských změn (k 30. výročí jejího přijetí)

Praha : Wolters Kluwer, 2021, ix, 289 stran

Přijetí Listiny základních práv a svobod v lednu roku 1991 bylo vnímáno jako významný předěl v oblasti ochrany lidských práv a svobod i v posílení autonomie jednotlivce vůči státu. Kam se Listina za 30 let posunula, případně kde ke změně dosud nedošlo? Sborník, je výstupem z konference k 30. výročí přijetí Listiny. Přináší příspěvky, ve kterých se autoři pokusili o reflexi různých oblastí lidských práv upravených Listinou a zhodnotili, co je nyní jinak, než bylo před 30 lety (přeměny hospodářské, technologické, ekologické i politické, jejich globální charakter, výměna generací). Obsahem příspěvků tak jsou např. judikatura Ústavního soudu, postavení menšin, vývoj informační povinnosti veřejné moci, svoboda pohybu, právo na vzdělání, rovnost daňových subjektů, náboženská svoboda, odborové sdružování, právo na odpočinek, svoboda projevu v době sociálních sítí, právo na zbraň, přiměřené sociální a hmotné zabezpečení, princip rovnosti, ochrana vlastnictví a majetku aj. Sborník tak zachycuje současné trendy, včetně zhodnocení toho, zda odpovídají původním představám tvůrců Listiny. - Vydání první - ISBN: 978-80-7552-076-0 (vázáno)

29949

editors Amy C Kläsener, Martin Magál, Joseph E Neuhaus

The guide to evidence in international arbitration**Průvodce důkazy v mezinárodní arbitráži**

London : Law Business Research, ©2021, vi, 226 stran :

Příručka sdružuje skupinu velmi zkušených odborníků, kteří se zabývají otázkami souvisejícími s důkazy v mezinárodní arbitráži, od strategických, kulturních a etických otázek, které může vyvolat, až po specifika určitých situací. - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-1-83862-577-1 (vázáno)

29976

editors Mark Mangan and Noah Rubins

The guide to investment treaty protection and enforcement**Průvodce ochranou a prosazováním smluv o investicích**

London : Law Business Research, ©2021, lxii, 496 stran : rámečky

Nový průvodce praktickou stránkou sporů mezi investorem a státem. Příručka sleduje koncept ochrany investic v celém jeho životním cyklu - od sjednání smlouvy až po výkon nálezu a vše mezi tím. Snaží se přitom čtenáři poradit, co dělat, jak přemýšlet a jak strategicky postupovat v každé fázi sporu, a zaměřuje se na to, co funguje. Obsah je dále obohacen o řadu příspěvků od rozhodců k aktuálním tématům. - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-1-83862-856-7 (vázáno)

29987

Jiří Jelínek a kolektiv

Trestní právo hmotné : obecná část, zvláštní část

Praha : Leges, 2022, 1040 stran

Souborná vysokoškolská učebnice systematicky vykládá pojmy a instituty trestního zákoníku, zákona o soudnictví ve věcech mládeže a zákona o trestní odpovědnosti právnických osob. Autorský kolektiv se věnuje všem podstatným institutům trestního práva hmotného. Kromě rozboru platné právní úpravy se také kriticky vyjadřuje ke sporným a nejasným otázkám teorie či aplikační praxe. Při výkladu přihlíží k použitelné aktuální judikatuře obecných soudů i Ústavního soudu. Podle stavu legislativy ke dni 1.2.2022. - 8. aktualizované vydání podle stavu k 1.2.2022 - Souběžný anglický a německý obsah. - ISBN: 978-80-7502-576-0 (vázáno)

29988

Jan Winter, Marek Antoš (eds.)

Základní práva a ústavní principy v judikatuře obecných soudů

Praha : Leges, 2021, 146 stran

Studentské příspěvky ze semináře z ústavního práva (červenec 2021) se zabývají tím, jak se základní práva a svobody a také ústavní principy promítají v rozhodovací praxi obecných soudů. Ústavní principy a zvláště pak základní práva a svobody se stále více prosazují do celého právního řádu a ovlivňují jeho výklad a aplikaci. K výkladu a aplikaci základních práv a svobod a dalších ústavních principů jsou tak stále častěji povolány obecné soudy všech stupňů. Obsahem příspěvků jsou např. tato témata: opatření proti pandemii, volební právo osob s omezenou svéprávností, lidská důstojnost, prostorové odposlechy, povinné očkování. - Vydání první - ISBN: 978-80-7502-562-3 (brožováno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

29950/1480

Archivnictví a spisová služba, skartační řízení : redakční uzávěrka 14.2.2022

29950/1482

Bankovnictví. Finanční trh : redakční uzávěrka 21.2.2022

29950/1479

Katastr nemovitostí. Zeměměřictví. Pozemkové úpravy a úřady : redakční uzávěrka 14.2.2022

29950/1483

Kontrola veřejných financí. Majetek státu : redakční uzávěrka 7.3.2022

29950/1481

Rodinné právo. Ochrana dětí. Registrované partnerství : redakční uzávěrka 14.2.2022

29950/1477

Silniční doprava. Pozemní komunikace. Veřejné služby v přepravě cestujících. Dráhy : redakční uzávěrka 7.2.2022

29950/1484

Veřejné zakázky. Registr smluv. Hospodářská soutěž. Investiční pobídky. Prověřování investic : redakční uzávěrka 7.3.2022

Účetnictví

29951

IFRS

Interest rate benchmark reform – phase 2 : proposed amendments to IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 and IFRS 16**Reforma referenčních úrokových sazeb – fáze 2 : navrhované úpravy standardů IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 a IFRS 16**

London : International Accounting Standards Board, April 2020, 56 stran

Dne 9. dubna 2020 zveřejnila IASB návrh reformy referenčních úrokových sazeb - 2. fáze, který obsahuje návrhy změn, jež by se zabývaly otázkami, které by mohly ovlivnit účetní výkaznictví po reformě referenční úrokové sazby, včetně jejího nahrazení alternativními referenčními sazbami. Zahrnuje připomínky zaslané do 25. května 2020. - ISBN: 978-1-911629-69-6 (brožováno)

29952

IFRS

Lack of exchangeability :proposed amendments to IAS 21**Nedostatečná směnitelnost : navrhované úpravy IAS 21**

London : International Accounting Standards Board, April 2021, 29 stran

Dne 20. dubna 2021 zveřejnila IASB návrh na změnu IAS 21, který obsahuje navrhované pokyny pro určení, kdy je měna směnitelná a jak stanovit směnný kurz, když směnitelná není. Zahrnuje připomínky zaslané do 1. září 2021. - ISBN: 978-1-914113-19-2 (brožováno)

29970

Petr Ryněš

Podvojně účetnictví a účetní závěrka : průvodce podvojným účetnictvím k 1.1.2022

Olomouc : ANAG, 2022, 1181 stran : tabulky

Ucelený pohled na podvojně účetnictví pro podnikatele včetně souvislostí a vazeb na daňové předpisy, občanské a obchodní právo. Některé problematické oblasti účetnictví včetně návodu na sestavení a prezentaci účetní závěrky za účetní období roku 2021. Obsah je rozložen do částí: Výklad k zákonům o účetnictví; Účetní metody a postupy účtování při vedení podvojněho účetnictví podnikatelů; Účetní závěrka a účetní operace související s uzavíráním účetních knih. - 22. aktualizované vydání - Znění základních legislativních předpisů. - ISBN: 978-80-7554-348-6 (brožováno)

29977

Michal Svoboda

Příklady z účetnictví státní správy a samosprávy

Praha : Oeconomica, 2021, 88 stran : ilustrace

Skripta obsahují kontrolní otázky, diskusní témata, řešené i neřešené příklady a případovou studii účtování a účetního vykázání v řadě oblastí ekonomiky organizací veřejného sektoru. Učební text je rozčleněn do oddílů: veřejný sektor a vybrané účetní jednotky, dlouhodobý majetek a jeho odpisování, transfery, vlastní zdroje, rezervy, opravné položky, zásoby, výkaz cash flow, rozpočet a rozpočtové výkazy. - 2. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-245-2434-4 (brožováno)

29971

Jaroslav Jindrák

Sbírka souvztažností k účtům směrné účtové osnovy se vzorovou účtovou osnovou s opravami pro rok 2022 : příručka pro účetní a jiné ekonomické pracovníky

[Olomouc] : ANAG : ©2021, 299 stran

Sbírka souvztažností rozpracovává vyhlášku MF č. 500/2002 Sb., ve znění vyhlášek pozdějších, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. Její součástí je vzorová Směrná účtová osnova s účtovými třídami a skupinami. Uvedeny jsou všechny aktuální změny pro rok 2022 a výběr účetních případů. - ISBN: 978-80-907468-3-1 (brožováno)

Veřejná správa

29986

Marie Bohatá a kolektiv

Etika a integrita veřejné správy

Praha : Grada, 2021, 175 stran

Obecně o etice a integritě. Etická specifika a uplatňování etiky ve veřejné správě. Etické rozhodování. Etická infrastruktura a její hlavní komponenty (etický kodex a audit, monitoring, whistleblowing, compliance, vzdělávání aj.). Vybrané etické problémy veřejné správy (střet zájmů, korupce, lobing, diskriminace, výkon vlastnických práv ve státem vlastněných společnostech). Modely pro rozhodování ve složitých a dilematických etických situacích. - Vydání 1. - ISBN: 978-80-271-3311-6 (vázáno)

Veřejné finance. Rozpočet

29982

Jiří Paroubek

Rozpočtová skladba v roce 2022

Olomouc : ANAG, 2022, 639 stran : tabulky

Publikace obsahuje novou vyhlášku o rozpočtové skladbě a pokyn MF, který ji doplňuje a zároveň její přílohy přebírá. Tato vyhláška nahrazuje vyhlášku č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, která platila do konce roku 2021. Po úvodních informacích o rozpočtové skladbě, její systematice a dalších souvisejících problémech následuje znění nové vyhlášky MF č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě, pokyn k postupu podle vyhlášky MF č. 412/2021 Sb., a vysvětlivka k pokynu. Pokyn obsahuje vyznačené změny proti staré vyhlášce. - 10. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-355-4 (brožováno)

Životní prostředí

29953

Stuart P. M. Mackintosh

Climate crisis economics**Ekonomie klimatické krize**

London and New York : Routledge, 2022, xiv, 286 stran : grafy, rámečky

Ekonomie klimatické krize vychází z ekonomie, politické ekonomie, vědecké literatury a dat, aby posoudila, do jaké míry naše různá společenství - politická, ekonomická a podnikatelská - dělají zásadní krok k novému politickému přístupu, který urychlí naši cestu k nezbytnému přechodu k dekarbonizované ekonomice a udržitelné budoucnosti. Kniha předkládá politické plány a postupy s příklady na národní a místní úrovni, které ukáží různé doplňující se přístupy, jež posilují státy a jednotlivce při jejich snaze o dosažení cíle uhlíkové neutrality. Autor vytyčuje přístup ekonomiky klimatické krize, který je vhodný pro daný účel a který může pomoci dosáhnout nezbytných cílů v oblasti změny klimatu v nadcházejících desetiletích. Zajištění ekonomické a ekologické udržitelnosti není snadné ani zdarma; neexistuje jediné řešení klimatické krize. Aby se to podařilo, musí se sladit všechny aspekty

naší ekonomiky, politiky, podnikání a osobní praxe. Je frustrující, že víme, co je potřeba, a máme k dispozici mnoho technologií a systémů, které nám umožní přejít na uhlíkově neutrální ekonomiku, přesto stále nejednáme rychle. Vedoucí představitelé, komunity a podniky musí změnit způsob, jakým o klimatické krizi mluví a přemýšlejí. Když pochopíme, co je možné a nezbytné učinit, můžeme přestat ohrožovat naši společnou budoucnost a jediné křehké globální prostředí a místo toho připravit půdu pro zelenou globalizaci 2.0 a novou, udržitelnou průmyslovou revoluci. - ISBN: 978-0-367-47869-8 (brožováno)

Odbor Vnější vztahy a komunikace Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfc.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfc.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfc.cz/oknihovne.php>